

ROMÂNIA

**COMUNA ILEANA, JUDEȚUL CĂLĂRAȘI
PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL**

**STRATEGIA
DE DEZVOLTARE DURABILĂ
2022-2027**

“Dezvoltarea durabilă este bunăstarea umană stabilă peste timp, adică o dezvoltare care conduce oamenii spre o stare mai bună, iar pe cei de mâine la un standard inferior, în cazul unei dezvoltări nedurabile”

Pearce, 1991

Cuvânt înainte

Stimați cetățeni,

Pentru comuna Ileana, județul Călărași dezvoltarea durabilă a comunității locale reprezintă o prioritate și un proiect de viitor care vine să satisfacă nevoile acestei comunități, considerând că sănătatea, siguranța socială și stabilitatea economică a comunității sunt esențiale în definirea calității vieții.

În acest context, obiectivul major al conducerii primăriei este asigurarea bunăstării tuturor locuitorilor comunei noastre, folosind în acest scop toate resursele disponibile ale Consiliului local și al Aparatului de specialitate ale primarului: umane, financiare și materiale.

De-a lungul timpului, conducerea comunei Ileana a depus serioase eforturi pentru a se putea alinia la un anumit grad de confort economic și social. În acest sens au fost realizate multe investiții care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții și la asigurarea unui trai decent într-o Europă modernă.

Locuitorilor din comună le doresc sănătate, împlinire și mult noroc. Noi, însă, vom fi și mai departe în slujba cetățenilor comunei, atât eu cât și viceprimarul comunei, precum și consilierii locali.

Comuna Ileana, Județul Călărași,

Primar,

Alexandru Corneliu

Cuprins

1. Introducere	3
1.1 Definiții și Abrevieri	3
2. Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă	7
2.1 Dezvoltarea durabilă la nivelul UE	7
2.2 Orizont Europa	8
2.3 Angajamentul UE față de dezvoltarea durabilă	9
2.4 Planul de redresare pentru Europa	11
2.5 Implementarea Agendei 2030 pentru dezvoltarea durabilă	12
3. Strategia României pentru Dezvoltarea Durabilă	14
3.1 Principiile generale utilizate în elaborarea Strategiei Naționale	18
3.2 Planul Național de Redresare și Reziliență	19
3.2.1 Generalități	19
3.2.2 Implementarea PNRR	21
4. Strategia regională de dezvoltare pentru perioada 2021-2027	28
4.1 Cadrul regional Sud-Muntenia de dezvoltare pentru perioada 2021-2027	29
4.2 Axe prioritare și obiectivele specifice de dezvoltare regională	38
4.3 Parteneriate	39
4.3.1 Grupuri de Acțiune Locală	41
4.3.2 Asociații de Dezvoltare Comunitară	41
4.3.3 Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia	42
4.3.4 Asociația Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România	44
5. Caracterizare generală a județului Călărași	46
5.1 Cadrul istoric	47
5.2 Cadrul natural	48
5.3 Infrastructura	50
5.4 Economia și Mediul de afaceri	53
5.5 Populația	55
5.6 Învățământ și educație	56
5.7 Sănătate și situație socială	57
5.8 Cultura	60
5.9 Turismul	62
5.10 Personalități importante ale județului Călărași	66
6. Prezentarea comunei Ileana, județul Călărași	67
6.1 Repere istorice	68
6.2 Așezare geografică	68
6.3 Infrastructura	69
6.4 Economia și Mediul de afaceri	72
6.5 Servicii publice	73
6.6 Populația	74
6.7 Învățământ și educație	75
6.8 Sănătate și protecție socială	75
6.9 Cultură și Turism	76

6.10	Analiza SWOT	77
7.	Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2016-2021	82
7.1	Portofoliul de proiecte demarate/implementate în perioada 2016-2021	82
8.	Planificarea strategică	84
8.1	Generalități	84
8.2	Principii și condiții	85
8.3	Obiective generale	86
8.4	Consolidarea capacității instituționale a primăriei	86
9.	Dezvoltarea Durabilă a comunei Ileana, județul Călărași	88
9.1	Etape metodologice ale elaborării strategiei de dezvoltare durabilă	88
9.2	Obiectivele de dezvoltare durabilă	89
9.2.1	Obiective generale	89
9.2.2	Obiective specifice	89
9.3	Direcții de dezvoltare durabilă a comunei Ileana, județul Călărași	95
9.4	Implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă	95
9.4.1	Metode de implementare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă	95
9.4.2	Programe de finanțare	96
10.	Alocare financiară	130
11.	Parteneriatul în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă	131
11.1	Grupurile de Acțiune Locală – GAL	131
11.2	Federația Națională a Grupurilor de Acțiune Locală (FNGAL)	133
11.3	Asociația GAL "Valea Mostiștei"	134
11.4	Parteneriatul comunei Ileana în cadrul GAL "Valea Mostiștei"	136
12.	Bibliografie	137

1. Introducere

Pentru toți membrii comunității locale, care sunt interesați de dezvoltarea comunei Ileana, județul Călărași: cetățenii, administrația publică și instituțiile publice, mediul de afaceri, organizațiile neguvernamentale, Strategia locală de dezvoltare durabilă a comunei este un instrument eficient care poate fi foarte util în programarea viitoarelor investiții și realizarea proiectelor, dar și pentru atragerea resurselor financiare, atât naționale cât și europene sau chiar internaționale.

Viziune – elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă cu o perspectivă până în anul 2030, fiind luate în considerație importanța pe care o deține comuna la nivel regional, o administrație locală eficientă și eficace, dar și transparentă și responsabilă pentru nevoile comunității locale, dezvoltarea mediului de afaceri bazat pe antreprenoriat, implicarea activă a cetățenilor comunei în dezvoltarea și prosperarea comunei, dezvoltarea continuă a atracțiilor turistice, a locurilor de odihnă și relaxare, și nu în ultimul rând afirmarea comunei ca și comunitate financiar-economică.

Misiune – activitatea Primăriei și a Consiliului Local Ileana, județul Călărași constă în implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă prin: dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în cadrul comunei, valorificarea mediului înconjurător și a resurselor umane, precum și promovarea oportunităților de afaceri și a investițiilor directe, etc.

Valorile – care stau la baza activității Consiliului Local și al Primăriei în serviciul public și care vor servi în viitor spre binele cetățenilor sunt: profesionalism și inovație în exercitarea funcției publice, calitatea serviciilor publice furnizate, transparența actului administrativ, comunicare eficientă inter și intra instituțională, flexibilitate și adaptabilitate, respectarea normelor eticii și deontologiei profesionale, precum și onestitate și integritate în exercitarea funcției publice.

În aceste condiții, comuna Ileana, județul Călărași se va dezvolta ca o comună europeană, cu standarde de calitate aferente fiecărui domeniu cheie: infrastructură, agricultură, mediul de afaceri, industrie, educație, sănătate, siguranța cetățeanului, servicii publice, cultură și turism, asistență socială, resurse umane, etc.

Consiliului Local și conducerea Primăriei comunei Ileana, județul Călărași și-au propus să ducă la bun sfârșit toate proiectele începute, dar totodată, să demareze și multe alte investiții noi pentru locuitorii comunei.

1.1 Definiții și Abrevieri

Comuna – o unitate de bază administrativ-economică din România, alcătuită din unul sau mai multe sate și condusă de un comunal în fruntea căruia se află un primar. În România sunt 2.862 de comune.

Dezvoltare durabilă – totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.

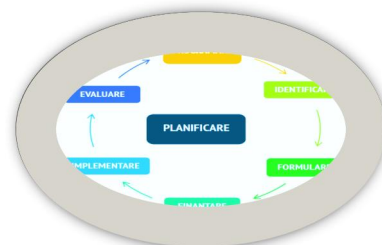
Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă – cadrul care orientează alegerile ce determină natura și direcția unei comunități, instrumentul participativ care implică întreaga comunitate și care are

drept scop asigurarea dezvoltării economice și sociale. Strategia de Dezvoltare Locală este instrumentul principal pentru luarea unor decizii care au la bază evaluări anterioare cu caracter justificativ.

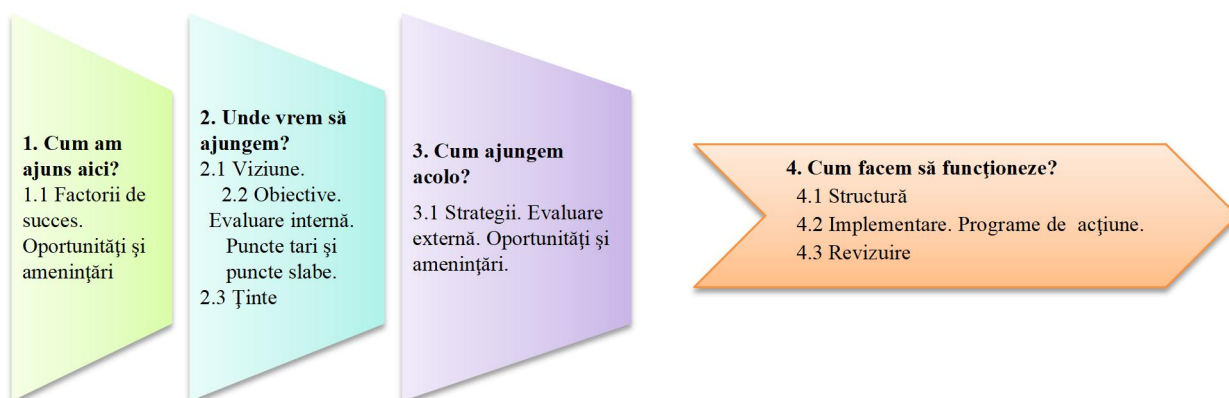
Planificarea – un proces continuu care nu are finalitate decât după ce strategia a fost implementată cu succes cu ajutorul organizării, coordonării și controlului. Controlul furnizează informații în legătură cu eficiența planurilor de acțiune și asigură date de intrare în noul proces de planificare.

Planificarea strategică – efortul organizat de luare a deciziilor fundamentale și de planificare a acțiunilor care arată cine este acea organizație, ce face și de ce face ceea ce face în sensul atingerii scopului ideal pe care și l-a propus. Realizarea planificării este constituită din proiectarea și trasarea obiectivelor care vor fi menționate în Strategia de Dezvoltare Locală.

Etapile elaborării și realizării unui plan strategic formează un ciclu continuu, prin intermediul sistemului de monitorizare, evaluare și actualizare pe baza mecanismului parteneriatului strategic. La baza acestuia se află colaborarea între instituții, agenți economici, organizații neguvernamentale, comunități locale, toate având un interes comun în ceea ce privește rezolvarea problemelor economice, sociale și de mediu.

Planificarea începe cu un cadru de 4 întrebări fundamentale:

Principiile care fundamentează procesul de planificare strategică sunt: diversitatea, echitatea, deschiderea, răspunderea și transparența, toate fiind componente ale încrederii civice.

Abrevieri:

ADI – Asociație de Dezvoltare Intercomunitară;

ADR - Agenția pentru Dezvoltare Regională;

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

AM PODD – Autoritatea de Management al Programului Operațional Dezvoltare Durabilă AM

POEO – Autoritatea de Management al Programului Operațional Educație și Ocupare

AM POR – Autoritatea de Management al Programului Operațional Regional;

A.P.D.R.P. – Agenția pentru Plați pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit;

DGASPC – Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului;

F.E.A.D.R. – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală;
F.E.D.R. – Fondul European pentru Dezvoltare Regională;
G.A.L. – Grup Acțiune Locală;
NATURA 2000 – Rețea ecologică de arii protejate ce are scopul să mențină într-o stare de conservare favorabilă o selecție a celor mai importante tipuri de habitate și specii ale Europei ;
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, este un forum global de politică care, colaborând cu peste 100 de țări, promovează politici pentru protejarea libertăților individuale și îmbunătățirea situației economice și sociale a oamenilor din întreaga lume;
P.D.R. – Planul de Dezvoltare Regională;
PNCDI – Planul Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare;
PNDR – Plan Național de Dezvoltare Rurală ;
PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență al României;
PNS – Planul Național Strategic;
POAT – Program Operațional Asistență Tehnică;
POCIDIF – Programul Operațional Creștere Inteligență, Digitalizare și Instrumente Financiare;
POCS – Program Operațional Combaterea Sărăciei;
POCU – Program Operațional Capital Uman;
PODD – Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;
POEO – Programul Operațional Educație și Ocupare;
POIDS – Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială;
P.O.R. – Programul Operațional Regional ;
POS – Program Operațional Sănătate;
POT – Programul Operațional Transport;
RIS3 NV – Strategia de Specializare Inteligentă.

2.Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă

2.1 Dezvoltarea durabilă la nivelul UE

Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) definește dezvoltarea durabilă în raportul „Viitorul nostru comun” în felul următor: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

Instituțiile din Uniunea Europeană, Parlamentul European, Consiliul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană, au stabilit în comun *Strategia politică generală a UE*.

Atribuțiile și activitățile principale ale acestor instituții sunt, în special:

- Consiliul European (care reunește liderii țărilor UE) stabilește orientările și prioritățile politice generale.
- Președintele Comisiei identifică prioritățile politice ale mandatului său.
- O dată la 5 ani, la începutul mandatului fiecărei Comisii, președintele acesteia stabilește prioritățile care trebuie urmărite de-a lungul mandatului respectiv. Acestea reflectă agenda strategică a Consiliului și rezultatele discuțiilor dintre grupurile politice din cadrul Parlamentului European.
- În fiecare an, președintele Comisiei prezintă în fața Parlamentului European realizările obținute de Comisie în cursul anului precedent și prioritățile sau inițiativele planificate pentru anul următor, în discursul privind starea Uniunii.
- Pe baza declarației rostite de președintele Comisiei în fața Parlamentului European, în programul de lucru al Comisiei este inclus un plan de acțiune pentru următoarele 12 luni. El prezintă modalitățile prin care pot fi transpuse în practică prioritățile politice.
- Celelalte instituții europene și parlamentele naționale pot, de asemenea, să ofere sugestii cu privire la program.

Prioritățile Comisiei Europene pentru perioada 2019-2024 (orientări politice) sunt:

- *Pactul verde european* – transformarea UE până în 2050 într-o economie modernă, eficientă în utilizarea resurselor și competitivă, păstrarea cadrului natural al Europei, abordând schimbările climatice și trasând calea către o Europă neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al resurselor.
- *O Europă pregătită pentru era digitală* - transformarea digitală prin investiții în întreprinderi, cercetare și inovare, reformarea protecției datelor, abilitarea persoanelor cu competențele necesare pentru o nouă generație de tehnologii și elaborarea unor norme corespunzătoare.
- *O economie în serviciul cetățenilor* – consolidarea economiei UE prin asigurarea locurilor de muncă și reducerea inegalităților, sprijinirea întreprinderilor, aprofundarea uniunii economice și monetare și finalizarea uniunii piețelor de capital.
- *O Europă mai puternică pe scena internațională* – afirmarea UE pe scena mondială, inclusiv prin asigurarea unei ordini mondiale bazate pe norme, consolidarea relațiilor cu țările vecine și cu țările partenere, precum și întărirea capacității UE de a gestiona crizele prin capabilități civile și militare, precum și asigurarea unui comerț puternic, deschis și echitabil.

- *Promovarea modului nostru de viață european* – respectarea drepturilor fundamentale și a statului de drept – baza pentru egalitate, toleranță și echitate socială, abordarea riscurilor în materie de securitate, protejarea și responsabilizarea consumatorilor, precum și consolidarea unui sistem de migrație legală și sigură, gestionarea în mod eficient a frontierelor externe ale UE, modernizare sistem de azil al UE și cooperare cu țările partenere
- *Un nou elan pentru democrația europeană* – consolidarea proceselor democratice ale Europei prin întărirea relațiilor cu Parlamentul European și cu parlamentele naționale, protejarea democrației UE împotriva ingerințelor externe, asigurarea transparenței și a integrității în întregul proces legislativ, precum și implicarea într-o mai mare măsură a cetățenilor UE în conturarea viitorului Uniunii.

2.2 Orizont Europa

Planul Strategic pentru Orizont Europa – noul program de cercetare și inovare al UE în valoare de 95,5 miliarde EUR în prețuri curente a fost adoptat de Comisia Europeană în data de 15 martie 2021.

Planul strategic stabilește **patru orientări strategice** pentru investițiile în cercetare și inovare în cadrul programului Orizont Europa pentru următorii patru ani, la baza cărora stă cooperarea internațională, deoarece este esențială pentru abordarea multor provocări globale:

- Promovarea unei autonomii strategice deschise prin orientarea dezvoltării tehnologiilor, sectoarelor și lanțurilor valorice digitale, generice și emergente esențiale;
- Refacerea ecosistemelor și a biodiversității Europei și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- Transformarea Europei în prima economie digitală circulară, neutră din punct de vedere climatic și sustenabilă;
- Crearea unei societăți europene mai reziliente, mai favorabile incluziunii și mai democratice.

Planul strategic identifică, de asemenea, parteneriatele europene, cofinanțate și programate în comun, precum și misiunile UE care urmează să fie sprijinite prin intermediul programului Orizont Europa:

- Parteneriatele vor acoperi domenii critice precum energia, transporturile, biodiversitatea, sănătatea, alimentația și circularitatea și vor completa cele zece parteneriate europene instituționalizate.
- Misiunile UE vor aborda provocările globale care ne afectează viața de zi cu zi prin stabilirea unor obiective ambițioase și inspiraționale, dar realizabile, cum ar fi lupta împotriva cancerului, adaptarea la schimbările climatice, protejarea oceanelor, ecologizarea orașelor și asigurarea sănătății solului și a alimentelor.

Orientările planului abordează și problemele legate de gen. Integrarea dimensiunii de gen va constitui o cerință implicită în conținutul cercetării și inovării în întregul program, cu excepția cazului în care se specifică faptul că sexul sau genul ar putea să nu fie relevant pentru subiectul

în cauză. (Sursa: *Comisia Europeană* și <https://www.adrnordest.ro/primul-plan-strategic-al-programului-orizont-europa-pentru-perioada-2021-2024>)

2.3 Angajamentul UE față de dezvoltarea durabilă

Dezvoltarea durabilă acoperă aproape orice problemă care are o componentă socială, economică sau de mediu.

În domeniul dezvoltării durabile, UE se află într-o poziție avansată.

UE, alături de statele sale membre, este printre primii actori care pun în aplicare Agenda 2030 a ONU.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a fost adoptată în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă, în septembrie 2015, prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1.

În 2016, Comisia Europeană și-a prezentat abordarea strategică față de punerea în aplicare a Agendei 2030 și îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

În 2017 au fost adoptate *Concluziile Consiliului UE*: „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă”, care reprezintă *documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*.

În mai 2018 Comisia Europeană a publicat propunerea privind *Pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2012-2027*, care cuprinde: Regulamentul privind prevederile comune (CPR), Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC), Regulamentul privind cooperarea teritorială, Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră, Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+).

În octombrie 2018, ca urmare a evaluării implementării la nivelul UE a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, Consiliul European a emis un nou set de concluzii: „*UE și statele sale membre își mențin angajamentul ferm față de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și față de punerea în aplicare a acesteia. Consiliul European salută intenția Comisiei de a publica, în 2018, documentul său de reflecție, care ar trebui să deschidă calea către adoptarea în 2019 a unei strategii cuprinzătoare de punere în aplicare*”.

În perioada ianuarie 2019 – iunie 2019, în cadrul președinției României la Consiliul UE, au fost obținute progrese importante în ceea ce privește implementarea Obiectivelor pentru Dezvoltare Durabilă la nivel european.

Adoptarea Concluziilor Consiliului UE „*Către o Europă tot mai sustenabilă până în 2030*” este una dintre cele mai importante realizări. Cele 27 de articole reafirmă angajamentul Uniunii Europene pentru Agenda 2030 și schițează un cadru prin care poate fi implementată.

Concluziile Consiliului UE au fost incluse și în discuțiile ce au stat la baza Agendei strategice a Comisiei Europene, care cuprinde o parte importantă dedicată dezvoltării durabile.

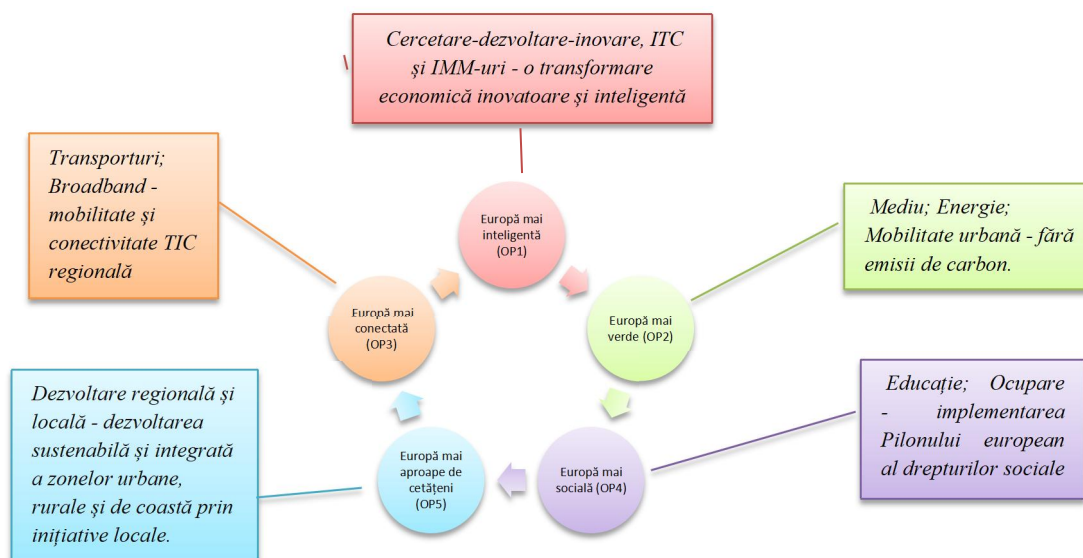
ONU consideră că ”Este important să îmbunătățim sinergia și coerența între politici și să dezvoltăm un cadru de reglementare, financiar și comportamental care să le transforme în realitate. Dezvoltarea durabilă ar trebui să fie unul dintre principiile fundamentale în toate domeniile de activitate.” (sursa:http://parlament.ro/afaceri_europene/afeur/2019/fi_2678. Pdf).

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă este structurată pe cei trei piloni ai dezvoltării durabile – **economic, social și de mediu**.

Pentru perioada 2021-2027, Uniunea Europeană a propus pentru bugetul european sprijinirea domeniilor importante, precum **inovarea și mediul înconjurător**, investițiile fiind concentrate în **5 obiective principale de politică (OP) cu propuneri Logica intervenției**:

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite conține 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) care sunt strâns legate între ele și concepute pentru a fi indivizibile, motiv pentru care integrarea acestora în acțiunile întreprinse de toți actorii este esențială pentru aplicarea cu succes a acestora pe teren. ODD sunt integrate în toate prioritățile de acțiune ale Comisiei Europene.

Conceptul de ODD s-a născut la Conferința Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă (Rio+20), în 2012. ODD înlocuiesc cele opt Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) cuprinse în textul Declarației Mileniului adoptată în septembrie 2000 la ONU. Majoritatea statelor lumii, printre care și România, se reuniau în 2000 în jurul unui **angajament de a reduce sărăcia globală și a salva milioane de vieți**.

ODD își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – cea economică, cea socială și componenta de mediu – prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 15 ani, axate, printre altele, pe: demnitate umană, stabilitate regională și globală, o planetă sănătoasă, societăți reziliente și echitabile, economii prospere.

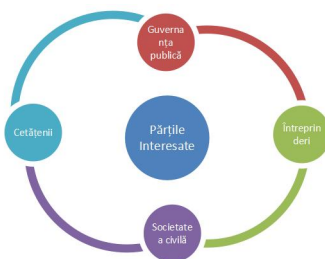
Statele membre ale UE ocupă deja primele locuri în privința punerii în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD). Cu toate acestea, nici o țară din lume nu a atins toate obiectivele convenite și, la o analiză mai atentă a performanței UE privind obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), se observă că UE trebuie să facă în continuare eforturi pe toate fronturile.

Obiectivele contribuie la sporirea convergenței între țările UE, în cadrul societăților și în restul lumii.

Deși fiecare obiectiv este important în realizarea Agendei 2030, *Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor* este mai special pentru că ne arată modul prin care putem realiza celelalte obiective, mai precis prin implicarea tuturor părților interesate – toate părțile interesate trebuie să fie implicate și să joace un rol activ în tranziția către durabilitate.

2.4 Planul de redresare pentru Europa

Dezvoltarea durabilă, fiind expusă clar în tratatele europene, este un element principal al politicilor Uniunii Europene. În acest context, se are în vedere și șansa unică de a ieși din pandemie mai puternici, de a dezvolta și transforma economiile, de a crea oportunități și locuri de muncă în Europa, de a o face mai verde, mai digitală și mai rezilientă. Pentru a o valorifica, există viziunea, planul de redresare și decizia de a investi 806,9 miliarde EUR (în prețuri curente).

Peste 50 % din sumă va sprijini modernizarea, de exemplu prin: cercetare și inovare, prin intermediul Orizont Europa, o tranziție climatică și o tranziție digitală echitabile, prin intermediul Fondului pentru o tranziție justă și al programului Europa digitală, pregătire, redresare și reziliență, prin intermediul Mecanismului de redresare și reziliență, al unui nou program în domeniul sănătății, „UE pentru sănătate”, precum și: modernizarea politicii de coeziune și politicilor agricole comune, pentru a maximiza contribuția acestora la prioritățile Uniunii, combaterea schimbărilor climatice, cu 30 % din fondurile UE, protecția biodiversității și egalitatea de gen.

Bugetul pe termen lung al UE va continua să fie finanțat din sursele de venit ale bugetului UE: taxe vamale, contribuții de la statele membre bazate pe taxa pe valoarea adăugată (TVA), contribuții bazate pe venitul național brut (VNB)

Totodată, începând cu 1 ianuarie 2021, a fost introdusă ca sursă de venituri la bugetul UE, o nouă contribuție națională bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate.

Pentru finanțare, Comisia Europeană va lua împrumuturi de pe piețe în numele Uniunii Europene, cu rate mai avantajoase decât ar putea-o face multe dintre statele membre, și va redistribui apoi sumele. Comisia Europeană emite deja obligațiuni pentru a finanța împrumuturi acordate statelor membre și țărilor terțe în cadrul a patru programe, inclusiv până la 100 miliarde EUR pentru programul SURE, destinat menținerii locurilor de muncă.

Comisia va utiliza o strategie de finanțare diversificată pentru a obține până în 2026, în cele mai bune condiții financiare, până la circa 800 de miliarde EUR în prețuri curente (5 % din PIB-ul UE) pentru NextGenerationEU: Împrumuturi pentru finanțarea redresării, Strategia de finanțare diversificată pentru NextGenerationEU.

2.5 Implementarea Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030:

- integrarea ODD în absolut toate politicile și inițiativele UE – dezvoltarea durabilă este principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene;
- raportări periodice, începând din 2017, referitoare la progresul UE
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate
- înființarea unei platforme la nivel înalt care să sprijine schimbul de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european)
- lansarea unei viziuni pe termen mai lung, pentru perioada de după 2020.

*Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)
au un caracter mondial, sunt universal aplicabile și sunt interconectate.*

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi, utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

Orientări strategice comunitare 2021-2027:

1.	Importanța cercetării, inovării și transferului tehnologic – în propunerea Comisiei Europene pentru cadrul financiar multianual 2021-2027, unul dintre cele cinci obiective de politică este „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovatoare și inteligentă” și urmează să-I fie alocate cel puțin 35% din fondurile dedicate politicii de coeziune.
2.	nevoi de investiții prioritare pentru a consolida competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii prin sprijinirea creării de noi firme tip start-up și start-scale, de creștere a ratei de supraviețuire, gradului de competitivitate și internaționalizare, de a spori capacitățile de inovare a firmelor existente prin introducerea inovării la nivel de servicii, produse, proces, organizare-marketing, prin sprijinirea clusterelor industriale, prin cursuri de formare orientate către competențe specifice specializării inteligente (identificate și precizate în Raportul de țară din 2020 privind România).
3.	Importanța acordată dezvoltării teritoriale – la obiectivul de politică „O Europă mai

	<i>aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale</i>” au fost identificate nevoi de investiții prioritare pentru zonele metropolitane pentru a consolida capacitatea de planificare și coordonare și a sprijini dezvoltarea urbană și rurală, încât să se asigure accesul la locuri de muncă și servicii publice de bază la nivel local în conformitate cu potențialul lor de creștere, inclusiv o abordare mai adaptată și diferențiată pentru aceste localități. Totodată, vor fi adresate nevoi de investiții cu rang înalt de prioritate și pentru dezvoltarea locală integrată economică, socială, culturală, demografică, mediu și securitate – sprijin pentru realizarea și implementarea strategiilor teritoriale integrate în zonele dezavantajate, reconversia zonelor afectate de declinul industrial, zonele sensibile cu o importanță deosebită pentru mediu.
4.	Adaptarea la schimbările climatice – o nouă strategie a UE adoptată de Comisia Europeană în februarie 2021, care definește calea de urmat pentru a face față consecințelor inevitabile ale schimbărilor climatice, care au efecte negative în ultimii ani, resimțite în plan economic, social, dar și privind sănătatea și bunăstarea europenilor, care suferă din ce în ce mai mult din cauza valurilor de căldură. În scopul adaptării la schimbările climatice, la care trebuie să participe toate componentele societății și toate nivelurile de guvernare, atât în interiorul, cât și în afara UE, se vor depune eforturi pentru a construi o societate rezilientă la schimbările climatice prin <i>îmbunătățirea cunoștințelor</i> referitoare la impactul schimbărilor climatice și a soluțiilor de adaptare, prin <i>intensificarea planificării adaptării</i> la schimbările climatice și prin multiplicarea <i>evaluărilor riscurilor climatice</i>, precum și prin accelerarea măsurilor de adaptare și prin sprijinirea consolidării rezilienței la schimbările climatice la scară mondială.

(sursa: <https://ec.europa.eu/>).

3.Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), a aderat la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030. România, alături de statele membre ale ONU, la Summit-ul din septembrie 2015, a adoptat *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă* – un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării, care promovează echilibrul între **cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu**. Pentru prima oară, acțiunile vizează în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare.

Agenda 2030 a fost adoptată și de Uniunea Europeană și de România.

Pentru punerea în aplicare a prevederilor europene și a celor din documentele ONU în materie de dezvoltare sustenabilă în România a fost înființat *Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă*, (Hotărârea Guvernului nr. 313/11.05.2017 privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului pentru dezvoltare durabilă). Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă funcționează în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, în subordinea prim-ministrului și are funcția de a coordona activitățile de implementare rezultate din setul de 17 obiective ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă „avizează propunerile aferente setului național de măsuri de dezvoltare durabilă, urmărind o abordare integrată și multidimensională a acestora, precum și *racordarea strategiei naționale la obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite la nivelul Uniunii Europene și al Organizației Națiunilor Unite*”. Pentru a realiza această atribuție, Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă a coordonat elaborarea ***Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*** (adoptată prin H.G. nr. 877/9 noiembrie 2018 și publicată în Monitorul Oficial nr. 985/21 noiembrie 2018).

În primul semestru al anului 2019, România a deținut Președinția Consiliului Uniunii Europene. În acea perioadă, România a avut oportunitatea, dar și responsabilitatea, de a promova valorile dezvoltării durabile la nivel european.

În iulie 2020 Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului României a anunțat lansarea proiectului „Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, Cadrul de planificare strategică pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Administrației Publice” cu devizul *”Planificăm global, acționăm local!”*.

Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă sprijină fundamentarea și elaborarea strategiilor de dezvoltare locală prin:

- ✦ promovarea și informarea la nivelul Administrației Publice Locale a Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (SNDDR 2030);
- ✦ promovarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD);
- ✦ fundamentarea cadrului de lucru al Planului de acțiune pentru implementarea SNDDR 2030 la nivel local, prin armonizarea obiectivelor de dezvoltare locală cu cele de dezvoltare durabilă la nivel național și adaptarea contextului local la ODD-uri;
- ✦ construcția unui ghid pentru autoritățile publice locale pentru elaborarea Strategiilor de Dezvoltare Locală 2021-2027 în acord cu SNDDR 2030.

La nivel național, România a realizat primele analize pe baza Raportului de Țară din 2020 – *Anexa D: Orientări în materie de investiții privind finanțarea politicii de coeziune în perioada 2021-2027*. Pe fiecare obiectiv de politică, de asemenea, pentru conturarea viitoarelor programe operaționale, s-au organizat întâlniri cu partenerii de la nivel național și regional și s-a purtat un dialog permanent cu reprezentanții Comisiei Europene.

Astfel, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD, orientate către cetățean și centrate pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă sunt reunite informal și sub denumirea de **Obiective Globale**. Prin intermediul Obiectivelor Globale, se stabilește o agendă de acțiune ambițioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030:

Obiective	Descriere	Ținte 2030
Obiectivul 1: Fără sărăcie 	<i>Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.</i>	Reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă: diminuarea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.
Obiectivul 2: Foamete zero 	<i>Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile.</i>	Dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.
Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare 	<i>Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă.</i>	Reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.
Obiectivul 4: Educație de calitate 	<i>Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.</i>	Accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, cu rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.
Obiectivul 5: Egalitate de gen 	<i>Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate.</i>	Strategia își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.
Obiectivul 6:	<i>Asigurarea</i>	Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii

Apă curată și sanitație 	<i>disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți.</i>	de apă și canalizare și a serviciilor publice, alinierea României la cerințele și standardele UE privind gestionarea apei potabile, apelor uzate, deșeurilor și creșterea eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele.
Obiectivul 7: Energie curată și la prețuri accesibile 	<i>Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.</i>	Pentru a susține pe termen lung așteptările consumatorilor, sectorul energetic românesc trebuie să devină mai robust din punct de vedere economic, mai avansat și mai flexibil din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant.
Obiectivul 8: Muncă decentă și creștere economică 	<i>Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți.</i>	Susținerea creșterii economice pe locuitor și promovarea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea, asigurarea muncii decente pentru toți cetățenii, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, remunerarea egală pentru munca de valoare egală, accesul la finanțare. Se susține un turism durabil care creează locuri de muncă și promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectul pentru tradiții și mediul în care trăim
Obiectivul 9: Industrie, inovație și infrastructură 	<i>Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.</i>	Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți, integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, întărirea cercetării științifice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare.
Obiectivul 10: Inegalități reduse 	<i>Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări</i>	Reducerea decalajelor, eliminarea discriminărilor de orice fel și politici de realizare progresivă a unei egalități sporite, în special fiscale, salariale, educaționale și de protecție socială. Coeficientul GINI este indicatorul care măsoară gradul de inegalitate a veniturilor disponibile ale unei populații – când este 0% reprezintă egalitate deplină și când este 100% reprezintă inegalitate absolută. Pentru decalajul socio-economic dintre mediul urban și rural, indicatorul reprezentativ este „riscul sărăciei sau a excluziunii sociale”.
Obiectivul 11: Orașe și comunități durabile 	<i>Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.</i>	Asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile; accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city; consolidarea eforturilor de protecție și salvare a patrimoniului

		cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.
Obiectivul 12: Consum și producție responsabile 	<i>Asigurarea unor modele de consum și producție durabile</i>	Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin introducerea unor elemente ale economiei circulare, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin: diminuarea generării, de consumuri la toate nivelurile sale; reciclare și reutilizare; încurajarea companiilor să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea activităților lor în ciclul de raportare; promovarea practicilor durabile de achiziții publice; conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.
Obiectivul 13: Acțiune în domeniul schimbărilor climatice 	<i>Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor</i>	Consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrele naturale prin integrarea măsurilor de diminuare și de adaptare la acestea atât în strategiile, cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea nivelului de educație și conștientizare.
Obiectivul 14: Viață acvatică 	<i>Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă</i>	Prevenirea și reducerea poluării marine, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine, conservarea zonelor costiere și asigurarea unui pescuit durabil.
Obiectivul 15: Viața terestră 	<i>Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate</i>	Strategia are în vedere conservarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, managementul durabil al pădurilor, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații, dezvoltarea infrastructurii verzi, conservarea și protejarea zonelor umede, asigurarea conservării ecosistemelor montane, susținerea cercetării în domeniu, gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea defrișărilor abuzive și a tăierilor rase, tranziția către o economie circulară.
Obiectivul 16: Pace, justiție și instituții eficiente 	<i>Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile</i>	Dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență, diminuarea corupției, dezvoltarea instituțiilor eficiente și transparente la toate nivelurile, asigurarea procesului decizional receptiv, inclusiv participarea și reprezentarea cetățenilor la toate nivelurile și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale.
Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor 	<i>Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă</i>	În vederea sprijinirii acestui obiectiv, prin strategie, România înțelege să-și susțină angajamentele internaționale, aderarea la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică și să joace un rol proactiv pe plan european și internațional.

La nivel regional, ADR Sud-Muntenia a elaborat *Planul de Dezvoltare Regională Sud-Muntenia 2021-2027* – document strategic de planificare care reflectă nevoile de dezvoltare ale regiunii, acesta fiind consultat cu autoritățile regionale și locale, cu organizațiile societății civile, cu parteneri economici și sociali, urmând ca pe baza acestuia, să se contureze un Program Operațional Regional dedicat Regiunii Sud-Muntenia.

3.1 Principiile generale utilizate în elaborarea Strategiei Naționale

Ca membră a comunității internaționale și ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național, aceasta asigurând o Uniune Europeană mai puternică, în care decalajele dintre țări vor fi reduse, iar cetățenii României vor putea trăi într-o țară în care statul servește *nevoile fiecărui cetățean într-un mod echitabil, eficient și cu preocupări crescute și constante pentru un mediu curat*. Toate măsurile, precum și finanțarea de proiecte prin diverse programe sunt dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:

- ✚ *principiul descentralizării procesului de luare a deciziei, prin trecerea de la nivelul central/guvernamental la cel regional și local;*
- ✚ *principiul parteneriatului, prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;*
- ✚ *principiul planificării, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;*
- ✚ *principiul co-finanțării, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare.*

Totodată, sunt primordiale următoarele principii directoare pentru a asigura integrarea și corelarea echilibrată a componentelor economice, ecologice și socio-culturale ale dezvoltării durabile:

- ✚ *promovarea și protecția drepturilor fundamentale ale omului;*
- ✚ *solidaritatea în interiorul generațiilor și între generații;*
- ✚ *cultivarea unei societăți deschise și democratice;*
- ✚ *informarea și implicarea activă a cetățenilor în procesul decizional;*
- ✚ *implicarea mediului de afaceri și a partenerilor sociali;*
- ✚ *coerența politicilor și calitatea guvernării la nivel local, regional, național și global;*
- ✚ *integrarea politicilor economice, sociale și de mediu prin evaluări de impact și consultarea factorilor interesați.*
- ✚ *utilizarea cunoștințelor moderne pentru asigurarea eficienței economice și investiționale;*
- ✚ *aplicarea principiului precauției în cazul informațiilor științifice incerte;*
- ✚ *aplicarea principiului “poluatorul plătește”.*

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă în România, ca orientare generală vizează realizarea obiectivelor strategice pe termen scurt, mediu și lung prin intermediul *Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile*. În acest context, îndeplinirea acestor

obiective strategice va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere semnificativă a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale UE.

3.2 Planul Național de Redresare și Reziliență

3.2.1 Generalități

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în Uniunea Europeană și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre.

În contextul crizei provocate de COVID-19 a fost și este necesar să se acorde sprijin financiar eficace și semnificativ, dar și direct statelor membre, folosind un mecanism de redresare și reziliență, un sprijin financiar menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre. Acest mecanism special a fost conceput pentru a aborda efectele și consecințele negative ale crizei provocate de COVID-19 în Uniune.

Obiectivul general al Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) este:

- promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii și a tranziției digitale,
- restabilirea și promovarea creșterii durabile și integrarea economiilor Uniunii,
- încurajarea creării locurilor de muncă de înaltă calitate,
- contribuirea la autonomia strategică a Uniunii alături de o economie deschisă,
- crearea valorii adăugată europeană prin:
 - ✚ îmbunătățirea rezilienței, a nivelului de pregătire pentru situații de criză, a capacității de adaptare și a potențialului de creștere ale statelor membre, prin atenuarea impactului social și economic al crizei în cauză, în special asupra femeilor,
 - ✚ contribuția la punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale,
 - ✚ sprijinirea tranziției verzi,
 - ✚ contribuția la realizarea obiectivelor privind clima Uniunii pentru 2030 stabilite la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și prin respectarea obiectivului UE de realizare a neutralității climatice până în 2050.

Mecanismul de Redresare și Reziliență este cel mai mare instrument financiar creat de Uniunea Europeană în afara cadrului financiar multianual, menit să ofere sprijin financiar statelor membre pentru a asigura o revenire economică rapidă. Acest mecanism e construit pe o logică diferită de fondurile de coeziune, fiind bazat doar pe rezultatele obținute la finalul perioadei de implementare.

Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) este gândit pe șase piloni:

1. Tranziția verde;
2. Transformarea digitală;
3. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii;
4. Coeziune socială și teritorială;
5. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională;
6. Politici pentru noua generație.

Pentru a se asigura asumarea responsabilității la nivel național și concentrarea pe reformele și investițiile relevante, statele membre care doresc să primească sprijin transmit Comisiei un Plan de Redresare și Reziliență (PNRR) care să fie motivat și justificat în mod corespunzător.

Statele membre își stabilesc în cadrul planurilor naționale de redresare și reziliență reformele și investițiile pe care le vor realiza până la finalul anului 2026.

Pentru fiecare investiție se stabilesc o serie de jaloane (milestones) și ținte (targets) care demonstrează progresul în atingerea rezultatelor asumate. Plățile de la Comisie se vor face de 2 ori pe an, în raport cu realizarea acestora.

România a transmis PNRR în data de 31.05.2021. Comisia Europeană a efectuat prima aprobare pe data de 27.09.2021 a *Planului Național de Redresare și Reziliență al României*, care valorează 29,2 miliarde de euro, împărțiți în două părți aproape egale ce reprezintă granturi, respectiv împrumuturi. Executivul european a ținut cont de 11 criterii de evaluare. Din acești bani, 41% sunt alocați pentru investițiile și reformele privind mediul și tranziția „verde”, iar 21% pentru digitalizarea României. Acești bani vor fi acordați în funcție de atingerea obiectivelor de pe parcursul celor cinci ani în care se aplică planul. În comunicatul oficial al Comisiei Europene se spune că, ”fiind atinse toate cele 7 sectoare emblematice ale politicilor UE (flagship areas), PNRR-ul României include reforme & investiții pentru sprijinirea tranziției verde & digitale, „creșterea inteligentă”, sănătatea, reziliența și politicile pentru generația viitoare. #NextGenerationEU va contribui la construirea unui viitor mai verde și mai sustenabil pentru România”. Ultima aprobare a PNRR a fost pe 28.10.2021.

NextGenerationEU este un instrument temporar de redresare, în valoare de peste 800 de miliarde EUR, menit să contribuie la repararea daunelor economice și sociale provocate de pandemia de coronavirus.

După pandemia de COVID-19, Europa va fi mai verde, mai digitală, mai rezilientă și mai bine pregătită să facă față provocărilor actuale și viitoare.

Mecanismul de redresare și reziliență este elementul central al NextGenerationEU, cu împrumuturi și granturi în valoare de 723,8 miliarde EUR, disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările UE cu scopul de a atenua impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și de a face ca economiile și societățile europene să devină mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile oferite de tranziția către o economie verde și de tranziția digitală.

Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-UE) în valoare de 50,6 miliarde EUR – o nouă inițiativă care continuă și extinde măsurile de răspuns la criză și de remediere a consecințelor crizei care va contribui la o redresare ecologică, digitală și robustă a economiei.

Fondurile vor fi direcționate către:

- ✓ Fondul european de dezvoltare regională (FEDR);
- ✓ Fondul social european (FSE);
- ✓ Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD).

Aceste fonduri suplimentare sunt puse la dispoziție în perioada 2021-2022.

Asociația Orașelor din România și Asociația Comunelor din România; alte forme asociative de interes general, constituite potrivit legii.

Totodată, implementarea PNRR se va baza pe implicarea autorităților locale atât în definirea apelurilor, acolo unde este cazul, cât și în cea de monitorizare și evaluare a planului.

Ministerul Dezvoltării Administrației și Lucrărilor Publice (MDLPA) publică periodic spre consultare ghidurile aferente apelurilor de proiecte pe care le gestionează în cadrul PNRR, Astfel, au fost publicate spre consultare ghidurile pentru Componenta 5 – „Valul renovării” și Componenta 10 – „Fondul local”. Cele două apeluri vor finanța renovarea energetică a clădirilor publice și rezidențiale, renovarea integrată a clădirilor rezidențiale și a clădirilor publice precum și investiții în înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public, asigurarea infrastructurii de transport verde, piste pentru biciclete și alte vehicule electrice ușoare. Totodată, se are în vedere construirea de locuințe nZEB plus pentru tineri și locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate sau învățământ.

De asemenea, Platforma digitală poate fi consultată la pagina: www.mdlpa.ro/investitii/PNRR – Manual platformă și Bugetul PNRR poate fi consultat la pagina: <https://mdlpa.ro/pages/pnrrbuget>.

Structura PNRR:

Nr. Crt	Piloni/ Componenta	Obiectiv/ Domenii de interes/intervenție
I	Pilonul 1 <i>Tranziția Verde</i>	
	C1. Management ul apei	<i>Obiectiv:</i> Asigurarea sustenabilă a apei pentru un viitor sigur al populației, mediului și economiei <i>Domeniu de interes:</i> Apă și apă uzată, infrastructura de gospodărire a apelor. Accelerarea accesului populației la apă și canalizare și la servicii de calitate conform directivelor europene, irigații, dezmlăștiniri, lucrări de combatere a eroziunii solului și intervenții active în atmosferă.
	C2. Păduri și protecția biodiversității	<i>Obiectiv:</i> Armonizarea practicilor de management forestier cu cele privind conservarea biodiversității și protejarea mediului în contextul generat de Pactul Verde European și asigurarea tranziției către o Europă neutră din punct de vedere climatic prin crearea de noi suprafețe acoperite cu păduri și refacerea habitatelor degradate. <i>Domeniu de interes:</i> Păduri și biodiversitate. Dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficace a Strategiei Europene privind biodiversitatea. Împădurim România și protejăm biodiversitatea.
	C3. Management ul deșeurilor	<i>Obiectiv:</i> Accelerarea procesului de extindere și modernizare a sistemelor de gestionare a deșeurilor în România cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu directivele aplicabile și tranziției la economia circulară. <i>Domeniu de intervenție:</i> Managementul deșeurilor și accelerarea tranziției către economia circulară.
	C4. Transport sustenabil	<i>Obiectiv:</i> a spori sustenabilitatea sectorului transporturilor din România prin sprijinirea tranziției verzi și digitale a sectorului, respectiv de a dezvolta o infrastructură de transport durabilă și ecologică, cu standarde de siguranță adecvate, care să contribuie la finalizarea rețelelor transeuropene de transport (TEN-T) și la descongestionarea nodurilor urbane, stimulând în același timp tranziția către un transport sustenabil la nivel național, fiind vizate acțiuni orientate către dezvoltarea de măsuri „environmental friendly” pe noile

		sectoare de transport de mare viteză, asigurarea elementelor de protecție a mediului, precum și a sistemelor inteligente de transport (ITS) și a măsurilor de siguranță rutieră. <i>Domeniul de intervenție:</i> Transporturi. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră. Transport feroviar și mobilitate urbană.
	C5. Valul Renovării	<i>Obiectiv general:</i> Tranziția către un fond construit rezilient și verde. <i>Domeniu de intervenție:</i> Tranziția verde. Îmbunătățirea fondului construit printr-o abordare integrată a eficienței energetice, a consolidării seismice, a reducerii riscului la incendiu și a tranziției către clădiri verzi și inteligente, conferind respectul cuvenit pentru estetică și calitatea arhitecturală a acestuia, dezvoltarea unor mecanisme adecvate de monitorizare a performanțelor fondului construit și asigurarea capacității tehnice pentru implementarea investițiilor.
	C6. Energie	<i>Obiectiv:</i> De a aborda principalele provocări ale sectorului energetic din România în ceea ce privește decarbonizarea și poluarea aerului, respectiv asigurarea tranziției verzi și a digitalizării sectorului energetic prin promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a eficienței energetice și a tehnologiilor viitorului. <i>Domeniu de intervenție:</i> Energie. Energie regenerabilă și eficiență energetică. Dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie și de creștere a rezilienței.
II	Pilonul 2 <i>Transformare digitală</i>	
	C7. Transformare digitală	<i>Obiectiv:</i> O infrastructură digitală coerentă și integrată la nivelul administrației publice din România care să ofere servicii digitale de înaltă calitate atât cetățenilor, cât și companiilor. Prin realizarea acestui obiectiv sunt create condițiile pentru adoptarea tehnologiilor digitale în toate sectoarele și domeniile de activitate ale instituțiilor statului și pentru creșterea numărului de cetățeni și companii care vor putea beneficia și fructifica oportunitățile oferite de digitalizare. Implementarea pe scară largă a soluțiilor digitale va contribui la creșterea gradului de transparentizare a activității autorităților statului și la reducerea barierelor birocratice, contribuind, de asemenea, la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. <i>Domeniu de intervenție:</i> Transformare digitală.
III	Pilonul 3 <i>Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii</i>	
	C8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii	<i>Obiective:</i> 1.Reforma Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin digitalizare.
		4. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice.
		3.Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară.
		4. Revizuirea cadrului fiscal.
		5. Creșterea competitivității, a capacității de inovare, a productivității și internaționalizării afacerilor (în special a IMM-urilor), prin furnizarea de surse alternative de finanțare ca urmare a înființării unei Bănci Naționale de Dezvoltare.
		6. Reforma sistemului public de pensii printr-un nou cadru legislativ pentru a asigura sustenabilitatea fiscală în contextul procesului de îmbătrânire a populației, pentru a corecta inechitățile, modernizarea sistemului de pensii prin aplicații și servicii digitale.
	C9. Suport pentru sectorul privat,	<i>Obiective:</i> 1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri
		2. Eficientizarea guvernantei în domeniul Cercetare, Dezvoltare și Inovare

	cercetare, dezvoltare și inovare	3. Reforma carierei de cercetător.
		4. Consolidarea cooperării dintre mediul de afaceri și cel de cercetare
		5. Dezvoltarea premiselor necesare pentru reformarea sustenabilă a companiilor de stat.
		6. Creșterea accesului la finanțare, prin dezvoltarea de instrumente adaptate nevoilor întreprinderilor, cu accent inclusiv pe contribuția la schimbările climatice și tranziția digitală.
		7. Sprijin pentru integrarea organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul european de cercetare.
IV	Pilonul 4 <i>Coeziune socială și teritorială</i>	
	C10. Fondul local	<i>Obiective:</i> 1. Asigurarea cadrului necesar pentru dezvoltarea durabilă a localităților din România prin investiții în infrastructura locală care vor susține reziliența și tranziția verde a zonelor urbane și rurale, precum și reducerea disparităților teritoriale la nivel regional, intra-regional și intra-județean. 2. Asigurarea cadrului pentru reformarea și digitalizarea instrumentelor de planificare teritorială și urbană la nivelul autorităților publice locale. 3. Îmbunătățirea calității locuirii și Dezvoltarea sistemului de planificare – Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.
	C11. Turism și Cultură	<i>Obiectiv:</i> Creșterea coeziunii sociale, economice și teritoriale și crearea de noi locuri de muncă în special în mediul rural, respectiv: (1) promovarea transformării socio-economice durabile în zonele rurale și defavorizate prin dezvoltarea unei rețele de Organizații Regionale de Management al Destinațiilor (OMD) și sprijinirea investițiilor locale în turism; (2) sprijinirea mobilității durabile prin crearea unei rețele naționale Velo, inclusiv rute Eurovelo și reducerea decalajului de acces la cultură între zonele rurale și cele urbane mari. (3) Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural. <i>Domeniu de intervenție:</i> Turism și Cultură
V	Pilonul 5 <i>Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională</i>	
	C12. Sănătate	<i>Obiectiv:</i> Consolidarea rezilienței sistemului de sănătate din România prin creșterea nivelului de acces, siguranță, calitate și funcționalitate a serviciilor medicale și a infrastructurii sanitare <i>Domeniu de intervenție:</i> Sănătate 1. Dezvoltarea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate. 2. Dezvoltarea capacității de investiții în infrastructura sanitară. 3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate.
	C13. Reforme sociale	1. Crearea unui nou cadru legal pentru a preveni separarea copiilor de familie.
		2. Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități
		3. Implementarea venitului minim de incluziune (VMI).
		4. Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii pentru lucrătorii casnici.
		5. Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim.
		6. Îmbunătățirea legislației privind economia socială.
		7. Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice.
	C14. Buna guvernare	<i>Sumar:</i> Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali. <i>Obiective:</i> 1. Îmbunătățirea eficienței proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și al ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în

		vederea creșterii calității consultărilor publice la toate palierele administrației. 2.Întărirea coordonării la Centrul Guvernului printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile. 3.Management performant al resurselor umane în sectorul public. A asigura furnizarea de servicii publice de calitate, de către un corp de funcționari publici profesioniști și bine pregătiți, care să răspundă adecvat provocărilor, nevoilor și așteptărilor cetățenilor și mediului de afaceri. 4.Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public. 5.Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia. 6.Intensificarea luptei împotriva corupției. 7.Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate. 8.Reformarea sistemului național de achiziții publice. 9.Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat . 10. Astfel se va consolida reziliența și capacitatea de adaptare la tranziția verde și digitală.
VI	Pilonul 6 <i>Politici pentru noua Generație</i>	
	C15. Educație	<i>Obiectiv general:</i> Creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv. 1. Elaborarea și adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului „România Educată”. 2. Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate. 3. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii. 4. Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior. 5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației. 6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar . 7. Reforma guvernantei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului.

Conform metodologiei Comisiei Europene, elaborată în Scoreboardul care monitorizează PNRR-urile la nivel european, se consideră că fiecare măsură contribuie la cel puțin doi din cei șase piloni politici, demonstrând astfel un grad ridicat de coordonare între cei 6 piloni. Prin urmare, contribuția totală la toți cei 6 piloni se ridică la 200% din fondurile alocate României.

Orientările strategice naționale sunt următoarele:

(1) Conform OUG nr. 88/27.05.2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021 – 2027, destinat finanțării prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 – 2020 (POAT 2014 – 2020) și Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020 (POIM) se instituie unele măsuri în domeniul fondurilor europene, având drept scop:

- a) asigurarea cadrului general de acordare a sprijinului financiar pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice necesare pregătirii și implementării unor proiecte de infrastructură din domenii de interes strategic național/regional/local și/sau a unor proiecte care

fac parte din strategii/planuri de dezvoltare la nivel regional/local, finanțabile din fonduri europene acordate României în perioada de programare 2021 – 2027, în cadrul Politicii de coeziune;

b) pregătirea portofoliului de proiecte de infrastructură în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021 – 2027.

Prin această ordonanță de urgență se acordă sprijin financiar în elaborarea documentațiilor tehnico-economice în următoarele domenii de interes strategic național/local: transport și transport intermodal; apă – apă uzată; gestionarea deșeurilor; mobilitate urbană; regenerare urbană; infrastructură rutieră de interes județean; centre de agrement/baze turistice/tabere școlare; infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu; specializare inteligentă.

(2) În vederea implementării *ODD-4 Educație de calitate*, Proiectul „România educată”, a fost aprobat de către Guvernul României în ședința din 14.07.2021, fiind adoptat *un memorandum privind implementarea proiectului „România Educată” și aprobarea priorităților în reforma sistemului național de Educație*. Potrivit memorandumului, reformele preconizate prin proiectul „România Educată”, concordante cu măsurile prevăzute în programul de guvernare 2021-2024, sunt elaborate în acord cu *Recomandările Specifice de țară ale Comisiei Europene* și cu *Programul Național de Reformă* și au nevoie de finanțări adecvate din surse multiple: Planul Național de Redresare și Reziliență, programe operaționale europene 2014-2020 și 2021-2027, bugetul central, bugetele locale, parteneriate public-private, fonduri nerambursabile, finanțări SEE, contribuții ale firmelor private. De asemenea, proiectul propune reorganizarea instituțiilor la nivel național și județean, între acestea și desființarea inspectoratelor și transformarea lor. Va exista un Consiliu Consultativ pentru Învățământ Preuniversitar la nivel județean, condus de șeful Consiliului Județean, un Centru județean pentru Învățământ Preuniversitar – fostul inspectorat, un Centru județean pentru Formare Continuă – fosta Casă a corpului didactic, ambele în subordinea ministerului Educației, dar și o Direcție județeană de Asigurare a Calității. Consiliul Consultativ pentru Învățământul Preuniversitar sprijină demersurile de administrare și dezvoltare a rețelei școlare și de monitorizare a capacității autorităților publice locale de a susține educația. Este prezidat de Președintele Consiliului Județean și întocmește și avizează *Raportul I privind starea învățământului preuniversitar la nivelul județului*.

La nivel național:

➤ Ministerul Educației sub care să existe:

- ARACIP (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar);
- O structură dedicată administrării sistemului preuniversitar;
- O structură dedicată de politici publice în educație;
- Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare;
- Centrul Național de formare continuă, asistență și resurse educaționale

La nivel județean:

- Consiliul Consultativ pentru Învățământ Preuniversitar;
- DACIS – Direcția Județeană de Asigurare a Calității și Inspecție Școlară (în subordinea ARACIP);
- CJ-IP – Centru Județean pentru Învățământ Preuniversitar (fostul Inspectorat școlar județean, în subordinea ministerului Educației);
- CJ-FCARE – Centru județean pentru Formare Continuă, Asistență și Resurse Educaționale (fostul Casa Corpului Didactic, în subordinea Ministerului).

Domeniile prioritare de acțiune din cadrul proiectului „România Educată” sunt: cariera didactică; managementul și guvernanta; finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar; infrastructura sistemului de educație; curriculum și evaluare centrate pe rezultate; educație incluzivă de calitate pentru toți copiii; alfabetizarea funcțională; promovarea educației STEAM (science, technology, engineering, arts and mathematics); digitalizare; reziliență. *Orizontul de implementare a măsurilor propuse în proiectul „România Educată” este anul 2030.*

(3) La nivel național a fost adoptată *Strategia Națională privind Schimbările Climatice* - o nouă strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice, aprobată în februarie 2021, în conformitate cu obiectivele UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. În strategie sunt menționate două componente cheie ale efortului climatic:

a) de prevenire și combatere a efectelor schimbărilor climatice (prin acțiuni destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră – emisii GES),

b) de adaptare adecvată și cu daune minime în contextul creat de schimbările climatice deja în curs.

La nivel local, schimbările climatice pot conduce la evenimente meteorologice extreme, cum ar fi valurile de căldură, secetă, viituri și altele asemenea, fiind mai frecvente, cu o intensitate crescută și, în consecință, cu riscuri mai mari pentru pagube semnificative asociate.

În România, se observă o creștere a numărului fenomenelor meteorologice extreme, prin creșterea numărului avertizărilor emise de către Agenția Națională de Meteorologie cu privire la apariția unor fenomene meteorologice extreme. Pentru perioada 2021-2027 eforturile la nivel european de combatere a schimbărilor climatice se vor intensifica. În decembrie 2019, liderii UE au aprobat obiectivul realizării unei UE neutre din punct de vedere climatic până în 2050. În acest context, o pondere importantă din fondurile Politicii de Coeziune vor fi alocate Obiectivului de Politică 2: O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.

(4) Începând cu anul 2021, în toate statele membre U.E. se realizează Recensământul populației și locuințelor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind recensământul populației și al locuințelor și cu regulamentele de implementare corespunzătoare. În România, recensământul populației și locuințelor se desfășoară potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 19/2020 privind organizarea și desfășurarea Recensământului populației și locuințelor din România în anul 2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 178/2020, cu modificările și completările ulterioare. Pentru prima dată în România recensământul a fost 100% informatizat, oferindu-se posibilitatea autorecenzării care s-a realizat online de pe orice telefon mobil inteligent, tabletă sau calculator cu acces la internet, chestionarul pentru autorecenzare fiind disponibil în limba română, în limbile minorităților naționale și în limba engleză. Recensământul s-a desfășurat online o perioadă de timp, după care altă perioadă pentru cei care nu s-au autorecenzat, recenzarea având loc prin interviu față în față cu înregistrarea datelor pe tabletă de către un recenzor.

(5) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a publicat pe data de 26 mai 2022, calendarul centralizator al apelurilor de proiecte PNRR pentru anii 2022 și 2023. Conform acestuia, în următoarele 4 luni ar urma să se lanseze peste 30 linii de finanțare printre care și apelul pentru digitalizarea companiilor așteptat de mediul de afaceri încă din 2020.

În total, *până la finalul lui 2023 se vor lansa 71 de apeluri de proiecte*, cu o valoare totală de 13.788.625.000 euro, *printre care*:

- 6 pe Componenta 12 – Sănătate pentru dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești;
- 3 pe Componenta 5 – Valul Renovării;
- 7 pe Componenta 10 – Fondul Local;
- 3 pe Componenta 2 – Păduri și protecția biodiversității;
- 4 pe Componenta 1 – Managementul apei;
- 5 pe Componenta 3 – Managementul deșeurilor;
- 5 pe Componenta 11 – Turism și Cultură;
- 4 pe Componenta 13 – Reforme Sociale;
- 7 pe Componenta 6 – Energie;
- 4 pe Componenta 7 – Transformarea Digitală;
- 13 pe Componenta 9 – Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare;
- 5 pe Componenta 15 – Educație.

4. Strategia Regională de dezvoltare pentru perioada 2021-2027

Conform definiției formulată de Parlamentul European Regiunea este *”un teritoriu care formează, din punct de vedere geografic, o unitate netă, sau un ansamblu similar de teritorii în care există continuitate, în care populația posedă anumite elemente comune și dorește să-și păstreze specificitatea astfel rezultată, și să o dezvolte cu scopul de a stimula progresul cultural, social și economic”*.

Pentru aplicarea legii dezvoltării regionale în România și în concordanță cu obiectivele de coeziune economică și socială ale României și ale Uniunii Europene în domeniul politicilor de dezvoltare regională, pe teritoriul României sunt constituite **opt regiuni de dezvoltare**:

Nr. Crt	Regiunile de dezvoltare	Județele din componența
1	Nord-Est	Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui
2	Sud-Est	Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea
3	Sud – Muntenia	Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman
4	Sud-Vest Oltenia	Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea
5	Vest	Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș
6	Nord-Vest	Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare și Sălaj
7	Centru	Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu
8	București – Ilfov	municipiul București și județul Ilfov

Regiunile de dezvoltare sunt opt mărimi statistice, fără personalitate juridică, create în anul 1998 prin asocierea consiliilor județene din România pentru a coordona dezvoltarea regională necesară pentru ca România să adere la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au nici un statut administrativ, neavând un consiliu legislativ sau corp executiv, cu toate că devin din ce în ce mai semnificative în domeniul de dezvoltare regională.

Regiunile de dezvoltare nu sunt unități administrativ-teritoriale, fiind rezultatul unui acord liber între consiliile județene și cele locale cu funcția de a alocă fondurile PHARE de la UE, pentru dezvoltare regională, și de a interpreta și cerceta statistici regionale, coordonând proiecte

infrastructurale regionale, devenind membre ale Comitetului Regiunilor când România a aderat la UE, în 2007. (Sursa: <https://ro.wikipedia.org>).

Regiunile de dezvoltare reprezintă o zonă ce cuprinde teritoriile mai multor județe și cadrul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de dezvoltare regională, precum și de culegere a datelor statistice specifice, în conformitate cu reglementările EUROSTAT pentru nivelul de clasificare teritorială NUTS II;

Regiunile de Dezvoltare reprezintă cadrul de colectare a datelor statistice specifice la nivel teritorial NUTS II. Codurile NUTS (Nomenclatura Unităților Teritoriale pentru Statistică) pentru România (RO) sunt ordonate pe trei niveluri:

Nivel	Subdiviziune	#
NUTS 1	Macroregiuni	4
NUTS 2	Regiuni	8
NUTS 3	Județe + București	42

Clasificarea NUTS a României, pe cele trei niveluri teritoriale recomandate de EUROSTAT:

Nivel corespunzător NUTS	Unitate	Nr. de unități (iunie 2004)
I	România	1
II	Regiuni	8
III	Județe și Municipality București	42
IV	Nu se aplică -	-
V	Orașe, comune, sate	320 orașe din care municipii 103, 2861 comune cu 12.957 sate

În România sistemul NUTS se aplică în felul următor:

Împărțirea administrativă a României								
Macroregiuni (NUTS I)	Macroregiunea 1.		Macroregiunea 2.		Macroregiunea 3.		Macroregiunea 4.	
Regiuni de dezvoltare (NUTS II)	Nord-Vest	Centru	Nord-Est	Sud-Est	Sud	București și Ilfov	Sud-Vest	Vest
Județe (NUTS III)	Bihor Bistrița-Năsăud Cluj Maramureș Satu Mare Sălaj	Alba Brașov Covasna Harghita Mureș Sibiu	Bacău Botoșani Iași Neamț Suceava Vaslui	Brăila Buzău Constanța Galați Tulcea Vrancea	Argeș Călărași Dâmbovița Giurgiu Ialomița Prahova Teleorman	București Ilfov	Dolj Gorj Mehedinți Olt Vâlcea	Arad Caraș-Severin Hunedoara Timiș

Conform clasificării Eurostat prin Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistica (NUTS1), regiunea Sud-Muntenia este încadrată pe palierul NUTS 2, împreună cu celelalte regiuni de dezvoltare ale țării, acestea fiind incluse, la rândul lor, în unități teritoriale statistice mai mari (NUTS 1).

Regiunea Sud-Muntenia face parte, alături de regiunea București, Ilfov, din Macroregiunea 3 a României.

Structurile de dezvoltare regională sunt următoarele :

La nivel național:

- Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională (CNDR), cu rol decizional;
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP), cu rol executiv.

La nivel regional:

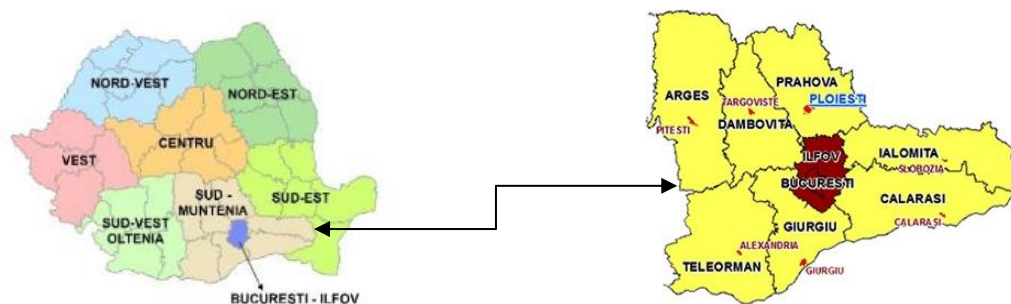
- Consiliul pentru Dezvoltare Regionala (CDR) cu rol decizional;
- Agenția pentru Dezvoltare Regionala (ADR) cu rol executiv.

Dezvoltarea regională este un concept nou ce urmărește impulsivarea și diversificarea activităților economice, stimularea investițiilor în sectorul privat, reducerea somajului și îmbunătățirea nivelului de trai.

4.1 Cadrul regional Sud-Muntenia de dezvoltare pentru perioada 2021-2027

Regiunea Sud-Muntenia acoperă zona de sud a României și este compusă din: șapte județe- Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman, 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate, toate aflate în regiunea istorică Muntenia.

Regiunea Sud-Muntenia ocupă locul al III-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare, având o caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio – economic: este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, regiunea București – Ilfov.

Așezarea geografică și suprafața

Regiunea Sud-Muntenia se învecinează la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud – Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea.

Conform Anuarului Statistic al României, INS (la 31 decembrie 2018): Suprafața regiunii este de 34467 km², reprezentând aproximativ 14,5 % din suprafața României, cele mai mari ponderi fiind deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2 %):

Unitate teritorială	Suprafața totală (km ²)
Argeș	6.822
Călărași	5.087
Dâmbovița	4.056
Giurgiu	3.544
Ialomița	4.455
Prahova	4.715
Teleorman	5.788
Regiunea Sud-Muntenia	34467

Cadrul natural

Regiunea Sud Muntenia mărginește partea de sud a Carpaților Meridionali și Orientali spre Câmpia Română și are drept graniță naturală, fluviul Dunărea.

Regiunea Sud-Muntenia are un cadru natural variat, cu zone de câmpie, deal și munte, fiind caracterizată prin relief foarte variat, dispus în scări, în sud cu cele mai mici altitudini, iar în nord se pot găsi și altitudini de 2.500m deasupra nivelului mării. Astfel, câmpiile și luncile ocupă 70,7%, dealurile 19,8%, iar munții doar 9,5 % din suprafața regiunii.

Relief

Relieful regiunii este compus din fâșii paralele, orientate pe direcția vest-est, coborând în trepte de la nord spre sud și cuprinde trei trepte principale de relief:

- treapta înaltă a munților, cu o mare diversitate morfologică și cu o energie de relief accentuată;
- treapta dealurilor subcarpatice și a podișurilor piemontane, cu relief specific de eroziune;
- treapta joasă, de câmpie, cu relief de acumulare.

Regiunea dispune de o gamă largă, diversificată de resurse ale solului și subsolului. Astfel:

- în zona montană și de deal, din județele Argeș, Dâmbovița și Prahova se găsesc resurse de petrol, gaze naturale, cărbune, sare, marne calcaroase, sulf, acumulări de gips și izvoare minerale;
- în zona subcarpatică, cele mai importante sunt zăcămintele de țiței și gaze;
- la Slănic Prahova se găsesc cele mai cunoscute și bogate rezerve de sare, extrasă din multe locuri și folosită în industria chimică;
- rezerve importante de lignit se găsesc la Șotânga – Mărgineanca;
- zăcămintă nemetalifere de sulf la Pucioasa și de gips la Pucioasa, Cucuteni – Fieni;
- alte resurse ale subsolului: roci utile și materiale de construcții, reprezentate prin: argile comune, calcare, gresii, nisipuri și pietrișuri, nămolul terapeutic, izvoare sărate și ape minerale, resurse de apă termală și izvoare sulfuroase.

Climă

Diferitele tipuri de relief creează zone climatice cu diferențe semnificative între cele muntoase și cele de deal și de câmpie. Astfel, regiunea beneficiază de toate tipurile climatice dezvoltate altitudinal, de la clima de luncă joasă din câmpie, la cea de dealuri și podișuri, până la cea de munte, remarcându-se prin reducerea valorilor tuturor parametrilor de la sud spre nord, de la medii anuale de peste 11⁰ C caracteristice luncii, teraselor Dunării, sudului Bărăganului și Bălții Ialomiței, până la valori mai scăzute, de -20⁰ C frecvente pe cele mai mari înălțimi muntoase.

Rețeaua hidrografică

Regiunea Sud-Muntenia este străbătută de principalul curs de apă al regiunii – fluviul Dunărea, care curge prin județele Călărași, Giurgiu (pe o distanță de 76 km) și Teleorman (pe o distanță de 87 km). De asemenea, regiunea este străbătută și de alte cursuri importante de apă: Olt, Argeș, Dâmbovița și Ialomița.

Rețeaua hidrografică este bogată și în lacuri, cele mai importante fiind: Vidraru, salba de lacuri Mostiștea și lacul Văcărești. Lacurile ocupă un loc important în hidrografia regiunii Sud Muntenia, fiind împărțite în lacuri de albie, luncă și antropice.

Flora și Fauna

Din punct de vedere biogeografic, fauna și flora regiunii Sud-Muntenia este împărțită astfel:

- etajul alpin (cu pajiști cu plante scunde și tufărișuri pitice în Munții Făgăraș, Munții Iezer, Munții Leaota și Munții Bucegi,
- etajul subalpin (în Munții Făgăraș, Munții Iezer, Munții Leaota, Munții Bucegi, Munții Piatra Craiului, Munții Ciucaș și Munții Baiului),
- etajul forestier (pădurile de molid în Carpații Orientali (Munții Ciucaș, Munții Baiu) și sub forma unor benzi înguste care înconjoară etajul subalpin în Carpații Meridionali),
- zona pădurilor de foioase nemorale cu pădurile de stejar, ulm, jugastru, sorb, care ocupă, în general, câmpiile înalte: Câmpia Găvanu-Burdea, Câmpia Ploiești, cu subetajul pădurilor de fag și de amestec de fag cu rășinoase în unitățile de deal și podiș, în dealurile înalte (în general peste 600 – 700 m), precum și pe versanții munților până la altitudini de 1.200 – 1.400 m,
- zona de silvostepă se întinde ca o fâșie de lățimi variabile în sudul Câmpiei Române,
- zona de stepă este localizată în estul Câmpiei Române, ocupând jumătatea estică a Câmpiei Bărăganului.

Diversitatea formelor de relief, structura geologică și altitudinea oferă condiții deosebit de variate ce au determinat dezvoltarea unei flore și faune bogate, cuprinzând specii rare sau pe cale de dispariție și protejate prin lege.

Totodată, vegetația și fauna sunt determinate de climă și relief, variind de la etajul alpin și subalpin la etajul silvostepii și stepei, în condiții locale specifice fiind numită vegetație intrazonală și azonală, reprezentată de *vegetația psamofilă* (de nisipuri, localizată în Câmpia Bărăganului), *vegetația de sărătură* (în jurul lacurilor și izvoarelor sărate sau în locuri depresionare, cu sol sărăturat, din estul Câmpiei Române) și *vegetația de luncă* (existentă în luncile interioare din județele Argeș, Dâmbovița, Ialomița și Teleorman).

Fauna regiunii este reprezentată de o mare varietate de mamifere care se adăpostesc în pădurile și spațiile deschise, cultivate agricol. Fauna aviară este întâlnită pe cele mai mari înălțimi din Munții Făgăraș, Bucegi, Iezer, Ciucaș, dar și în pădurile de foioase. Fauna ihtiologică se regăsește în apele din sudul Subcarpaților, nordul și sudul Podișului Getic și în Câmpia Română. Fluviul Dunărea găzduiește numeroase specii de pești, inclusiv unele foarte rare.

În regiunea Sud-Muntenia există un număr de 72 arii protejate de interes național (Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Natural Bucegi, Parcul Natural Comana, Rezervația Manafu, Rezervația Teșila, Pădurea Troianu, Rezervația Naturală Cama Dinu Păsărica, lacul Suhaia, APSA Iezer Călărași etc.).

Economia

Economia regiunii Sud-Muntenia are un caracter legat de reunirea în cadrul regiunii a șapte județe care formează două clase extrem de diferite în caracteristicile lor economice. Astfel, cele trei județe din nord – Argeș, Dâmbovița și Prahova – dau baza industrial-regională care este impresionantă, depășind media națională și celelalte patru județe din sudul regiunii – Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman – cu tradiție, în principal, în producția agricolă și agroalimentară.

Condițiile naturale ale Regiunii Sud-Muntenia sunt favorabile practicării agriculturii pe scară largă. Iar industria Regiunii Sud-Muntenia cuprinde aproape toate activitățile industriale:

- extracția și prelucrarea petrolului și gazelor naturale, a cărbunelui, calcarului, argilei, nisipurilor și pietrișurilor aluvionare, a sării (în special, în județele din nord);
- prelucrarea produselor agroalimentare și confecționarea produselor textile;
- prelucrarea lemnului, în special, în județele din nord, cu un fond silvic bogat;
- fabricarea de mașini, echipamente și mijloace de transport. În producția de utilaj chimic și petrolier (județul Prahova), producția de frigidere și congelatoare și în cea de lămpi electrice cu incandescență (județul Dâmbovița) precum și în producția de automobile județul Argeș), Regiunea Sud-Muntenia deține supremația;
- producția energiei electrice și termice, gaze și apă care asigură o mare parte din necesarul țării.

La sfârșitul anului 2019 în Regiunea Sud Muntenia funcționau un total de 64018 unități locale active în industrie, construcții, comerț și alte servicii (exclusiv intermediari financiare și asigurări), reprezentând 11,1% din unitățile locale active ale țării în industrie, construcții, comerț și alte servicii, conform CAEN Rev.2. Din numărul de unități locale active, în industrie, construcții, comerț și alte servicii, 99,7% erau IMM-uri, restul fiind întreprinderi mari și peste 250 de salariați.

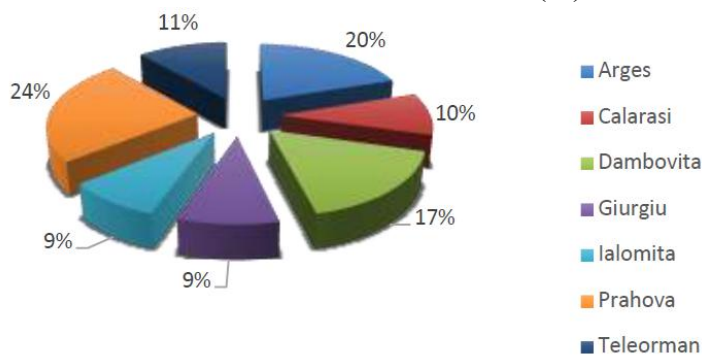
Forța de muncă

La 31 decembrie 2019, populația activă civilă număra 1148,3 mii persoane, reprezentând 13,1% din populația activă civilă a României. Totodată, din punct de vedere al repartizării pe sectoare de activitate, la sfârșitul anului 2019, 27,5% din populația ocupată civilă lucra în agricultură, silvicultură, pescuit, 32,2% în industrie și construcții și 40,3% în servicii comerciale și sociale.

Populația

Conform datelor Institutului Național de Statistică, la 1 iulie 2018, populația regiunii Sud-Muntenia număra de 2.948.200 de persoane, ceea ce a reprezentat 15,14% din populația țării. Iar la 1 iulie 2019, populația după domiciliu în regiunea Sud-Muntenia era de 3.180.046 locuitori, reprezentând 14,3% din populația țării, cu o densitate de 92,3 locuitori/km².

Populația pe județe avea următoarea structură la 01.07.2018 (%):

În regiunea Sud-Muntenia un procent semnificativ din populație locuiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate printr-o dezvoltare modestă. Astfel, la 1 iulie 2018, în mediul urban locuia 39,49% (1.164.331) și 60,51% (1.783.869) în mediul rural. Nu există orașe de peste 250.000 de locuitori, ca în majoritatea regiunilor din România. În schimb, există două centre de polarizare (Ploiești și Pitești) și aglomerații de localități relativ mici, cu funcții și probleme similare, înclinate spre cooperare.

Structura populației pe sexe la nivelul anului 2018 (1 iulie), indică o populație feminină în procent de 50,78% din totalul regional, fiind puțin mai mic decât procentul național de 51,07%. Totodată, la nivel regional, populația din mediul urban este preponderent feminină (52,19%), iar

în mediul rural (49,86%) ușor mai scăzută. În toate cele șapte județe ale regiunii Sud-Muntenia, populația din mediul urban este preponderent feminină, iar în mediul rural populația masculină, cu excepția județelor Argeș și Prahova.

Populația regiunii deține slabe competențe digitale (locul 7 în România).
(Sursa: Planul de Dezvoltare Regionala Sud-Muntenia 2021-2027)

Infrastructura de transport

La sfârșitul anului 2019 lungimea drumurilor publice în regiunea Sud Muntenia era de 12956 km. În structura rețelei de drumuri publice, drumurile naționale dețineau o pondere de 22,0% , restul de 78,0% fiind drumuri județene și comunale. Din lungimea totală a drumurilor publice, drumurile modernizate reprezintă 42,4%, iar cele cu îmbrăcăminte ușoare rutiere 32,5%.

Liniile de cale ferată în exploatare, la sfârșitul anului 2019, însumau 1247 km. În raport cu suprafața teritoriului Regiunii Sud Muntenia, rețeaua de cale ferată avea o densitate de 36,2 km la 1000 km² teritoriu. Iar, liniile de cale ferată electrificate au reprezentat 36,2% din total rețea regională, sub media la nivel național (37,4 %).

Rețeaua TEN-T în regiunea Sud-Muntenia

Regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind o regiune de graniță, dar și un punct de intersecție a mai multor axe prioritare TEN-T care leagă centrul și nordul Europei de zona mediteraneană și Asia, respectiv:

- Axa prioritară TEN-T VII (Fluviul Dunărea) – coridor fluvial, care leagă Portul Rotterdam de Portul Constanța, fiind cel mai important traseu navigabil din Uniunea Europeană, din perspectivă strategică și a traficului de mărfuri și persoane;
- Axa prioritară TEN-T IV – coridor intermodal (feroviar și rutier), care leagă zona centrală a Europei (orașele Dresden și Nurenberg) de Porturile Constanța, Salonic și Istanbul (prin 3 ramificații), via Praga-Viena-Budapesta-București-Sofia;
- Axa prioritară TEN-T IX – coridor intermodal (feroviar și rutier), care leagă nordul Europei (orașele Helsinki și Kaliningrad) de porturile Odessa și Alexandroupolis, via Sankt-Petersburg-Moscova-Kiev-București.

Prezența *fluviului Dunărea*, în partea de sud a regiunii Sud-Muntenia constituie un alt aspect important cu influențe majore în dezvoltarea regiunii. Fluviul Dunărea este declarat parte a Coridorului Pan – European de transport VII al Uniunii Europene, și reprezintă o cale navigabilă importantă, care face legătura între regiunea Sud-Muntenia, portul Constanța, centrele industriale din vestul Europei și portul Rotterdam. Astfel, utilizând portul Constanța, rutele navigabile dintre Canalul Suez, zona de est a Mării Mediterane și Europa Centrală se scurtează cu aprox. 300 km. Totodată, prin sistemele RO-RO si ferry-boat dezvoltate în portul Constanța, se realizează conectarea dintre spațiul european și Orientul Mijlociu, zona caucaziană și zona caspică, pe trasee cu mare potențial de resurse energetice și de trafic de mărfuri. În concluzie, prin poziția sa ca port la Marea Neagră și punct terminus al legăturii cu Marea Nordului, Portul Constanța reprezintă principala placă turnantă a fluxurilor de trafic din bazinul Mării Negre. Având în vedere, că porturile din regiunea Sud-Muntenia sunt conectate la rețele de drumuri naționale, europene și de căi ferate, facilitățile portuare existente și cele care vor fi dezvoltate permit ca unele dintre acestea (de exemplu portul Giurgiu) să fie transformate în noduri principale logistice pentru transportul multimodal.

Cu toate acestea, din cauza unei infrastructuri de transport insuficient dezvoltată pentru traversarea fluviului pe zona de graniță cu Bulgaria, Dunărea reprezintă o barieră naturală, limitând posibilitățile de cooperare.

Telecomunicații

Cu un număr de 424,6 mii conexiuni în rețeaua telefonică fixă, la sfârșitul anului 2019, Regiunea Sud Muntenia se situa pe locul 5 în cadrul celor 8 regiuni din țară.

Furnizarea apei potabile

În anul 2018, la nivel regional, cu instalațiile de alimentare cu apă potabilă sunt dotate doar 75,13% din localitățile regiunii, fiind pe locul 4 la nivel național. Această situație este cauzată de slabele investiții în mediul rural pentru realizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă (doar 75,52%), în timp ce în mediul urban toate localitățile dispun de rețele de alimentare cu apă potabilă. La nivelul anului 2018, rețeaua simplă de distribuție a apei potabile din regiunea Sud Muntenia măsoară 14.694,6 km, respectiv 17,39% din totalul celei existente la nivel național.

Resursa de apă atât de importantă este deficitar gospodărită, mai ales datorită pierderilor prin rețelele de distribuție în așezările urbane, dar și prin calitatea deficitară a apelor de suprafață.

Canalizare

În anul 2018, doar 26,10% din localitățile regiunii dețineau rețea de canalizare (locul 5 la nivel național), aceasta datorându-se faptului că investițiile din mediul rural au fost efectuate mult mai puține decât în mediul urban. Astfel, în mediul urban, instalațiile de canalizare publică erau prezente în proporție de 95,83%, județele care nu atingeau maximul fiind Dâmbovița și Ialomița, pe când în mediul rural procentul era de numai 19,65% din comunele regiunii, cele mai multe dintre acestea din județele Argeș și Prahova.

Numărul locuitorilor deserviți cu servicii publice de canalizare și epurare ape uzate a fost, în anul 2018, de 1.088.072 de persoane, ceea ce reprezintă doar 33,31% din populația stabilă a regiunii Sud-Muntenia, sub media națională de 45,19%.

În concluzie, în perioada 2021 – 2027 investițiile din domeniu ar trebui să se concentreze către extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și epurare, cu precădere în mediul rural și în județele din partea de sud a regiunii.

În prezent sunt demarate o serie de proiecte de investiții pentru extinderea/modernizarea stațiilor de tratare a apelor, cofinanțate din fonduri UE. Astfel, au fost semnate contracte de finanțare pentru proiecte a căror beneficiari sunt operatorii regionali:

- în județele Teleorman și Giurgiu – Apa Serv S.A.;
- în județul Călărași – S.C. Ecoaqua S.A.;
- în județul Prahova – HidroPrahova S.A.;
- în județul Dâmbovița – Compania de Apă Târgoviște-Dâmbovița S.A.;
- în județul Argeș – SC Apă Canal 2000 S.A..

Gestionare deșeuri

Regiunea Sud-Muntenia asigură gestionarea deșeurilor în conformitate cu *Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor*, care este implementată prin *Planul Național de Gestionare al Deșeurilor*, și conform *Planului Regional de Gestionare al Deșeurilor* Regiunea 3 – Sud Muntenia. Strategia națională conține cadrul de măsuri care să asigure trecerea de la modelul

actual de dezvoltare bazat pe producție și consum la un model bazat pe prevenirea generării deșeurilor și utilizarea materiilor prime din industria de valorificare.

Însă, de la un an la altul se constată o creștere a cantității de deșeuri generate și colectate, cauzată, în special, de cântărirea deșeurilor de către agenții economici de salubritate la recepție, spre deosebire de anii precedenți când deșeurile erau estimate, precum și din cauza gradului de acoperire a serviciilor de salubritate în mediul rural, diminuându-se astfel depozitățile necontrolate.

La nivelul regiunii Sud-Muntenia, în anul 2018 erau 96 de operatori economici autorizați pentru colectarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice, în timp ce pentru tratarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice erau înregistrați doar 23.

Managementul integrat al deșeurilor continuă să fie una dintre problemele de mediu prioritare ale regiunii, operațiunile de colectare selectivă și reciclare realizându-se în prezent doar în mediul urban din anumite județe din regiune (Dâmbovița, Ialomița, Prahova, Argeș și Giurgiu). Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în regiunea Sud Muntenia întâmpină greutăți, fiind identificate o serie de probleme cu care se confruntă în această privință: lipsa infrastructurii și a timpului necesar pentru schimbarea mentalității populației. 96% dintre deșeurile menajere sau asimilate sunt colectate încă în recipiente mixte. În prezent, în regiunea Sud Muntenia, procesul de colectare selectivă a deșeurilor (hârtie-carton, mase plastice, PET, sticlă, metal), în vederea valorificării materialelor reciclabile a fost introdus într-un număr de 114 localități din regiune din cele 567 de localități existente.

Mediul și schimbările climatice în perioada 2021-2027

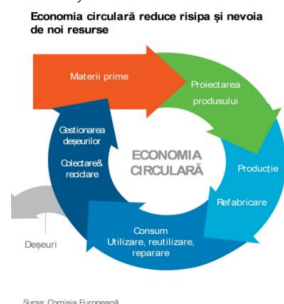
În Regiunea Sud-Muntenia, calitatea mediului este afectată de impactul negativ al activităților economice din industria chimică, industria extractivă, industria alimentară, zootehnia și agricultura, de poluarea transfrontalieră în sud, precum și de intervenția antropică prin exploatarea irațională a resurselor naturale (păduri, petrol, gaze naturale, etc.), valorificarea necorespunzătoare a terenurilor agricole în zonele de câmpie, expansiunea urbană și suburbană în cazul unor orașe, etc.

În cazul apelor de suprafață din regiune, problemele de poluare apar, în special, pe cursurile de apă ce străbat zona schelelor petroliere (din cauza impurificării cu săruri și produs petrolier), precum și datorită deversării apelor uzate insuficient epurate din categoria celor menajere generate de localitățile urbane. Principalii receptori ai apelor uzate epurate sunt bazinele hidrografice Vedea și Dunăre.

Comisia Europeană, în cadrul financiar multianual 2021-2027, realizând unul dintre cele cinci obiective de politică, „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor”, urmează să aloce cel puțin 30% din fondurile dedicate politicii de coeziune. Au fost identificate nevoile de investiții prioritare dedicate: măsurilor de eficiență energetică prin sprijinirea renovării clădirilor publice și rezidențiale, sistemele de încălzire centralizată și producerea și folosirea energiei din surse regenerabile; adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre; consolidarea biodiversității, refacerea ecologică și crearea de noi spații verzi în mediul urban, decontaminarea și reabilitarea siturilor industriale contaminate. De asemenea, au fost identificate nevoile de investiții cu rang înalt de prioritate pentru sistemele regionale de gospodărire a apelor, sprijinirea

schemelor care abordează problematica poluării apei, pentru finalizarea sistemelor integrate de management a deșeurilor și pentru tranziția la economia circulară.

Ariile naturale protejate

În regiunea Sud-Muntenia, suprafața ocupată de ariile naturale protejate reprezintă 16,28% din suprafața regiunii. Astfel, pe teritoriul regiunii se găsesc 137 de arii naturale protejate de interes local, trei parcuri naționale, 3 parcuri naturale, 72 de arii naturale protejate de interes național, 39 de situri de importanță comunitară și 32 de situri de protecție avifaunistică.

Dezvoltarea socială la nivel regional

În rezultatul implementării proiectului “*Consolidarea coeziunii economice și sociale în Regiunea Sud-Muntenia și în Regiunea Centru*”, în perioada octombrie 2019 – septembrie 2022, se face analiza diagnostic inițială privind situația economiei sociale în Regiunea Sud-Muntenia. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman, Axa prioritară 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei, Componenta 1 Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale, proiect implementat de Asociația Exino în parteneriat cu Asociația Întreprinderilor Mici și Mijlocii Covasna (ASIMCOV). Scopul proiectului este consolidarea coeziunii economice și sociale în regiunile Sud-Muntenia și în Regiunea Centru în vederea combaterii sărăciei și integrării socio economice a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile.

În perioada 2017-2019 a fost pusă baza implementării proiectului *SENSES – Consolidarea antreprenoriatului social prin adoptarea practicilor de responsabilitate socială corporativă în dezvoltarea competențelor și abilităților antreprenoriale în Regiunea Dunării*, finanțat în cadrul primului apel al Programului Transnațional Dunărea, Axa prioritară 1 – O regiune a Dunării inovatoare și responsabilă din punct de vedere social. Bugetul total al proiectului a fost 1.530.777,50 euro, cu bugetul ADR Sud Muntenia de 132.097,62 euro și contribuția proprie ADR Sud Muntenia de 2.641,96 euro. Consorțiul proiectului – 17 parteneri. Lider de Proiect – IFKA Public Benefit Non-Profit Ltd. For the Development of the Industry – instituție de drept public non-profit pentru dezvoltarea industriei – Ungaria – Partener FEDR. Restul partenerilor: P.2 – Agenția Regională Sud Bohemia – Cehia Partener FEDR, P.3 – Centrul de Sprijin al Afacerilor din Kranj– Slovenia Partener FEDR, P.4 – Agenția de Afaceri din Slovacia – Partener FEDR, P.5 – Centrul de Inovare Socială – Austria- Partener FEDR, P.6 – Agenția de Dezvoltare Regională Medimurje – Croația – Partener FEDR, P.7 – NESsT – Organizație non profit – Ungaria – Partener FEDR, P.8 – Asociația MAROM – Ungaria – Partener FEDR, P.9 – Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia – România – Partener FEDR; P.10 – Camera de Comerț și Industrie din Serbia – Serbia – Partener IPA; Ministerul Economiei Naționale –

Ungaria – Partener ASP; Eurada – Asociație Europeană a Agențiilor de Dezvoltare Regională– Belgia–Partener ASP; Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arges – Partener ASP – România; Ministerul Muncii și Sistemului de Pensii – Croația – Partener ASP; Agenție de Inovare și Transfer Tehnologic – Moldova – Partener ASP; Ministerul Economiei al Republicii Slovace – Slovacia – Partener ASP; Consiliul de Dezvoltare al Regiunii Gorenjska – Slovenia – Partener ASP.

Grupul țintă al proiectului a fost reprezentat de întreprinderi sociale și ecosistemul lor (rețele, asociații, etc.), precum și de autorități publice la nivel local, regional și național. Se știe că întreprinderile sociale reprezintă factori importanți ai dezvoltării favorabile incluziunii sociale și joacă un rol esențial în abordarea actualelor provocări economice, sociale și de mediu.

Totuși, lipsa politicilor sociale și a cadrului legal adecvat, a piețelor de investiții sociale, dar și lipsa cunoștințelor în domeniul antreprenoriatului social sunt probleme întâlnite în regiunea Dunării și nu numai. De aceea, obiectivul principal al proiectului a fost: crearea unei rețele transnaționale de întreprinderi sociale, întreprinderi tradiționale responsabile social, investitori financiari (în economia socială), factori de decizie, reprezentanți ai mediului academic, funcționari ai ONG-urilor, însumând un total 600 – 800 de membri în regiunea Dunării, cu scopul de a promova în comun un model inovator de întreprindere socială, precum și dezvoltarea economică durabilă a regiunii Dunării, pe baza inovării sociale. Obiectivele specifice ale proiectului au fost:

1. Sprijinirea întreprinderilor sociale în dezvoltarea unei afaceri sustenabile prin selectarea celor mai bune practici din sectorul public și privat
2. O mai bună implicare a întreprinderilor sociale în ecosistemele lor
3. Crearea unor politici îmbunătățite pentru întreprinderile sociale

4.2 Axe prioritare și obiective specifice de dezvoltare regională

Toate regiunile din România sunt eligibile pentru finanțare prin politica de coeziune pe baza a trei categorii: regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și regiuni mai dezvoltate. În acest context, pentru perioada de programare 2021-2027, prioritățile, obiectivele specifice și măsurile de dezvoltare regională sunt corelate cu obiectivele de politică ale politicii de coeziune: stimularea convergenței economice și sociale, sprijinirea regiunilor să valorifice pe deplin globalizarea, înzestrarea cu instrumente adecvate pentru o creștere solidă și durabilă.

Regiunea Sud-Muntenia își propune pentru anul 2030 următoarele elemente de ordin strategic:

- *viziunea*: regiunea Sud-Muntenia – un spațiu competitiv, durabil, rezilient și incluziv, unde cetățenii își vor dori să locuiască, să lucreze și să investească.

- *obiectivul general*: derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate bazate pe un proces inteligent, durabil și incluziv de creștere economică, care să conducă la creșterea calității vieții și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Prioritățile de dezvoltare a regiunii sunt: Dezvoltarea IMMurilor și a infrastructurii fizice, Dezvoltarea turismului, Dezvoltarea rurala, Resurse umane, Mediu.

Pentru perioada 2021–2027, în cadrul Programului Operațional Regional Sud-Muntenia solicitanții regiunii vor putea accesa o gamă largă de intervenții, în cadrul celor 5 Obiective de Politică propuse de Regulamentul Comun al UE privind Fondurile de Coeziune, după cum urmează (*-Priorități specifice în conformitate cu Regulamentul FSE+):

Nr. Crt.	Obiective de politică	Prioritate/Obiectiv *
1.	OP 1 – O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale. Minim 25% din FEDR	1.1 Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate 1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice 1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive 1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat.
2.	OP 2 – O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, și a mobilității urbane sustenabile. Minim 30% din FEDR	2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră 2.2. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare 2.3. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon.
3.	OP 3 – O Europă mai conectată, prin dezvoltarea mobilității	RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
4.	OP 4 – O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online.
5.	OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale.	RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. RSO5.2. Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane
Prioritatea 8 Asistență tehnică Intervențiile în domeniul asistenței tehnice vizează asigurarea funcționării sistemului de management și asigurarea vizibilității programului, cu accent pe profesionalizarea personalului, pe comunicare și informare, îmbunătățirea capacității de implementare inclusiv la nivelul beneficiarilor, precum și pe asigurarea unui cadru partenerial transparent.		

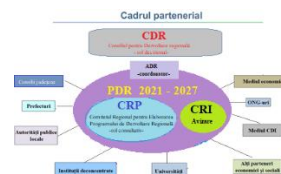
4.3 Parteneriate

În Regiunea Sud-Muntenia structurile parteneriale sunt constituite în conformitate cu prevederile Legii 315/2004, cu modificările ulterioare. De asemenea, se iau în considerare:

- ❖ Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) al Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia;
- ❖ Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (CRP) 2021-2027;
- ❖ Regulament privind organizarea și funcționarea Consorțiului Regional de Inovare (CRI) în Regiunea Sud-Muntenia.

Astfel, relații parteneriale se stabilesc la nivelul:

- Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR)
- Comitetului Regional pentru elaborarea PDR (CRP)
- Consorțiului Regional de Inovare (CRI)

Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CDR) este organismul regional deliberativ, fără personalitate juridică, care este constituit și funcționează pe principii parteneriale la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare, în scopul coordonării activităților de elaborare și monitorizare ce decurg din politicile de dezvoltare regională.

Comitetul Regional pentru elaborarea PDR 2021-2027 (CRP) are rol consultativ, reprezentând cadrul larg partenerial al CDR pentru elaborarea și avizarea PDR și are în componența sa ca membri titulari sau supleanți, reprezentanți, la nivel decizional, ai ADR, ai compartimentelor de dezvoltare rurală județene ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale precum și ai altor servicii deconcentrate ale instituțiilor publice centrale, reprezentanți ai instituției prefectului, consiliilor județene, consiliilor locale, ai societății civile, precum și reprezentanți ai altor organizații cu activitate relevantă la nivel regional în diverse domenii specifice.

CRP este coordonat de ADR Sud-Muntenia care asigură și secretariatul acestuia.

Componența structurilor parteneriale prevăzute în Regulamentul Cadru al Comitetelor Regionale sunt: Grupurile tematice regionale (GTR) și Grupurile de lucru subregionale (GLSR).

Structura GTR, stabilite la nivelul Regiunii Sud-Muntenia sunt corelate cu obiectivele de politică (OP) de la nivel european pentru perioada 2021-2027:

- Competitivitate, inovare și transfer tehnologic, digitalizare (OP1);
- Mediu și schimbări climatice, eficiență energetică, mobilitate (OP2);
- Infrastructura regională de transport (OP3);
- Educație, ocuparea forței de muncă, sănătate, servicii sociale (OP4);
- Turism, cultură, patrimoniu cultural (OP5);
- Administrație și bună guvernare.

GLSR sunt organizate la nivel județean, în funcție de prioritățile regionale de dezvoltare. Atribuțiile GTR și a GLSR sunt de a examina analizele economice și sociale și problemele majore identificate la nivel județean, obiectivele de dezvoltare stabilite și strategia pentru realizarea acestora. Acestea contribuie la realizarea documentelor necesare elaborării PDR și formulează recomandări și propuneri care sunt transmise CRP.

Parteneriatul regional este compus din membrii titulari și membri supleanți, reprezentanți ai ADR Sud-Muntenia: Consilii județene și Primării de municipii și orașe; Servicii și instituții județene publice (Agenții pentru ocuparea forței de muncă, pentru protecția mediului, direcții de asistență socială, direcții de cultură); Inspectorate școlare, Universități, licee, institute de cercetare; Camere de comerț și industrie, întreprinderi mari; Direcții regionale de drumuri și poduri, căi ferate, aeroporturi; Grupuri de acțiune locală (GAL-uri), organizații de cooperare transfrontalieră, dezvoltarea turismului; Organizații culturale; CRI, constituit în conformitate cu prevederile din Metodologia pentru elaborarea Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă, emis de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP).

Membri titulari sau supleanți, la nivel decizional sunt: ADR Sud-Muntenia; Consilii județene/prefecturi/municipii/orașe; Direcția Regională de Statistică Regiunea Sud-Muntenia; GTR; GLSR; Universități; Mediului de afaceri; Patronate/sindicate; Societatea civilă; Alte instituții și organizații cu reprezentare în Regiunea Sud-Muntenia.

Consortiului Regional de Inovare al Regiunii Sud-Muntenia are rolul principal de a coordona elaborarea și implementarea *Strategiei de Specializare Inteligentă a regiunii Sud – Muntenia 2021-2027 (RIS3 Sud – Muntenia)*, document strategic aprobat de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia în ședința extraordinară din data de 16 iunie 2021, de a aviza rapoartele de implementare, monitorizare și evaluare și de a aviza portofoliul de proiecte prioritare. Componenta structurii parteneriale este prevăzută în Regulamentul privind organizarea și Funcționarea Consortiului Regional de Inovare în Regiunea Sud-Muntenia și este format din reprezentanții următoarelor categorii de instituții/entități/organizații:

- Instituții de învățământ superior de stat acreditate și structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora;
- Institute de cercetare – dezvoltare, care operează (au sediul central sau filiala cu personalitate juridică) în Regiunea Sud-Muntenia;
- Institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare din subordinea Academiei Române sau a academiilor de ramură;
- Alte institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare, organizate ca instituții publice ori de drept public;
- Alte instituții publice sau de drept public care au ca obiect de activitate și cercetarea-dezvoltarea ori structuri ale acestora legal constituite;
- Institute sau centre de cercetare-dezvoltare fără scop patrimonial, recunoscute de utilitate publică;
- Alte institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare, organizate ca persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial;
- Entități de management ale clusterelor; -Entități de transfer tehnologic acreditate; -Agenți economici care au activitate de CDI.

4.3.1 Grupuri de Acțiune Locală

Grupurile de acțiune locală au fost înființate în zona rurală, începând cu anul 2010, cu sprijinul Programului Național pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013. Acestea sunt structuri parteneriale de tip public-privat, care își propun ca în baza unei strategii de dezvoltare locală să dezvolte zona în care au fost instituite.

În prezent, în cadrul regiunii Sud Muntenia, s-au remarcat două tipuri principale de structuri partenariale:

- Cu scop unic (înființarea rețelei de apă, crearea infrastructurii, managementul deșeurilor, canalizare, turism etc.).
- Cu scop multiplu (diversificarea acțiunilor de dezvoltare rurală și comunitară).

În regiunea Sud Muntenia, la nivelul anului 2020 exista un număr de 46 de Grupuri de Acțiune Locală, din care cele mai multe sunt în județele Dâmbovița și Prahova, iar cele mai puține în județele Călărași și Ialomița.

4.3.2 Asociații de Dezvoltare Intercomunitară

În cadrul regiunii Unitățile administrativ teritoriale se pot asocia formând asociații de dezvoltare intercomunitară – organisme de drept privat și de utilitate publică cu personalitate juridică. În regiuni asociațiile au fost create fie între două sau mai multe unități administrativ teritoriale învecinate, fie între municipiul reședință de județ și mai multe unități din județ, cu scopul dezvoltării și implementării unor proiecte de interes local sau regional. Asocierile vizează administrarea activităților dedicate salubrității și managementului deșeurilor la nivel județean, reabilitări, modernizării și extinderii sistemului de alimentare cu apă și canalizare, reabilitării și/sau modernizării infrastructurii de transport sau modernizării infrastructurii spațiului rural.

Conform bazei de date a asociațiilor de dezvoltare comunitară în regiunea Sud-Muntenia își desfășoară activitatea 97 de Asociații de Dezvoltare Intercomunitare, repartizare pe județe după cum urmează: în județul Argeș sunt 17 ADI, în Călărași – 9, în Dâmbovița – 17, în Giurgiu – 15, în Ialomița – 12, în Prahova – 15 și în județul Teleorman activează 12 ADI.

4.3.3 Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia

Legislația privind dezvoltarea regională, armonizată cu standardele europene, prevede ca pentru implementarea politicilor de dezvoltare regională în România să fie create:

- un număr de 8 regiuni de dezvoltare în baza acordului liber consimțit de asociere al unităților administrativ-teritoriale din cadrul acestora, și
- instituțiile adecvate, la nivel central (Ministerul Dezvoltării și Prognozei – la acea vreme – actualmente Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Administrației și Internelor, Consiliul Național de Dezvoltare Regională) respectiv regional (8 agenții și 8 Consilii pentru Dezvoltare Regională).

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia este o organizație non-guvernamentală non-profit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, înființată în baza legii dezvoltării regionale nr. 151 din 1998, modificată și completată ulterior de Legea nr. 315 din 28 iunie 2004.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia (ADR SUD-MUNTENIA) este organul executiv al Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, organism responsabil de elaborarea și implementarea politicilor de dezvoltare regională.

Domeniile de activitate al Agenției sunt:

- Organism Intermediar pentru REGIO – Programul Operațional Regional 2007-2013 și Programul Operațional Regional 2014-2020, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională;
- Organism Intermediar pentru POS CCE – Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională;
- Administrarea portofoliului de programe și proiecte;
- Programarea și planificarea regională;
- Asigurarea secretariatului pentru Consiliul pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia;
- Promovarea Regiunii de dezvoltare Sud Muntenia;
- Dezvoltarea parteneriatelor locale.

Serviciile agenției la nivel regional sunt

- Consultanță și sprijin pentru solicitarea de finanțări alocate din REGIO;
- Sprijin și consultanță în managementul proiectelor finanțate de REGIO;
- Consultanță și sprijin pentru solicitarea de finanțări alocate din POS CEE;
- Sprijin și consultanță în managementul proiectelor finanțate de POS CCE;
- Sprijin și consultanță în managementul proiectelor PHARE și de la bugetul de stat;
- Reprezentare regională și punct de contact pentru donatori;
- Identificarea oportunităților de finanțare;
- Consiliere și sprijin în investiții;
- Servicii de asistență tehnică și de formare profesională pentru adulți.

Începând cu perioada de programare 2021-2027, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia îndeplinește funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional.

Noua responsabilitate a ADR Sud-Muntenia este statuată prin Ordonanța de Urgență, nr. 122 din 29 iulie 2020, privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, publicată în Monitorul Oficial nr. 686 din 31 iulie 2020.

Procesul de elaborare a Programului Operațional Regional Sud-Muntenia 2021-2027 (POR Sud-Muntenia 2021-2027) s-a desfășurat în stransă colaborare cu partenerii locali, având drept premise necesitățile reale ale regiunii. Elaborarea POR Sud-Muntenia 2021-2027 presupune corelarea acestuia, atât cu documentele de planificare existente la nivel regional, cât și cu regulamentele existente la nivel european, intervențiile propuse urmând să fie concentrate pe cele 5 obiective principale de politică (OP) ale Comisiei Europene.

Programul Operațional Regional (POR) Sud – Muntenia 2021-2027, pregătit de către Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud Muntenia, a fost aprobat de Guvernul României în data de 25 mai 2022 și a fost transmis Comisiei Europene.

POR Sud-Muntenia 2021-2027 este un document strategic de programare care acopera domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiența energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, protecția naturii și a biodiversității, infrastructura educațională, turism și cultura/patrimoniu cultural.

În perioada de programare 2021-2027, finanțările vor fi orientate atât spre investiții cu o tipologie cunoscută, cât și spre tipologii noi de proiecte. Astfel, vor continua investițiile în *mobilitatea urbană și transportul public, amenajarea spațiilor verzi și regenerare urbană*, investițiile în *eficientizarea termică a clădirilor publice și rezidențiale, dezvoltarea turismului cultural și natural, realizarea unor trasee turistice, precum și în domeniul infrastructurii educaționale*. De asemenea, se vor finanța și *proiecte strategice de modernizare a drumurilor județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua TEN-T*.

Un element de noutate îl reprezintă *componenta "Smart City"*, prin care vor fi finanțate investiții privind *digitalizarea administrației publice locale și a altor investiții specifice "orașelor inteligente"*, din varii domenii – *mobilitate urbană, iluminat, clădiri publice, utilități edilitare, spații deschise, aplicații on-line etc.*

Mediul de afaceri va beneficia în continuare de investiții prin POR 2021-2027, acestea fiind orientate către cele șase domenii de specializare inteligentă identificate în *Strategia pentru Specializare Inteligentă (RIS3 Sud-Muntenia) 2021-2027* – *Agricultură și industrie alimentară; Eficiență energetică și construcții (clădiri) sustenabile; Digitalizare, industrializare, inclusiv Industry 4.0; Industria manufacturieră și prelucrătoare; Industriile culturale și creative; Sănătatea și calitatea vieții*.

Vor fi sprijinite proiectele care vizează *digitalizarea, cercetarea, transferul tehnologic, inovarea, precum și competitivitatea economică* în aceste domenii.

În funcție de rezultatul negocierilor, dar și de propunerile venite din partea entităților interesate, *Programul Operațional Regional 2021-2027 Regiunea Sud-Muntenia* poate suferi îmbunătățiri și actualizări.

4.3.4 Asociația Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România

ROREG
Asociația Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România

ROREG a fost înființată în anul 2005 ca organism neguvernamental, cu directoralitate juridică de drept privat, fără caracter politic, în conformitate cu OUG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații și cu Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România.

Conform Actului Constitutiv al Asociației Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România, art. 7, conducerea Asociației este exercitată de un Consiliu Director format din președinte și doi vicepreședinți aleși dintre directorii Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, în baza unor mandate cu durată de 2 ani.

Asociația ROREG are drept membri cele 8 Agenții pentru Dezvoltare Regională din fiecare regiune de dezvoltare a României:

- Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est
- *Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia*
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Vest
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
- Agenția pentru Dezvoltare Regională București-Ilfov

Sediul Asociației ROREG este în Timișoara, str. Proclamația de la Timișoara, nr.5, județul Timiș.

Scopul Asociației ROREG este de a reprezenta interesele celor 8 Agenții pentru Dezvoltare Regională la nivel național, cât și la nivel internațional, în vederea sprijinirii dezvoltării lor instituționale și a promovării unei abordări comune și unitare în ceea ce privește dezvoltarea regională și implementarea programelor cu finanțare europeană.

Conform Statutului Asociației ROREG, aceasta are următoarele obiective:

- Asigurarea reprezentativității la nivel național și internațional a celor 8 Agenții pentru Dezvoltare Regională;
- Întărirea capacității administrative și instituționale a Agențiilor pentru Dezvoltare Regională;
- Îmbunătățirea legislației în domeniul dezvoltării regionale în România;
- Crearea unei atitudini favorabile dezvoltării regionale în rândul cetățenilor, administrației publice locale și centrale, a altor instituții și organizații de interes public;
- Armonizarea sistemelor de organizare, lucru și comunicare între cele 8 ADR-uri și în raport cu alte instituții naționale sau internaționale;
- Formularea unor poziții comune în raport cu diverse tematici în care sunt implicate cele 8 Agenții;
- Sensibilizarea opiniei publice asupra instrumentelor pentru dezvoltare regională.

De-a lungul anilor de funcționare, Asociația ROREG a reușit să susțină și să promoveze la nivel național interesele comune ale ADR-urilor, precum și să reprezinte regiunile în diverse structuri naționale. De asemenea, a acumulat o bogată experiență de colaborare și cooperare între regiuni, prin dezvoltarea unor mecanisme formale armonizate de lucru și comunicare. Astfel, ROREG a elaborat 8 portofolii regionale de proiecte pentru perioada 2021-2027, în cadrul proiectului ”Sprijin pentru eficientizarea gestionării și implementării FESI la nivelul autorităților publice locale de la nivelul orașelor, municipiilor și județelor din România”. În concluzie, activitatea Asociației ROREG, pentru perioada de programare 2021-2027, va fi cu atât mai importantă cu cât cele 8 ADR-uri vor fi Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale. (sursa: <https://www.roreg.eu/>).

ADR Sud-Muntenia cooperează cu unele asociații europene și rețele internaționale:

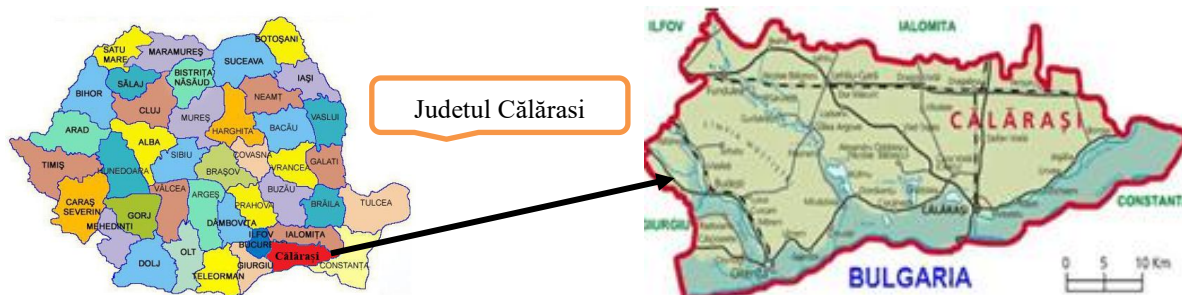
 eurada	Asociația Europeană a Agențiilor de Dezvoltare (EURADA), activează din 1992, reunește profesioniști din domeniul dezvoltării economice – 80 de membri din 23 de țări din Uniunea Europeană și din alte țări. Scopul este: conectarea membrilor cu alți practicieni de dezvoltare economică, parteneri de afaceri și autorități europene pentru a promova cele mai bune practici în domeniu, a încuraja schimburile de experiență și know-how și de a sprijini proiectele de cooperare dintre agențiile de dezvoltare din mai multe țări. ADR Sud-Muntenia este membru EURADA din iulie 2005.
 EUROPE DIRECT Nord - Est	Rețeaua Europe Direct – instrument folosit de Comisia Europeană pentru informarea cetățenilor și comunicarea cu aceștia la nivel local – cuprinde, la nivelul Uniunii Europene, 480 Centre de Informare Europe Direct, 400 de Centre de Documentare Europeană și 700 de membri Team Europe. În România, cele 31 de Centre de Informare Europe Direct, 14 Centre de Documentare Europeană și peste 20 de experți în politici europene Team Europe reprezintă interfața Comisiei cu cetățenii la nivel local și au misiunea de a promova o cetățenie europeană informată și activă. ADR Sud-Muntenia este membră a rețelei Centrul Europe Direct.

 Servicii de consultanță la dispoziția întreprinderii dumneavoastră	Enterprise Europe Network este cea mai vastă rețea care sprijină întreprinderi, organizații suport a mediului de afaceri, institute de cercetare, universități, centre tehnologice, agenții de dezvoltare din peste 50 de țări, incluzând cele 28 state membre ale Uniunii Europene, țările candidate, țările membre ale Spațiului Economic European și alte țări terțe. Peste 600 centre găzduiesc Rețeaua Enterprise Europe Network și oferă servicii specializate pentru sprijinirea afacerilor (informare, feedback, cooperare și internaționalizare) și sprijinirea inovării (transfer de know-how și tehnologie). ADR Sud-Muntenia a participat în data de 9 decembrie 2021, în calitate de coordonator al Consorțiului ProSME, la Întâlnirea Națională a Rețelei Enterprise Europe Network din România, organizată de Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța, coordonatorul Consorțiul ERBSN.
	Centrul de Dezvoltare Socială T&CO este o organizație nonguvernamentală al cărei scop îl reprezintă contribuția la dezvoltarea socială durabilă a comunităților locale și regionale.

5. Caracterizare generală a județului Călărași

Călărași este județul situat în partea de sud-est a României și în sud-estul regiunii Muntenia. Cu o suprafață totală de 5,088 km², județul Călărași este format din 55 unități administrativ-teritoriale: 2 municipii (Călărași – municipiul de reședință al județului – și Oltenița; 3 orașe (Budești, Fundulea, Lehliu-Gară); 50 de comune cu 160 de sate.

Județul Călărași se învecinează:

- la nord cu teritoriul administrativ al județului Ialomița,
- la vest cu județul Ilfov (sectorul agricol Ilfov) și județul Giurgiu,
- la sud cu Bulgaria (regiunea Silistra și regiunea Ruse),
- la est și sud-est cu teritoriul administrativ al județului Constanța.

Stema județului Călărași a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului, nr. 409/2019 privind aprobarea stemei județului Călărași (Text publicat în *Monitorul oficial al României, partea I, Nr. 550/4.VII.2019*).

Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale stemei județului Călărași sunt următoarele:

	Descrierea stemei: Stema județului Călărași se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat și despicat în șef.
	În partea superioară, în dreapta, pe verde, se află trei spice de grâu de aur dispuse în pal. În partea superioară, în stânga, pe roșu, se află un vas de aur, cu partea de sus trapezoidală, ornată, la bază, cu un motiv vegetal poziționat în bară, cu partea de jos tot în formă de trapez, dar cu baza mare sus, care se unesc într-o fascie alezată, cu extremitățile rotunjite, având în partea superioară, pe aproximativ 1/3 din suprafață, trei linii orizontale trasate la distanțe diferite, iar în partea inferioară, pe aproape 2/3 din suprafață, motive vegetale, cel din mijloc spiraliform, inegale și orientate, de asemenea, în bară. În partea inferioară, pe albastru, se află patru brăuri undate de argint.

Semnificațiile elementelor însumate:

Spicele de grâu fac referire la principala ocupație a locuitorilor județului, agricultura.

Vasul reprezintă un vas de provizii, din lut ars, bitronic, ușor asimetric, din cultura Gumelnița, datat din mileniul V î.e.n., descoperit pe teritoriul județului, la Măgura Cunești.

Brăurile de argint evocă fluviul Dunărea, pe al cărui mal stâng este amplasat județul.

Județul Călărași este administrat de un Consiliu Județean format din 31 consilieri. În urma alegerilor locale din 2020, consiliul este prezidat de Vasile Iliuță de la Partidul Social Democrat. Consiliul Județean Călărași are 6 comisii de specialitate:

- Comisia pentru activități științifice, învățământ, sănătate, cultură, culte, protecție socială, sportive și de agrement;
- Comisia de organizare și dezvoltare urbanistică, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului înconjurător, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură;
- Comisia pentru servicii publice și comerț;
- Comisia de studii, prognoze economico-sociale, buget-finanțe, integrare europeană și administrarea domeniului public și privat al județului;
- Comisia pentru administrație publică locală, juridică și de disciplină, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și a libertăților cetățenilor și ale minorităților naționale;
- Comisia de validare.

5.1 Cadrul istoric

Județul Călărași este declarat ca unitate teritorial-administrativă în ianuarie 1981, dar regiunea are o istorie bogată ce merge în urmă cu sute de ani. Astfel, primul document de atestare a vieții pe aceste meleaguri datează din 23 martie 1482 prin care domnitorul Basarab cel Tânăr trece în proprietatea mănăstirii Spanțov satul cu același nume.

- (1) În perioada neoliticului dezvoltat și a eneoliticului în această regiune s-au dezvoltat mai multe civilizații printre cele mai evolute din lume pentru mileniul V și IV î.H.
- (2) O dezvoltare excepțională pe aceste meleaguri au cunoscut culturile materiale (Hamagia, Boian sau Gumelnița) și civilizații preistorice (Boian, Gumelnița din epoca neo-eneolitic și Cernavodă, Coslogeni din epoca bronzului) poartă toponime călărășene.
- (3) Până pe țărmurile Marii Egee au fost descoperite urmele tracilor timpurii – purtătorii culturii Coslogeni.
- (4) Conform descoperirilor istorice, primul conducător get de pe aceste meleaguri a fost Dromichete, acesta realizând o mare uniune tribală, în câmpia munteană, pe malurile râului Argeș, cu capitala la Helis, nelocalizată încă pe atunci.
- (5) În anul 300 î.e.n Dromichete l-a învins pe Lisimach un fost general al lui Alexandru Macedon și apoi în 292 î.e.n pe fiul acestuia Agatocle.
- (6) După Imperiul Macedonian urmează romanii. Primii care iau contacte cu romanii sunt getii riverani Dunării.
- (7) Epoca prefeudală și feudalismul timpuriu poartă amprenta culturii romano-bizantine prin cetățile construite de aceștia pe Dunăre, cu aportul extraordinar al cetății bizantine Vicina, construită pe insula Păcuiul lui Soare.
- (8) Capitala unei regiuni de la nordul Dunării, Vicina, va deveni și un foarte puternic centru politic, comercial și spiritual în sec. X-XIII.

(9) În secolul al XII Vicina a fost centrul unei formațiuni prestatale dunărene ce ocupa, în linii generale, și teritoriul actualului județ Călărași.

(10) Primul mitropolit al Țării Românești a fost Iachint de Vicina. Ruinele acestei cetăți-metropola se afla la 10 km sud-est de Călărași.

Călărași este municipiul de reședință al județului cu același nume, Muntenia, România, situat în sud-estul României, pe partea stângă a cursului brațului Borcea al Dunării. Primul document de atestare al actualului municipiu Călărași este datat la 1 iunie 1541, prin care domnitorul Radu Paisie declina proprietatea setrarului Borcea asupra satului Crăceani – actualul cartier Măgureni. Orașul a avut și numele de Lichirești (atestat documentar pentru prima oară în 1630 de domnitorul Leon Tomșa Vodă) și, temporar, Știrbeiu (numele domnitorului Barbu Știrbei – din septembrie 1852 până în 1881). În harta austriacă din 1791 este pomenit pentru prima oară numele de Călărași, în locul celui de Lichirești. Din aprilie 1833 până în aprilie 1952, Călărași este capitala județului Ialomița, fiind ridicat la rangul de oraș. După 1881 este trecut la numele actual de Călărași și, odată cu înființarea județului Călărași, devine capitala acestuia.

Municipiul Călărași este cunoscut pentru industria alimentară, industria de PAL melaminat, industria siderurgică, industria de hârtie și industria de prefabricate.

Conform datelor finale ale recensământului populației din anul 2011, municipiul Călărași are o populație de 65.181 de locuitori.

În Călărași se află sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională SudMuntenia.

5.2 Cadrul natural

Așezare geografică

Județul Călărași este situat pe malul stâng al fluviului Dunărea și al brațului Borcea și face parte din partea de sud a câmpiei Bărăganului.

Relieful județului Călărași este reprezentat de:

- câmpie, care se grupează în patru mari unități: Câmpia Bărăganului Mostiștei (Bărăganul Sudic), Câmpia Vlăsiei, Câmpia Burnazului, Lunca Dunării.
- lunci și bălți.

Clima județului este temperat-continentală cu regim omogen, ca urmare a uniformității reliefului de câmpie și se caracterizează prin veri foarte calde și ierni foarte reci. Topoclimatul specific al luncii Dunării este specific în extremitatea sudică a județului, unde verile sunt mai calde, iar iernile sunt mai blânde decât în restul câmpiei.

Solul

Teritoriul județului Călărași dispune de soluri în funcție de variațiile condițiilor climatice, desfășurarea pe verticală și orizontală a reliefului, etc. Astfel, solurile predominante în cea mai mare parte sunt diferite tipuri de cernoziomuri și soluri aluvionare.

Resurse naturale.

Principala bogăție naturală o constituie terenurile agricole care ocupă peste 84% din suprafața județului. Solurile, constituite din cernoziomuri și aluvionale, cu o fertilitate ridicată, permit

practicarea pe scară largă a agriculturii, predominant fiind caracterul cerealier al producției vegetale. În județ s-au descoperit și se exploatează gaze naturale și petrol pe raza comunei Ileana. Există, de asemenea, argile la Budești, nisipuri și pietrișuri exploatare din albiile Dunării, Argeșului și Dâmboviței.

Rețeaua hidrografică a județului Călărași este compusă din mai multe bazine hidrografice (Dunărea, Argeș, Mostiștea) și este reprezentată de: Fluviul Dunărea; Brațul Borcea; Râul Argeș; Râul Dâmbovița; Râul Mostiștea; Lacuri și corpuri de apă de tip lac.

Fluviul Dunărea, care limitează la sud și sud-est teritoriul județului, se compune din 2 bazine hidrografice (bazinul Dunării și al Argeșului) și dintr-un subbazin (Mostiștea). Fluviul Dunărea se desparte în două brațe – Borcea pe stânga și Dunărea Veche pe dreapta – care închid între ele: Balta Ialomiței sau Insula Mare a Ialomiței.

Râul Argeș intră în județ în apropierea localității Budești și se varsă în Dunăre în amonte de Oltenița, traversând județul Călărași pe o lungime de 46 km.

Lacurile din județul Călărași sunt reprezentate prin iazuri răspândite, în majoritate, pe valea Mostiștei și afluenții acesteia, pe Rasa, Luica, Zboiul, Barza și Pasarea.

Dintre lacurile naturale fac parte limanele fluviatile din lungul Dunării: Mostiștea, Gălățui cu Potcoava, Iezer – Călărași. Lacurile de luncă sunt reprezentate de Boianu și Ceacu din Lunca Dunării, Mitreni din Lunca Argeșului și Tataru din Lunca Dâmboviței.

Pe teritoriul județului Călărași administrat de Administrația Bazinală de Apă Buzău – Ialomița sunt delimitate următoarele *corpuri de apă de tip lac*, care au folosință piscicolă:

- lac de acumulare Valea Mostiștea;
- lac Gălățui (lac natural).

Flora

Vegetația forestieră, care ocupă 4,4 % din suprafața județului este formată îndeosebi din speciile: plop euro-american, salcâm, stejar brumăriu, salcie albă, frasin de câmp, stejar peduncular, ulm, tei, arțar tăărăsc.

Fauna

Resursele de faună sunt legate de specificul vegetației. Astfel, fauna este reprezentată de rozătoare, păsări, insecte și cuprinde specii ca: mistrețul, căpriorul, fazanul, iepurele, vulpea, etc. Pe bălți și lacuri se întâlnesc rața și gâsca sălbatică.

Peștii care populează apele lacurilor și bălților sunt carasul, crapul, plătica, bibanul, șalăul și știuca. În apele Dunării și Borcei se întâlnesc somnul, sturionii și scrumbia de Dunăre.

Mediul: Gestiunea deșeurilor reprezintă una dintre problemele cele mai acute de protecție a mediului:

- Pe de o parte, creșterea consumului, prezența tehnologiilor și instalațiilor încă învechite din industrie, conduce la o creștere a cantităților de deșeuri produse.
- Pe de altă parte, impunerea unor reguli mai stricte de gestionare a deșeurilor, achiziționarea mijloacelor de cântărire a deșeurilor de către operatori, conduc la o mai exactă apreciere cantitativă a deșeurilor gestionate, de cele mai multe ori observând o scădere accentuată a cantităților raportate față de estimările anilor precedenți.

De asemenea, există mari cantități de deșeuri stocate în depozitele de deșeuri urbane și industriale, care ocupă mari suprafețe de teren și afectează calitatea mediului, în special a apelor subterane și de suprafață.

În județul Călărași există:

- un singur depozit conform de deșeuri industriale nepericuloase.
- 7 instalații de incinerare de capacitate mică, instalate în cadrul fermelor zootehnice pentru incinerarea deșeurilor animaliere.

La nivelul Statelor Membre UE, începând cu anul 2018, ținta de colectare a DEEE-urilor este de cel puțin 4 kg deșeu/locuitor/an. Autoritățile și operatorii economici responsabili din județ au depus eforturi, însă până în prezent nu a fost atinsă această țintă de colectare anuală. De aceea, obiectivul principal este prevenirea producerii deșeurilor DEEE, precum și reutilizarea, reciclarea și alte forme de valorificare a acestora.

În ceea ce privește tendința de poluare cu substanțe periculoase a cursurilor de apă din județ, în perioada 2010-2014, s-a înregistrat o creștere semnificativă a micropoluantilor organici.

Totodată, sursele potențial poluatoare la nivelul județului Călărași, sunt:

- a) instalații din industria metalurgică, industria chimică, organică și anorganică, industria sticlei, alte ramuri industriale – tratarea suprafețelor cu solvenți organici, industria alimentară. Ponderea cea mai mare o deține zootehnia – creșterea intensivă a animalelor, reprezentată prin ferme de păsări și porci (65%),
- b) instalații și activități care utilizează solvenți organici: extracția și rafinarea uleiurilor vegetale, acoperirea suprafețelor metalelor și fabricare mașini și echipamente de birou – cartușe imprimante
- c) instalații din stațiile de mixturi asfaltice și prefabricate din beton,
- d) instalații SEVESO (controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase) -10 instalații.

5.3 Infrastructura

Infrastructura Rutieră:

Județul Călărași este traversat de:

- autostrada A2, care asigură legătura dintre capitala țării (București) și litoral (Constanța) cu lungimea de 96,48 km aflată pe teritoriul județului.
- 7 drumuri de interes național: DN21: asigură legătura orașelor Brăila și Călărași, DN3: asigură legătura între București și Constanța, DN31: asigură legătura între orașele Călărași și Oltenița, DN3A: asigură legătura între Lehliu Gară și Fetești, DN3B: asigură legătura între Călărași și Fetești, DN4: asigură legătura între București și Oltenița, DN 41: asigură legătura între Oltenița și Daia.

Rețeaua de drumuri publice, care străbate județul Călărași, măsoară 1.346 km, din care 501 km de drumuri naționale, inclusiv autostrăzi și drumuri europene (37,2%), 684 km drumuri județene (50,8%) și 161 km drumuri comunale (12,0%). Totodată, drumurile naționale din județul Călărași sunt modernizate în proporție de 99,4%, drumurile județene sunt modernizate în proporție de 19,74% și 33,19% sunt drumuri cu îmbrăcămînți ușoare rutiere. Însă, marea parte a drumurilor comunale sunt pietruite (55,28%).

Transportul public

Serviciul public de transport local este prestat de catre ALI TRANS COM SRL Călărași, care asigură transportul pasagerilor cu autobuze, microbuze și autoturisme pentru activitatea de taximetrie.

În mediul rural, nu există transport public local în administrarea consiliilor locale, singurul tip de transport fiind cel al elevilor.

Calea ferată

Liniile CF ce străbat județul Călărași sunt reprezentate de:

- Magistrala CFR 800 (București (Nord) – Ciulnița – Fetești – Medgidia – Constanța – Mangalia), care a fost modernizată începând cu anul 2014.
- Calea ferată Slobozia – Călărași cu o lungime de 44 km, fiind o linie simplă și neelectrificată între stațiile Slobozia și Ciulnița, dublată și electrificată între Ciulnița și Călărași Nord, simplă și electrificată între Călărași Nord și Călărași Sud.

În prezent, lungimea totală a căilor ferate din județul Călărași este de 188 de km, dintre care 78,19% sunt electrificate, ponderea înregistrată fiind mult peste media națională (37,4%) și regională (36,2%).

Transportul fluvial

Județul Călărași are două porturi la Dunăre, cu zone de pasageri și zone comerciale pentru acostarea navelor, încărcarea și descărcarea mărfurilor (din cele 11 amplasate pe teritoriul românesc, aflate în administrarea Companiei Naționale Administrarea Porturilor Dunării Fluviale S.A. Giurgiu):

- Portul Călărași, care are în componență:
 - Portul Comercial: cu o dană pentru pasageri, 2 dane de operare mărfuri, 1 dană de operare cereale și 2 dane de așteptare;
 - Acces la rețeaua de transport a municipiului Călărași și la DN3 București – Călărași – Oltenița, DN3B Călărași – Fetești, DN31 Oltenița – Călărași și acces feroviar prin portul industrial Stația CFR Călărași Sud – Ciulnița;
 - Punct de lucru Chiciu: rampă de acostare modernizată pentru navele care practică turism în zonă.
- Portul Oltenița, cu infrastructură portuară reabilitată în 2016: 3 dane pentru pasageri, 2 dane de operare mărfuri, 1 dană pentru piese agabaritice și 6 dane de așteptare.
 - Racord auto pe DN4 Oltenița – București, DN 31 Oltenița – Giurgiu, DN 41 Oltenița – Giurgiu și CF Oltenița – București.

Fluviul Dunărea, principala arteră de navigație europeană, asigură și facilitează prin intermediul celor 2 porturi fluviale, schimburile comerciale cu țările europene riverane.

Serviciile portuare disponibile sunt: poșta, telefon, aprovizionare apa potabilă, reparații nave.

Transport Aerian:

În anul 1939 „cea mai frecventată dintre liniile aeriene interne a fost linia București – Constanța – Balcic – Bazargic – Călărași, pe care s-a făcut uneori, mai multe curse pe zi pentru transportul turiștilor”. Linia aeriană București – Călărași – Bazargic – Balcic (zborul nr. 2114) era deservită

de Liniile Aeriene Române Exploatate de Stat (L.A.R.E.S.), de trei ori pe săptămână. Însă, odată cu pierderea Cadrilaterului (denumit și Dobrogea de Sud și, în perioada interbelică, Dobrogea Nouă – denumire românească a părții de sud a Dobrogei, aflată în Bulgaria și mărginită de Dunăre la ord-vest, râurile Beli Lom și Kamchiya la sud și Marea Neagră la est – nume apărut la generalii români în 1913, în decursul celui de-al doilea război balcanic, ceea ce înseamnă „patrulater”), în anul 1940, au încetat și cursele aeriene pe traseul respectiv.

Puncte vamale

Pe raza județului Călărași sunt 2 puncte de trecere a frontierei, deschise traficului internațional:

- Punctul de trecere a Frontierei Oltenița Port – punct de trecere portuar Oltenița – Turtucaia (Tutrakan)
- Punctul de trecere a frontierei Călărași Rutier (bac) și Port – punct de trecere rutier (bac) Călărași – Silistra.

Apă și canalizare

Operatorul județean pentru mediul urban este Ecoaqua S.A. Călărași. Alți operatori licențiați la nivel județean pentru serviciul de alimentare cu apă și canalizare sunt: ECO – SCUP SRL – Ștefan cel Mare, Satul Nou Grădiștea SRL – Grădiștea, Serviciul de Alimentare cu Apă și Canalizare Borcea, Serviciul Public Alexandru Odobescu SRL, Serviciul Comunal de Utilități Publice Alimentare cu Apă și Canalizare Roseți, Apă Canal Mănăstirea SRL – Mănăstirea, RAJA SA Constanța pentru comuna Jegălia.

În județul Călărași, majoritatea localităților sunt alimentate cu apă în sistem centralizat, sursele de alimentare fiind apele de suprafață și subterane. În mediul rural (50 comune), rețeaua de alimentare cu apă este prezentă în toate satele din 28 comune, parțial în 20 comune și lipsește în 2 comune (Independența și Vasilați). Astfel, rețeaua de alimentare cu apă deservește aproximativ 66,98% din totalul populației din mediul urban și aproximativ 62,3% din totalul populației din mediul rural.

Populația racordată, în mediul urban, la serviciile de canalizare este de reprezentă 53,40% din totalul populației, iar în mediul rural, populația racordată la serviciile de canalizare reprezintă doar 4,5% din totalul populației. Astfel, rețeaua de canalizare în mediul rural există doar în 6 localități, lucrările de extindere efectuându-se pe programe guvernamentale sau fonduri nerambursabile (prin O.G. 7/2006 – comunele Ștefan cel Mare, Vlad Țepes și Ulmu; prin P.N.D.R – comuna Unirea; prin H.G. 904/2007 – comunele Mănăstirea și Cuza Vodă).

În perioada 2008-2016, în județul Călărași a fost implementat proiectul “*Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, din județul Călărași*”, finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul de Coeziune, în cadrul POSM 2007 – 2013, Axa 1. Prin implementarea proiectului s-au realizat investiții pentru tratarea și distribuția apei potabile și colectarea și tratarea apelor uzate în municipiile Călărași, Oltenița și orașele Lehliu-Gară, Budești și Fundulea, din județul Călărași și municipiul Urziceni, din județul Ialomița.

În februarie 2017 s-a demarat implementarea proiectului, care continuă și în prezent: „*Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată pentru aria de operare a operatorului regional în județele Călărași și Ialomița, în perioada 2014-2020*”, cofinanțat de Uniunea Europeană, prin Fondul de Coeziune, în cadrul Programului Operațional Infrastructura Mare. Beneficiarul Contractului de finanțare nerambursabilă a fost societatea Ecoaqua S.A. Călărași.

Sursa: Situația localităților rurale cu sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, date furnizate de Direcția Dezvoltare Regională și Relații Externe prin adresa nr. 1337/14.02.2020 .

Rețeaua gazelor naturale distribuite:

La sfârșitul anului 2018, lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale era de 316,3 km, cu 7 km mai mare decât în anul 2017, din care 62,4% în mediul urban.

Energia electrică

Rețeaua de transport a energiei electrice din Regiunea Sud-Muntenia și din județul Călărași este administrată de C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA S.A. și are stație de transformare în Mostiștea. Rețeaua de distribuție a energiei electrice din județul Călărași este gestionată de ENEL MUNTENIA SUD și ENEL DOBROGEA.

La rețeaua de energie electrică sunt conectate 96,3% din locuințele din județul Călărași, din care în mediul urban – 97,7%, iar în cel rural – 95,4%. Localitățile cu peste 10% din locuințe neconectate la rețea sunt Cuza Vodă și Șoldanu.

Energia termică

La nivelul județului lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în 2018 era de 316,3 km. Numărul localităților din urban în care se distribuie gaze naturale era 4, iar numărul localităților din rural în care se distribuie gaze naturale era 9. În municipiul Oltenița, serviciul public de producere și alimentare cu energie termică este asigurat de S.C. TERMOURBAN S.R.L. Oltenita, înființată prin HCL Oltenița nr. 89/11.08.2005, societate cu capital integral al Consiliului Local. În orașul Lehliu Gară, Serviciul public de alimentare cu energie termică este asigurat de S.C. Eco Salubritate Lehliu Gară S.R.L și este asigurat prin intermediul a 2 centrale termice de zonă pe gaz metan, rețea distribuție agent termic 1,5 km, ce au fost reabilitate în 2007. În orașele Fundulea și Budești nu există servicii publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, iar în mediul rural nu există sistem centralizat de alimentare cu energie termică funcțional.

Rețele de comunicații

Conform datelor INS din studiul "*Ancheta privind accesul la Tehnologic Informațiilor și Comunicațiilor în Gospodării (TIC)*"³⁶, desfășurat în aprilie 2018, un procent de 72,4% din gospodăriile din România au avut acces la rețeaua de internet de acasă, iar 62,9% dintre acestea fiind în mediul urban.

5.4 Economia și Mediul de afaceri

Economia județului Călărași este reprezentată de industria prelucrătoare, dar și de agricultură, comerț, servicii, etc. Astfel, județul Călărași era clasat, în anul 2014, pe locul al II-lea la producția medie de cereale pe județe, pe locul al III-lea în funcție de ponderea terenurilor agricole în total și pe locul al V-lea în funcție de suprafața agricolă. O bună parte din afacerile din industrie sunt în domeniul zootehniei și în procesarea cărnii, care sunt în strânsă legătură cu recoltele fermierilor.

Industria

Principalele ramuri industriale sunt: producția de gaze rare și bio-combustibili (în Călărași și Lehliu Gară), prefabricate (în Călărași), industria alimentară (în Călărași), industria confecțiilor lohn (în Călărași, Budești și Oltenița). De asemenea, un rol important în economia județului îl au: industria metalurgică, industria alimentară și a băuturilor, industria prelucrării produselor din minerale nemetalice, industria celulozei, hartiei și a cartonului; industria materialelor de construcții; a construcțiilor navale; a construcțiilor metalice; fabricarea substanțelor și produselor chimice și fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

Agricultura

Județul Călărași este un județ de câmpie în care agricultura reprezintă una din activitățile economice de bază. Totodată, județul Călărași are cele mai productive terenuri agricole din Bărăgan. La sfârșitul anului 2014, terenurile agricole constituiau 84 %, iar neagricole – 16%, acoperind 2,9% din suprafața agricolă a țării.

În județul Călărași își desfășoară activitatea Institutul de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice Fundulea, care a realizat de-a lungul anilor sute de soiuri de hibrizi de cereale, plante tehnice furajere cu calități productive superioare. De asemenea, își îndeplinesc activitatea de cercetare: Stațiunea de Cercetări pentru Plante Medicinale și Aromatice Fundulea și Stațiunea de Cercetări pentru Culturi Irigate Marculești.

Mediul de afaceri al județului Călărași, compus în cea mai mare parte din întreprinderi active în domeniul comerțului, în ultima vreme a înregistrat o creștere din punct de vedere al numărului de întreprinderi active, la nivelul anului 2018 numărând 4.970 societăți înregistrate. 2.014 societăți activează în domeniul ”Comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor”, ceea ce reprezintă 40,52% din întreprinderile care au sediul în județ. Din totalul de întreprinderi la nivel județean, 89,4% sunt microîntreprinderi, iar procentul cel mai mic este deținut de întreprinderile mari, de doar 0,22%. Cea mai mare parte a agenților economici sunt localizați în mediul urban (61,07%), în special în Călărași și Oltenița. Iar în mediul rural, zonele cele mai populate din punct de vedere al mediului de afaceri se înregistrează în comunele Chimogi și Modelu, comune care găzduiesc aproximativ 100 de societăți comerciale fiecare.

Principalele centre economico-sociale ale județului sunt: Călărașiul (cel mai mare centru financiar, social, cultural și administrativ din județ), Oltenița și Lehliu Gară. Însă, Oltenița rămâne în continuare singurul oraș din județ cu o economie precară. În decembrie 2015, ediția din România a revistei Forbes a cotate municipiul Călărași pe locul 21 din 40 cele mai mari orașe ale țării, într-un top al celor mai bune orașe pentru făcut afaceri din țară.

Conform *Buletinului Statistic Informativ al Direcției Județene de Statistică Călărași*:

Evoluția principalilor indicatori socio-economici la nivelul județului Călărași, în luna februarie 2022 s-a caracterizat prin:

- creșterea producției industriale realizată în luna februarie 2022 cu 16,7% față de luna precedentă și respectiv cu 21,4% față de producția industrială realizată în luna februarie 2021;
- creșterea câștigului salarial mediu nominal net cu 1,8% față de luna precedentă și respectiv cu 10,9% comparativ cu luna februarie 2021;

–menținerea ratei șomajului înregistrat la sfârșitul lunii februarie 2022 față de luna precedentă la 3,2 puncte procentuale și scăderea cu 0,6 puncte procentuale față de luna februarie 2021.

Forța de muncă

Efectivul salariaților, la sfârșitul lunii februarie 2022, a fost de 46485 persoane, mai mare cu 107 persoane față de luna precedentă și respectiv cu 1208 persoane față de luna februarie 2021. Iar pe ramuri de activitate, numărul salariaților a fost de 4,8 mii persoane în agricultură, silvicultură și pescuit, de 15,4 mii persoane în industrie și construcții și de 26,3 mii persoane în servicii.

Conform AJOFM Călărași, numărul șomerilor înregistrați pe județ la sfârșitul lunii februarie 2022 era:

	Numărul total al șomerilor înregistrați	din care:		
		Nr. șomerilor în evidență și plată ¹⁾ - indemnizație 75%	Nr. șomerilor în evidență și plată ²⁾ - indemnizație 50%	Șomeri neindemnizați ³⁾
Total	2919	386	42	2491
- femei	1386	189	20	1177
din total șomeri:				
după nivelul de instruire				
Primar, gimnazial, profesional	2398	220	18	2160
- femei	1112	92	8	1012
Liceal, postliceal	471	140	24	307
- femei	241	80	12	149
Universitar	50	26	0	24
- femei	33	17	0	16
Rata șomajului ⁴⁾ = 3,2%				

Serviciile bancare, sunt asigurate de 5 bănci comerciale operaționale, având 5 sucursale județene și 2 orașenești la care se adaugă 30 agenții teritoriale.

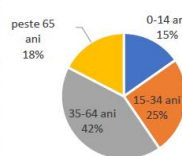
În domeniul asigurărilor, 12 societăți au deschise în județ un număr de 10 sucursale, 3 filiale și un punct de lucru.

5.5 Populația

Conform datelor INSSE Călărași, populația după domiciliu a județului Călărași la 1 ianuarie 2020 atingea numărul de 306.820 locuitori, în scădere cu 1,06% față de aceeași perioadă a anului 2019 (310.104 locuitori), și era formată din 150.660 persoane de sex masculin (49,10%) și 156.160 persoane de sex feminin (50,90%). Iar populația rezidentă a județului, la 1 ianuarie 2020, număra 280.099 locuitori.

Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul județului Călărași, la 1 ianuarie 2020 arăta în felul următor:

Grupe de vârstă	Masculin	Feminin	Total
0-14 ani	24.255	22.750	47.005
15-34 ani	39.832	37.120	76.952
35-64 ani	65.624	63.702	129.326
peste 65 ani	20.949	32.588	53.537
TOTAL	150.660	156.160	306.820

Se observă faptul că procentul populației tinere (0-14 ani – 15,32%) este mai mic decât cel al vârstnicilor (peste 65 ani – 17,45%), ceea ce confirmă procesul de îmbătrânire demografică.

Totodată, la 1 iulie 2021, populația după domiciliu pe localități, medii de rezidență, sexe și grupe de vârstă avea următoarea structură (persoane, date provizori) avea următoarea structură:

Mediu de rezidență / Localitate	Total	din care:		0-14 ani	din care:		0-4 ani	din care:	
		Masculin	Feminin		Masculin	Feminin		Masculin	Feminin
TOTAL JUDEȚ CĂLĂRAȘI	301655	148029	153626	45741	23540	22201	14008	7218	6790
MEDIUL URBAN	120256	57664	62592	17253	8949	8304	5215	2654	2561
MEDIUL RURAL	181399	90365	91034	28488	14591	13897	8793	4564	4229

Județul Călărași a înregistrat în anul 2020 o populație urbană de 39,99% din populația totală, fiind sub media națională de 56,42%.

În județul Călărași convețuiesc: români (84,55%); rromi (7,48%); turci; maghiari; ruși/lipoveni; germani; bulgari; ucrainieni; italieni; greci; chinezi; polonezi, evrei; sârbi, ceangăi, tătari, cehi, slovaci, croati și armeni, macedoneni, precum și alte etnii, iar unii nu și-au declarat etnia. Pentru 7,71% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Structura populației după religie indică faptul că în județul Călărași religia predominantă este cea ortodoxă (90,68%). Alte religii declarate la Recensământul Populației și al Locuințelor 2011 sunt: penticostală (0,67%), adventistă de ziua a șaptea (0,3%), musulmană (0,2%), romano-catolică (0,1%), fiind prezente însă și alte religii precum și ateii sau persoane care nu și-au declarat religia.

5.6 Învățământ și educație

Conform Raportului privind starea învățământului din județul Călărași pentru anul școlar 2020-2021, aprobat în ședința Consiliului de Administrație al Inspectoratului Școlar Județean Călărași, țințele strategice fixate de Inspectoratul Școlar Județean Călărași pentru perioada 2021-2027 sunt în directă corelare cu punctele slabe identificate, dar și cu tendințele și obiectivele europene asumate de România în perioada următoare.

Rețeaua școlară în anul școlar 2020 – 2021 a cuprins următoarele rețele ale unităților de învățământ:

REȚEAUA ȘCOLARĂ 2020-2021		NR. UNITĂȚI
Unități de învățământ cu personalitate juridică	GRĂDINIȚE	9
	ȘCOLI GIMNAZIALE	65
	LICEE	17
	ȘCOLI POSTLICEALE	1
	ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ	1
	TOTAL	93
Unități de învățământ arondate	GRĂDINIȚE	153
	ȘCOLI PRIMARE	35
	ȘCOLI GIMNAZIALE	18
	TOTAL	206
TOTAL unități de învățământ preuniversitar		299

Unitățile de învățământ cu activități extrașcolare în anul școlar 2020 – 2021 sunt: Palatul Copiilor Nr.1 Calarasi cu 100 de grupe și 1140 elevi; Clubul Sportiv Școlar Calarasi cu 30 de grupe și 382 elevi; Clubul Copiilor nr.1 Oltenita, cu 72 grupe și 1010 elevi.

Situația încadrării cu personal pentru anul școlar 2020-2021 în județul Călărași arată în felul următor: Personal didactic – 2884,29 de posturi, Personal did. Auxiliar – 318,38 posturi, Personal nedidactic – 651,05 posturi. Totuși, după parcurgerea tuturor etapelor de mișcare a personalului didactic au rămas multe posturi/catedre neocupate cu cadre didactice calificate care să fi promovat concursurile organizate în ultimii ani (datorate candidaților slab pregătiți și/sau concurenței mici pentru anumite discipline). De menționat, că în unitățile de învățământ pentru

anii școlari în județul Călărași se impune o analiză a activităților și rezultatelor acestor activități desfășurate în anii precedenți în vederea atingerii obiectivului general de încadrare a unităților de învățământ cu personal didactic calificat în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de mobilitate a personalului didactic din învățământul preuniversitar*, ale *Calendarului mobilității personalului didactic* și ale *Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările*, precum și probele de concurs valabile pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar pentru anii școlari,

Scăderea constantă a populației școlare a impus luarea unor decizii privind reorganizarea rețelei școlare, precum și managementul resurselor umane în scopul creșterii calității actului educațional și al eficientizării costurilor privind drepturile salariale și administrative de la nivelul unităților de învățământ.

La nivelul județului Călărași, în anul școlar 2020-2021 s-a continuat aplicarea prevederilor privind criteriile și a cuantumului sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul programului național de protecție socială “Bani de liceu”, conform HG nr.1488/2004 cu modificările și completările ulterioare. Astfel în conformitate cu Nota de aprobare MENCS nr.54656/05.11.2019 în anul școlar 2020-2021, au fost acordate elevilor un număr de 331 burse sociale lunare în sumă de 250 lei. Și, în conformitate cu prevederile HG 1062/30.10.2012 privind modalitatea de subvenționare de către stat a costurilor pentru elevii care frecventează învățământul profesional s-a aprobat pentru anul școlar 2020-2021 un număr de 1514 elevi care au beneficiat de un ajutor financiar lunar de 200 lei, reprezentând cuantum protective sociala “Burse profesionale”.

În anul școlar 2020-2021, un număr de 13 elevi din Republica Moldova au beneficiat de bursa specială pentru elevii străini de la bugetul de stat în urma aprobării Ministerului Educației Naționale. Cuantumul bursei acordate elevilor a fost de 308 lei lunar.

Prima finanțare obținută prin PNRR de către mediul educațional sunt granturile pentru 32 de școli din județul Călărași pentru reducerea abandonului școlar. Valoarea medie/grant este de 138.000 euro + TVA, potrivit Ministerului Educației. Din cele 32 de granturi care vor fi implementate în județul Călărași, unul este mic, 18 medii și 13 mari. Valoarea maximă a unui grant este de 200.000 de euro. Bani europeni pot fi folosiți (în cei 3 ani de implementare) pentru: Programe ”Școală după școală”, ore remediale one-on-one sau în grup, evaluarea dificultăților de învățare, planuri individuale de învățare, sprijin colegial între elevi, cercuri școlare, consiliere și orientare școlară, mediere, programe „A 2-a Șansă”, activități outdoor, terapie prin artă, dezvoltare de materiale educaționale, comunități de practică, coaching, leadership, participare la cursuri specifice de formare continuă, parteneriate cu alte entități din mediu public–privat, acordarea de subvenții pentru susținerea elevilor în finalizarea învățământului gimnazial, susținerea colaborării cu părinții (inclusiv educație parentală), activități de dezvoltare a climatului pozitiv în școală, acțiuni de combaterea violenței, acțiuni anti-bullying, excursii, tabere, festivaluri, evenimente educaționale, activități nonformale, activități culturale comunitare, sportive, parteneriate cu alte școli, educație pentru sănătate.

5.7 Sănătatea și Situația Socială

Pe raza teritorială a județului Călărași se asigură servicii sociale în conformitate cu prevederile din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

În domeniul sănătății: Conform datelor INSSE Călărași, în 2019, în județul Călărași activau unitățile sanitare:

Unități sanitare pe categorii de unități - județul Călărași - anul 2019			
		Proprietate publică	Proprietate privată
Spitale	6	5	1
Alte unități asimilate spitalelor care oferă numai servicii de spitalizare de zi	1	1	-
Ambulatorii integrate spitalelor și de specialitate	6	5	1
Policlinici	-	-	-
Dispensare medicale	3	3	-
Centre de sănătate	-	-	-
Centre de sănătate mintală	-	-	-
Sanatorii T.B.C.	-	-	-
Centre de sănătate multifuncționale	-	-	-
Sanatorii balneare	-	-	-
Preventorii	-	-	-
Unități medico-sociale	2	2	-
Centre de diagnostic și tratament	-	-	-
Centre medicale de specialitate	1	1	-
Centre medicale de specialitate cu paturi în spital	1	-	1
Cabinete medicale de medicină generală	15	-	15
Centre de dializă și puncte de lucru ale centrelor de dializă	1	-	1
Cabinete medicale școlare și studențești	11	11	-
Cabinete medicale de familie	123	-	123
Societăți medicale civile	-	-	-
Cabinete stomatologice	86	-	86
Cabinete stomatologice școlare și studențești	1	1	-
Societăți stomatologice civile medicale	-	-	-
Cabinete medicale de specialitate	170	-	170
Societăți civile medicale de specialitate	-	-	-
Farmacii și puncte farmaceutice	122	5	107
Depozite farmaceutice	-	-	-
Laboratoare medicale	45	35	10
Laboratoare de tehnică dentară	13	-	13
Centre de transfuzie sanguină	1	1	-
Alte tipuri de cabinete medicale	2	1	1

De asemenea, în cadrul județului Călărași funcționează *Centre medicale de permanență*, prin care se asigură continuitatea asistenței medicale primare în municipii, orașe și comune - 4 centre: Centru de Permanență Călărași, Centru de Permanență Jegălia, Centru de Permanență Plataresti și Centru de Permanență Vlad Țepeș. Aceste centre sunt furnizori de servicii medicale, medicină de familie, care asigură continuitatea asistenței medicale primare în regim de gardă și se află în relație contractuală cu CAS Călărași, începând cu data de 01-02-2022.

Conform Hotărârii Consiliului Județean Călărași, nr. 165 din 21.12.2020, Complexul de Servicii Comunitare Oltenița a fost desființat și a fost înființat Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Oltenița, cu aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al acestuia.

Instituțiile de asistență socială și sanitară subordonate CJ Călărași:

- Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași,
- Centrul de Asistență Medico-Socială Călărași,
- Spitalul Județean de Urgență Călărași “Dr. Pompei Samarian”,
Spitalul de Pneumoftiziologie Călărași,
- Spitalul de Psihiatrie Săpunari.

Alte instituții sanitare și de asistență socială:

- Spitalul Orășenesc Lehliu Gara.
- Spitalul Municipal Oltenița.
- Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Călărași (AJPIS Călărași)
- Serviciul Public de Asistență Socială Călărași
- Centrul de zi pentru persoane cu handicap
- Cantina de Ajutor Social
- Structuri comunitare consultative

Investiții în sănătate

Cu toate că, județul Călărași este printre cele mai puțin dezvoltate la nivelul țării, conducerea județului intenționează să asigure implementarea *Planului Național Multianual Integrat de Promovare a Sănătății și Educație pentru Sănătate*, elaborat cu sprijinul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, Organizației Mondiale a Sănătății, UNICEF în România, Institutului Național de Sănătate Publică, Școlii Naționale de Sănătate Publică Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar. Acesta este un document-cadru care cuprinde măsuri pentru cinci ani, în care ”proporția populației cu comportamente favorabile sănătății să crească în mod constant, în special în rândul unor categorii considerate cu riscuri pentru sănătate”. Planul conține programe de promovare a sănătății și educație pentru sănătate multianuale integrate, care propun modificarea unor comportamente ce constituie factori de risc pentru principalele boli înregistrate în România. Categoriile de populație vizate sunt: copiii (preșcolari și școlari), persoanele din comunitățile rurale, persoanele din grupuri vulnerabile (indiferent de rezidență) și femeile însărcinate.

În domeniul asistenței sociale.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași este principalul furnizor de servicii sociale la nivelul județului, care realizează la nivel județean măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

În subordinea D.G.A.S.P.C. Călărași funcționează următoarele centre, care fac parte din infrastructura sistemului public de asistență socială existentă în județ:

Tip centru	Nr. crt.	Denumire	Capacitate	Grad de ocupare
Centre de plasament	1.	Centrul de plasament "Sf. Ștefan" Perișoru	110	95%
	2.	Centrul de servicii sociale pentru Copil și Familie "SERA" Călărași	48	100%
	3.	Centrul de plasament pentru Copii cu Handicap Sever (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap Sever Călărași)	50	90%
	4.	Complexul de Servicii Făurei	36	90%
	5.	Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Handicap Sever (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița)	40	90%
Centre de primire	6.	Centrul de Primire în Regim de Urgență "Sf. Maria" Călărași	22	32%
Centre maternale	7.	Centrul Maternal Călărași	5 cupluri mamă – copil	100%
	8.	Centrul Maternal (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița)	3 cupluri mamă – copil	100%
Centre de zi	9.	Centrul de Zi (în cadrul Centrului de servicii sociale pentru Copil și Familie "SERA" Călărași)	40	80%
Centre de recuperare	10.	Centrul de Recuperare de Zi pentru Copii cu Handicap Sever (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap Sever Călărași)	50	100%
	11.	Centrul de Recuperare de Zi (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița)	50	40%
	12.	Compartimentul de Consiliere și Asistență pentru Persoanele cu Tulburări de Spectru Autist (în cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap Sever Călărași)	32	100%
Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap	13.	Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Plătărești	210	64%
	14.	Centrul de Îngrijire și Asistență Ciocănești	100	95%

Concomitent, la nivelul județului se mai acordă servicii sociale de către instituțiile licențiate în baza legii 197/ 2012: Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice – 6 servicii; Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie – 1 serviciu; Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie - 11 servicii; Centre de zi pentru persoane toxico-dependente pentru persoane cu diferite adicții: droguri, alcool, alte substanțe toxice, etc – 2 servicii; Centre de zi pentru persoane vârstnice - 3 servicii; Centre de zi victimele violenței în familie și agresori - 2 servicii; Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți - 2 servicii; Centre de zi pentru familie cu copii - 2 servicii; Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati - 1 serviciu; Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități - 1 serviciu; Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală - 2 servicii; Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil - 1 serviciu; Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență - 2 servicii.

În baza legii 197/2012, la nivelul județului sunt acreditați 19 furnizori de servicii sociale:

- 8 structuri specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale;
- 2 instituții care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale;
- 5 organizații neguvernamentale (Asociația Ai Voință, Ai Putere!, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic România - Filiala Călărași, Asociația Gateway to hope, Asociația pentru Dezvoltare, Inovație, Cultură și Antreprenariat, Asociația Pentru Dezvoltarea Culturii în Mediul Rural New Star),
- 3 culte religioase (Protoieria Lehliu Gară - Biroul de Asistență Socială, Protopopiatul Călărași, Protopopiatul Oltenița - Biroul de Asistență Socială);
- 1 persoană fizică.

Totodată, indicatorii sociali în ceea ce privește numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat și pensia medie lunară în anul 2021 sunt următorii:

12. NUMĂRUL MEDIU ȘI PENSIA MEDIE LUNARĂ A PENSIONARILOR DE ASIGURĂRI SOCIALE DE STAT	2021			
	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
Numărul mediu al pensionarilor - (persoane)	60206	60038	59868	59532
Pensia medie – (lei)	1330	1334	1337	1341

La nivelul județului, în subordinea consiliilor locale, funcționează 3 cămine publice pentru persoane vârstnice, cu o capacitate de 111 locuri și un număr mediu lunar de 104 beneficiari.

Din punctul de vedere al dezvoltării sistemului de servicii de asistență socială, județul Călărași este printre cele mai puțin dezvoltate la nivelul țării, aflându-se pe penultimul loc în ceea ce privește numărul serviciilor sociale licențiate.

Economie socială:

În județul Călărași activează următoarele structuri de economie socială cu scopul și obiecte de activitate de a contribui la dezvoltarea economico-socială incluzivă și durabilă a comunelor: Asociația Lunca Dunării Spanțov – comuna Spanțov; Asociația Mostiștea Dorobăneană – comuna Dorobanțu; Asociația Casa Pescarului Dichiseni – comuna Dichiseni; Asociația ”Ai voință, ai putere” - Municipiu Oltenița; Asociația ”Sukar Event” – comuna Chirnogi; Asociația VIS – Viață – Ideal – Speranță – oraș Budești; Centrul Regional – municipiul Călărași.

5.8 Cultura

La nivelul județului, în organizarea activităților culturale sunt implicate două instituții publice, *Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași* și *Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Cultural Național Călărași*.

Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași, o instituție publică de cultură de interes județean, finanțată din venituri proprii și din alocații de la bugetul județean, funcționează în subordinea Consiliului Județean Călărași. Centrul inițiază și desfășoară proiecte și programe culturale în domeniul educației permanente și al culturii tradiționale, urmărind cu consecvență: principiul protejării patrimoniului cultural județean.

De asemenea, activitatea cultural-educativă, fiind o parte importantă a acțiunii generale de educație, se desfășoară prin instituții tradiționale (școală, teatre, biblioteci, muzee, etc.), mijloace mass-media (presă, televiziune, cinema).

În județ funcționează un mare număr de biblioteci, uniuni de creație, edituri, reviste, posturi de radio și televiziune ș.a. Astfel, din rețeaua de cultură a județului fac parte următoarele instituții (date statistice de la nivelul anului 2018): Biblioteci – 149 (din care specializate sunt 13, școlare sunt 93, iar publice sunt în număr de 43), Cămine culturale înființate/reabilitate/modernizate – 14, Cinematografe – 1, Muzee și colecții publice - 5.

Numărul întreprinderilor active, la nivelul județului Călărași, în domeniul ”*Activităților de spectacole, culturale și recreative*” număra 58 de întreprinderi în anul 2018.

Lăcașele de cult sunt o componentă de bază al patrimoniului cultural al județului Călărași, cele mai reprezentative biserici și mănăstiri fiind: Schitul Izvorul Tamaduirii, Coslogeni, Mănăstirea Libertatea, Mănăstirea Plataresti, Mănăstirea Radu-Negru, Mănăstirea Tariceni. În județul Călărași există 3 culte religioase (Protoieria Lehliu Gară, Protopopiatul Călărași, Protopopiatul Oltenița).

În Repertoriul Arheologic Național, județul Călărași figurează cu 477 situri arheologice, în acest Repertoriu fiind cuprinse date științifice, cartografice, topografice, imagini și planuri, precum și orice alte informații privitoare la zonele cu potențial arheologic, studiate sau nu, încă existente sau dispărute. În urma inventarierii monumentelor istorice (63 de monumente istorice în Municipiul Călărași, 285 în județ) s-a constatat că mulți proprietari au dat jos sigla de monument istoric de pe clădiri. Pentru identificarea monumentelor, nu există o bază de date comună între instituții și nici o colaborare foarte eficientă între acestea, pentru a-și putea corela eforturile pentru protejarea și valorificarea clădirilor istorice.

Festivaluri și Evenimente Culturale în județul Călărași (unele din cele mai importante):

- Muzeul Dunării de Jos – organizează numeroase proiecte, unele fiind "Exponatul lunii": Icoana pe sticlă -Maica Domnului la Mormânt; atelierele organizate, la Secția Arheologie (Demisolul Consiliului Județean Călărași) și la Secția Etnografie.
- Biblioteca Județeană "Alexandru Odobescu" din Calarasi - organizează atelierele Crăciunului.
- Consiliul Județean Călărași prin Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași organizează "Zilele Județului Călărași", în parteneriat cu Palatul Copiilor Călărași.
- Teatrul "Bacovia" Bacau a inițiat o colaborare cu Centrul Județean de Cultură și Creație Călărași, fiind încheiat un parteneriat între cele două instituții.
- Festivalul național "Chitara Dunării" - ediții anuale pentru iubitorii muzicii folk.
- Spectacole în cadrul parteneriatului cu Teatrul Municipal "Bacovia" din Bacău, intitulat "Hai și tu la Teatrul Meu!", ce propune teatrelor din țară un schimb de spectacole, din care beneficiază, atât trupele de actori, cât și spectatorii, care au astfel o oferta culturală mai diversificată.

Totuși, deși anual au loc numeroase evenimente, județul duce lipsă de spații sau sedii pentru desfășurarea evenimentelor culturale.

5.9 Turismul

Parlamentul European a dezbătut și a votat în luna martie 2021 o rezoluție a Comisiei pentru transport (TRAN) care îndeamnă țările UE să includă sectorul turismului și al călătoriilor în planurile lor de redresare în urma pandemiei de COVID-19 și să ia în considerare reducerea temporară a TVA-ului pentru aceste servicii.

În județul Călărași potențialul turistic este semnificativ, inclusiv datorită poziției geografice favorabile, cu conectivitate bună la autostrada A2, cu acces la 2 porturi fluviale, care îi asigură legătura cu Marea Neagră și favorizează dezvoltarea transportului intermodal (rutier – feroviar – fluvial). De asemenea, cu potențial turistic este și punerea în valoare a Dunării, cu insulițele ei sălbatice, cu flora și fauna deltaice, a lacurilor și bălților pline cu pește, cu cele 40 de fonduri de vanătoare în pădurile de foioase, care ar asigura dezvoltarea sectorului de turism sportiv, într-un cadru natural și ecologic inedit.

Așa cum întreaga microregiune este alcătuită din numeroase arii naturale protejate importante la nivel european, care pot fi explorate numai prin intermediul unor activități turistice care nu o afectează, județul Călărași are potențialul de a deveni poartă de acces a microregiunii pentru turiștii pasionați de eco-turism. Însă, sunt necesare investiții serioase și o strategie coerentă de dezvoltare sustenabilă a turismului, inclusiv prin măsuri de atragere a potențialilor investitori.

Deja au fost începute demersuri în scopul valorificării patrimoniului natural și dezvoltării turismului la nivel de județ prin implementarea unor proiecte precum:

- *”Dezvoltare turistică a brațului Borcea – Port turistic de agrement”*, finanțat prin Ministerul Turismului, contract semnat în august 2019;
- *”Dezvoltarea produselor turistice comune și reabilitarea patrimoniului cultural”*, finanțat prin Programul Interreg V-A România Bulgaria – Axa 2 - O regiune verde - OS2.1;
- *”Construire adăpost pescăresc dunărean”* - finanțat în cadrul Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime - POPAM 2014 – 2020;
- *”Îmbunătățirea siguranței navigabilității pe Dunăre în Regiunea Transfrontalieră Călărași – Silistra”*, finanțat prin Programul Interreg VA România-Bulgaria.

Totodată, în prezent, există un Acord de parteneriat privind dezvoltarea turismului în zona transfrontalieră Călărași – Silistra, încheiat pe perioadă nedeterminată, cu scopul de a impulsiona și coordona dezvoltarea turismului în zona transfrontalieră Călărași – Silistra. În contextul colaborării transfrontaliere, Consiliul Județean Călărași derulează o serie de proiecte prin programul de cooperare transfrontalieră, Interreg VA România – Bulgaria:

- *”Îmbunătățirea siguranței navigabilității pe Dunăre în Regiunea Transfrontalieră Călărași – Silistra”*, Cod e – MS: ROBG – 478, cu termen de finalizare 29.03.2022
- *”Management eficient în situații de urgență în regiunea transfrontalieră Călărași – Veliko Tarnovo”*, cod e-MS: ROBG-481, cu termen de finalizare 05.09.2021
- *”Managementul de risc și protecția la inundații în regiunea transfrontalieră Călărași - Polski Trambesh”*, cu termen de finalizare 16.03.2020 .

Numărul unităților de primire turistică a avut perioade cu tendință de scădere (2005-2008, 2010, dar și în anul 2020, când situația turismului din județul Călărași a fost lovită crunt de pandemie), dar și perioade urmate de o revigorare (în anul 2009, din 2013 și până în prezent).

Conform datelor Direcției Județene de Statistică Călărași, la 31 iulie 2019:

- capacitatea și activitatea de cazare turistică, în județul Călărași existentă era de 884 locuri, iar în funcțiune – 283 de locuri.
- structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică era în număr total de 30 unități, din care hoteluri și moteluri – 8, hosteluri - 1, vile turistice și bungalouri – 14, pensiuni turistice - 3, pensiuni agroturistice – 4.

Principalele obiective turistice din județul Călărași sunt:

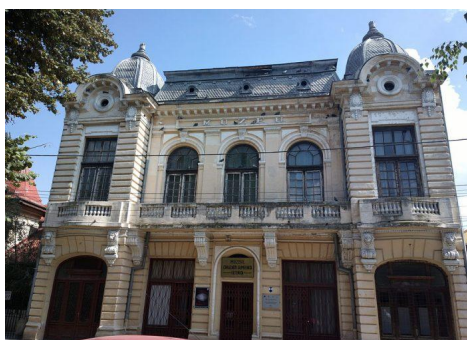

Muzeul Dunării de Jos - este o instituție publică de cultură, cu personalitate juridică, de importanță județeană și regională, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării și recreării, mărturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător. Muzeul din Călărași a luat ființă în anul 1951 (prin decizia nr. 316/16 mai 1951) într-o casă naționalizată cu 6 încăperi, situată lângă primărie, pe strada Sf. Nicolae, în spatele bisericii cu același nume. Ca urmare a creșterii rapide a patrimoniului a început să funcționeze propriu-zis în anul 1954, având profil de arheologie.

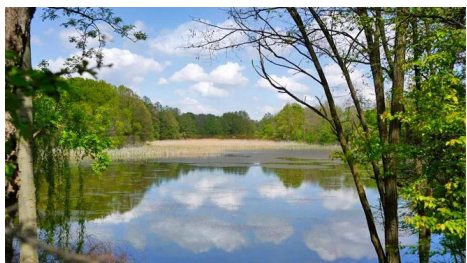
Muzeul Dunării de Jos a inițiat în anul 2016 proiecte și programe culturale de valorificare muzeală a pieselor de tezaur și fond pe care le deține în colecțiile sale pentru o mai bună cunoaștere a lor pe plan local, național și european.

Brațul Borcea al Dunării - unul dintre brațele importante ale Dunării. În regiunea Deltei, Dunărea se desparte în trei brațe importante, Chilia, Sulina și Sfântul Gheorghe, iar în zonele cele mai joase ale țării ea își întinde apele în alte 8 brațe. Brațul este navigabil, sute de vase comerciale trecand prin această zonă, iar în dreptul localității Cernavoda oferă o priveliște uluitoare a ținutului sălbatic, înconjurat de păduri.

Muzeul de arheologie al civilizației Gumelnita - civilizație preistorică, din epoca neolitică, așezată în zona de sud a României și Nordul Bulgariei. Muzeul a fost înființat în 1957 cu o donație formată din 902 piese arheologice, făcută de Barbu Ionescu - primul director al muzeului până în 1968. În prezent muzeul are o colecție semnificativ mai mare de exponate, dar și obiecte ale altor civilizații așezate de-a lungul timpului în Câmpia Romană. În 1968 a fost numit director Done Serbanescu, care a reorganizat și modernizat muzeul. În prezent, muzeul conține 15.500 obiecte arheologice.

Lacul Valea Rosie - lac natural cu apă bogată în sare, sulfuri, sodiu și nămol sapropelic, ingrediente cu proprietăți terapeutice. Lacul se află aproape de comuna Mitreni și are o suprafață de 14 hectare, fiind un rai al pescarilor amatori. Lacul este ca o zonă închisă, protejată de lege, datorită proprietăților sale terapeutice. Lacul este și o zonă de agrement pentru iubitorii de pescuit, aici existand pești precum crapul românesc, carasul și fitofagi.

Grădina Zoologică - se află în Parcul Dumbrava din Călărași și a fost deschisă la 1 iunie 1980, din dorința inginerului zootehnist Gheorghe Tatavura, tatăl actualului director (Cristian Tatavura). În 1985, în rezultatul inundației, Grădina a pierdut aproape toate viețuitoarele. Însă prin determinarea fondatorului a reușit ca în câțiva ani să revină în atenția vizitatorilor. Grădina Zoologică Călărași reprezintă una dintre cele mai mari grădini zoologice din România, atât ca suprafață de teren, cât și ca număr de specii, dar și fiind singurul loc unde se reproduc specii precum tigru siberian, ursul Grizzly de Alaska, struțul Emu sau jaguarul. Grădina deține câteva specii unice în țară, cum ar fi: hipopotamul, dar și un număr impresionant de specii de animale, mamifere,

păsări, pești exotici, reptile exotice, etc.

„**Aquaterrarium**” - o nouă construcție în cadrul Grădinii Zoologice Călărași, realizată cu sprijinul Primăriei Municipiului Călărași și a primarului Nicolae Dragu. Acvariul însumează o colecție de animale acvatice: pești exotici, reptile exotice, serpi, crocodili, etc.

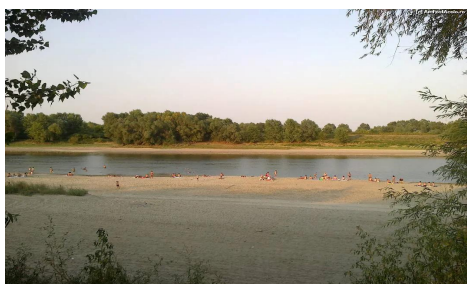
Ruinele Cetății Vicina - sunt cel de-al doilea sit arheologic ca mărime din țară, după Sarmizegetusa. Ruinele cetății sunt situate în localitatea Ostrov, pe insula Pacuiul lui Soare. Acestea aparțin singurei cetăți bizantine care ar fi rămas în picioare în Europa.

Cetatea a fost construită între anii 969 – 976 și se pare că aceasta cetate a avut un rol vamal, însă și rol de apărare și ar fi fost sediul flotei imperiale de război.

Ruinele cetății de la Pacuiul lui Soare sunt atracțiile județului Călărași și se numără printre cele mai bune locuri de pescuit pe Dunăre.

Însă, din vechea Cetate Vicina au mai rămas doar niște ruine, care și ele vor dispărea în apele Dunării.

Al doilea sit ca mărime din țară, după Sarmizegetusa, cetatea bizantina de pe insula Pacuiul lui Soare se afundă, din păcate, în apele nemiloase ale Dunării.

Plajele din orașul Călărași - datorită poziționării sale pe Dunăre, orașul are câteva plaje amenajate pentru scăldat.

Plaja Mare este una dintre cele mai cunoscute plaje cu nisip fin din oraș, aproape de parcul central.

Plaja Tineretului sau *Plaja Automobilistilor* (la 4 km de oraș) sunt alte două opțiuni turistice.

Mănăstiri și Biserici din județul Călărași:

Mănăstirea Libertatea

Hram: Sfânta Treime

Acces: la 4 km nord de localitatea Coslogeni, localitate situată pe drumul național DN3B Călărași (14 km) – Fetesti.

Mănăstirea Plataresti

Hram: Sfântul Mercurie

Acces: la 1 km departare de centru, pe drumul județean DJ 301, la 25 km sud-est de București

Mănăstirea Radu-Negru

Hram: Sfantul Mare Mucenic Gheorghe (biserica mare), Sfantul Arhidiacon Stefan (paraclisul)

Acces: la 10 km depărtare de Călărași.

Din drumul național DN 21, 2 km pe drumul județean DJ 310.

Mănăstirea Tariceni

Hram: Sfantul Mare Ierarh Nicolae

Acces: din Sarulesti (7 km sud din DN3)-localitate situata lângă Autostrada Soarelui, DJ303 spre sud-est până la Tariceni, 20 km din Autostrada Soarelui; 18 km din Lehliu.

Schitul Izvorul Tămăduirii, Coslogeni.

Schitul se află la 13 km est de Calarasi, pe drumul național DN3B Calarasi - Fetesti (30 km).

Crucea de Leac din Coslogeni se află situată în cadrul Mănăstirii din Coslogeni.

Biserica fostei Mănăstiri Negoiești - lăcaș de cult, ridicat în Câmpia Bărăganului, în sec. XVII, din porunca voievodului Matei Basarab și a soției sale, Elena. Biserica facea parte dintr-un complex monahal, însă a fost lasată în paragină. A fost renovată aproape complet după lucrări de reabilitare, abia prin anul 2010.

Sit arheologic de la Gradistea, Călărași - sit arheologic de origine getodacică, în care au fost găsite multiple oseminte umane, datând din acea perioadă. Situl se află în apropierea altuia, Gradistea Coslogeni, care se pare ca era o necropola de incineratie geto-dacică a sec. IV - I a.Chr.

5.10 Personalități importante ale județului Călărași

În județul Călărași s-au născut sau au activat mulți oameni de seamă care s-au afirmat pe plan național sau internațional. Printre persoanele care s-au născut și au învățat în județul Călărași și care au devenit personalități importante ale vremurilor în care au trăit, se regăsesc:

- Pompei Samarian (26 martie 1879, Bacău - 11 mai 1942, București) - doctor în medicină și chirurgie, director onorifi și apoi de director la Spitalul din Călărași, istoric al medicinei: 'Medicina și farmacia în trecutul românesc', 'Ciuma în trecutul românesc', 'Istoria orașului Călărași de la origine până la anul 1852', etc, a primit de două ori premiul Oroveanu de la Academia Română. A publicat studii de specialitate în revistele vremii, în ziarele 'Acțiunea' și 'Pământul' a publicat articole despre istoria Călărașului, Ialomiței și Bărăganului.

- Nicolae Bănescu (16 decembrie 1878, Călărași - 1971) - Profesor universitar, prodecan, decan și rector la Universitatea din Cluj (catedra de bizantinologie). Profesor universitar la Universitatea din București, Inspector școlar în județul Argeș, profesor la licee din Pitești, Craiova, București și liceul militar de la Mănăstirea Dealu. Director al Operei și Teatrului Național din Cluj.
- Ștefan Bănică (11 noiembrie 1933, Călărași - 28 mai 1995, București) - actor îndrăgit de milioane de romani - a făcut filmografie care cuprinde peste 20 de filme din care: " Brigada Diverse intra în acțiune " (1970), " Brigada Diverse în alertă " (1971), " Păcală "(1974), " Nea Marin Miliardar"/1974, " De ce trag clopotele, Mitică?" (1982) și ultimul sau film "Cel mai iubit dintre pământeni" (1993). În semn de cinstire, în Călărași i-a fost ridicat un frumos bust, iar pe peretele casei în care s-a născut a fost amplasată o placă comemorativă, ambele dezvelite în prezența fiului său, Ștefan Bănică junior. Anual la Călărași are loc Festivalul teatrelor de amatori „Ștefan Bănică.
- Ștefan Bănulescu (1926 - 1998) și-a petrecut anii de licean în Călărași.
- Stere Farmache (n. 1956), președinte al Bursei de Valori București.
- Dan Mateescu (1911 - 2008), om de știință, membru titular al Academiei Române.
- Ionel Banu (1914 - ?), violonist, concert maestru, dirijor, compozitor.
- Constantin Pantazi (26 august 1888 - 23 ianuarie 1958), general, ministru de război, comandant al diviziei blindate române în cel de-al doilea război mondial.
- Mircea Ciumara (13 septembrie 1943 - 14 ianuarie 2012), fost ministru al Finanțelor și al Industriei și Comerțului în guvernarea CDR.
- Maria Cuțarida-Crătunescu (10 februarie 1857, Călărași - 16 noiembrie 1919, București), prima femeie medic din România.
- Constantin Ștefănescu Amza (1875 - 1964), general, președinte al societății de Radiodifuziune (1936-1940).
- Gheorghe Dumitru (1956 - 2012), handbalist;
- Alboiu George (născut la 6 iulie 1944, în comuna Roseți, județul Ialomița – azi, județul Călărași) - între anii 1970-1972 a fost redactor la " *Almanahul literar al Scriitorilor din România* ", la " *Almanahul literar al Asociației Scriitorilor din București* " (1972-1990), consilier în cadrul Consiliului Național al Audiovizualului (1992–1994), membru fondator al cenaclului " *George Dan* " al Casei de Cultură din Călărași, membru al Uniunii Scriitorilor din România (U.S.R.). În anul 1979 a fost distins cu Premiul *Asociației Scriitorilor din București* pentru volumul *Poemele Câmpiei*.

6. Prezentarea comunei Ileana, județul Călărași

Ileana este o comună în județul Călărași, Muntenia, România, care este situată în sudul României, în partea de nord-vest a județului Călărași.

Unitatea Administrativ-Teritorială Ileana, județul Călărași a fost organizată prin *Legea nr.2 din 16 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România*, republicată (publicată în Monitorul Oficial nr. 54 din 27 iulie 1981), cu modificările și completările ulterioare.

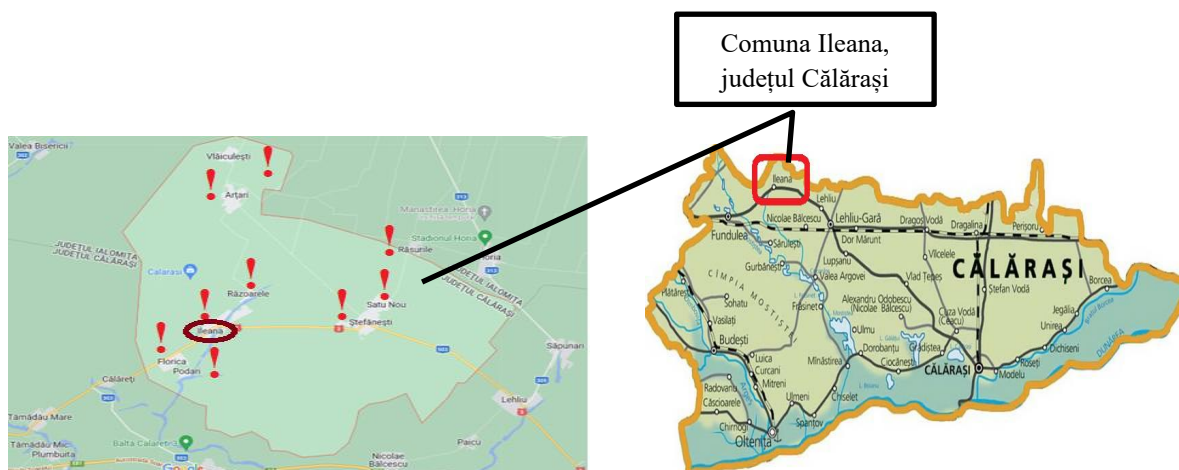
UAT Ileana, județul Călărași are codul fiscal 3796950 și cod SIRUTA 103764.

UAT Ileana, județul Călărași are în componență un număr de 9 localități rurale, respectiv: Arțari, Florica, Ileana (reședința de comună), Podari, Răsurile, Răzoarele, Satu Nou, Ștefănești și Vlăiculești.

Comuna Ileana, județul Călărași se învecinează la:

- Nord - cu teritoriul administrativ al județului Ialomița,
- Est - cu comunele Lehliu, Nicolae Balcescu,
- Sud - cu comunele Tamadau Mare, Sarulesti,
- Vest - cu comuna Tamadau Mare si orasul Fundulea.

Patrimoniul UAT Ileana, județul Călărași este compus din bunurile mobile și imobile care aparțin domeniului public și domeniului privat al UAT Ileana, județul Călărași, precum și din totalitatea drepturilor și obligațiilor cu caracter patrimonial. Inventarul bunurilor aflate în patrimoniul UAT Ileana, județul Călărași este însușit prin Hotărârile Consiliului Local, nr. 14/30.07.1999 și 54/29.09.2017 privind însușirea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al comunei Ileana, cu modificările și completările ulterioare.

Inventarul bunurilor imobile din domeniul public al UAT Ileana, județul Călărași, este întocmit și atestat prin Hotărârea Guvernului, nr. 1.349/2001 privind atestarea domeniului public al județului Călărași, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Călărași, cu modificările și completările ulterioare, Anexa nr. 26 "Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Ileana".

Comuna Ileana, județul Călărași ocupă o suprafață totală de 11866 ha, din care extravilanul comunei are o suprafață de 11260 ha, iar intravilanul ocupă suprafața de 606 ha.

6.1 Repere istorice

(1) La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna purta numele de *Ileana-Suliman*, făcea parte din plasa Mostiștea a județului Ilfov și era formată din satele Bordeiele, Ileana-Ghermani, Ileana-Papadopolu, Odăile-Podari și Sulimanu, având în total 1111 locuitori. În comună existau 3 biserici, în satele Ileana-Papadopolu și Odăile-Podari, o școală mixtă și două mori cu aburi. Principalii proprietari de pământuri erau I.C. Papadopolu, frații Gherman și moștenitorii lui C. Blaremborg.

(2) La acea vreme, pe teritoriul actual al comunei, mai funcționau în plasa Câmpul a județului vecin Ialomița, comunele Arțari și Ștefănești. Comuna Arțari, cu satele Arțari și Vlăiculești, avea o populație de 1436 de locuitori, cu două biserici și o școală primară mixtă. Locuitorii erau

moșneni și doar 8 au avut nevoie să fie împrumutați în timpul reformelor agrare din acea perioadă. Comuna Ștefănești avea în satele Ștefănești și Odaia, 1478 de locuitori, o școală și două biserici.

(3) Anuarul Socec din 1925 consemnează comuna cu numele de *Ileana* în plasa ilfoveană Sărulești, și cu trei sate: Bordeiele, Ghermani și Papadopol, având 875 de locuitori. Cele două comune ialomițene fuseseră transferate plășii Lehliu: comuna Arțari avea 1638 de locuitori și aceeași alcătuire, iar comuna Ștefănești avea doar satul de reședință și 1555 de locuitori.

(4) În 1931, reapare un nou sat în comuna Ștefănești, denumit *Odaia Protopopului*; tot atunci, structura comunei Ileana este consemnată ca fiind: satele Bordeiele, Florica, Ileana Ghermani, Odăile Podari, Papadopol și Răzoare.

(5) În 1950, comuna Ileana a fost transferată raionului Brănești din regiunea București, iar comunele Arțari și Ștefănești — raionului Lehliu din regiunea Ialomița.

(6) După 1952, ele s-au regăsit în același raion Lehliu din regiunea București.

(7) În 1964, satul nou-apărut Ceair din comuna Ștefănești a devenit *Răsurile*, satul Odaia Protopopului din aceeași comună a fost rebotezat *Satu Nou*, iar satele Papadopol și Bordeiele au luat numele de *Florenii*, respectiv *Florenii de Jos*.

(8) Comuna Ileana a căpătat forma actuală în 1968, când comunele Arțari și Ștefănești au fost desființate și comasate cu comuna Ileana, comuna rezultată fiind arondată județului Ilfov, reînființat.

(9) În 1981, o reorganizare administrativă regională a dus la apariția județului Călărași, comuna rămânând în județul Ialomița; tot atunci, satele Florenii și Florenii de Jos au fost desființate și comasate cu satul Ileana.

(10) În 1982 comuna a fost trecută la județul Călărași.

Monumente istorice

Singurul obiectiv din comuna Ileana inclus în lista monumentelor istorice din județul Călărași ca monument de interes local este crucea de piatră din secolul al XIX-lea, aflată la 1,2 km sud de satul Arțari, la 200 m vest de soseaua Ileana-Arțari, lângă o stație de irigații. Ea este clasificată ca monument funeral sau memorial.

6.2 Așezare geografică

Comuna Ileana, județul Călărași se află în nord-vestul județului, la limita cu județul Ialomița, la aproximativ 54 km de București și 88 km de municipiul Călărași, în partea vestică a Câmpiei Bărăganului (Câmpia Mostiștei). Totodată, teritoriul comunei este situat în Câmpia Romană.

Satele din componența comunei sunt poziționate cam două câte două, dar foarte distanțate de centrul comunei. Prin comună trece o vale afluentă a râului Ghiula, la rândul său un afluent al Mostiștei.

Relieful comunei este reprezentat de câmpuri netede și largi, care se termină prin terase către văile ce despart interfluviile. Direcția generală de orientare a reliefului se face pe axa nord-sud, scăzând de la altitudinea de 75 m la 50 m. Pe alocuri apar ușoare valuri cu iazuri și bălți prin acumularea și stagnarea apei meteorice.

Pe raza comunei sunt formate câteva văi:

- Valea Ileana, pe care se află satele Ileana, Răzoare și Podari;

- Valea Sulimanu, pe care se află satele Ștefănești și Satu-Nou.

Solurile răspândite pe teritoriul comunei Ileana, județul Călărași sunt de tip cernoziomuri cu mai multe variante, care s-au format sub influența condițiilor climatului de stepă, rezultând un sol bogat în substanțe humice: cernoziomul ciocolatiu și cernoziomul levigat. Totodată, în zona unde pânza freatică este apropiată de suprafață, se formează cernoziomurile freatice umede, soluri relativ mai bogate în substanțe humice. Însă, unele terenuri de pe teritoriul comunei sunt instabile și prezintă fenomenul de eroziune.

Clima zonei este temperat-continentală de câmpie stepică.

Rețeaua hidrografică de pe teritoriul comunei Ileana, județul Călărași este formată din: lacuri de retenție și iazuri, formate prin construirea de stavilare pe Valea Ilenei. Aceste iazuri au drept scop activitatea piscicolă și irigarea terenurilor cu destinație agricolă.

Iazurile care străbat localitatea Ileana sunt folosite doar pentru pescuitul sportiv și aparțin:

- o parte administrației locale - Consiliul Local Ileana – 65 ha – date spre închiriere/concesionare;
- iar altă parte Întreprinderii Piscicole Călărași - Piscicola S.A. Călărași – 51 ha.

Bălțile care aparțin comunei Ileana, în afara uneia în care pescuiesc, la liber, locuitorii comunei Ileana, toate celelalte sunt închiriate, practicându-se pescuitul sportiv, pe bază de taxă.

Apele subterane

Alternanțele din pietriș, nisipuri și argile de pe teritoriul comunei favorizează infiltrarea apelor din precipitații și din topirea zăpezilor, această pânză constituind sursa de apă potabilă pentru populație, captată prin fântâni, care adesea nu îndeplinește condițiile de potabilitate.

Flora și fauna

Pe teritoriul comunei flora este reprezentată de vegetația arborescentă: maceș, porumbar, gherghinari, corn, soc, lemn cainesc etc., iar vegetația ierboasă este reprezentată de cimbrișor, firuta, pastita, miera ursului, margelusa, laptele cucului, specii de paiusuri, etc.

Fauna comunei este reprezentată de animalele: iepurii, vulpile, viezurii, popandaii, harciogii, soarecii de câmp, mistretul, etc, precum și de păsări: privighetoarea, botgrosul, sticletele, cinteze, graurul, fazanul, mierla, pitigoiul, cioara, stancuta, cotofana, pupaza, ciocanitoarea și multe altele. Dintre reptile viețuiesc: șopârle, gusteri, serpi, iar ca batracieni: broasca de pădure și broasca raioasă.

Fauna piscicolă este reprezentată predominant de: biban, caras și crap.

Resurse naturale

Cea mai importantă *resursă naturală* a comunei o reprezintă *solurile favorabile pentru practicarea agriculturii*, terenurile agricole reprezentând un procent foarte mare din teritoriul administrativ al comunei. O altă importantă resursă naturală a comunei Ileana sunt gazele naturale și petrolul care se exploatează pe raza comunei.

Importante rezerve de hidrocarburi lichide au fost identificate sub cuvertura sedimentară în cadrul depozitelor mioliocene, acestea fiind extrase în prezent în zona cuprinsă între satele Ileana, Arțari și Satu-Nou de pe raza comunei Ileana.

6.3 Infrastructura

Infrastructura rutieră

Comuna Ileana este traversată în partea centrală de drumul național DN 3, care face legătura la vest cu municipiul București și la est cu localitatea Lehliu Gara. Din DN 3 se desprinde drumul județean DJ 311, care face legătura spre nord-vest cu satul Artari și drumul comunal DC 45 și spre sud-est cu comuna Nicolae Bălcescu. Drumul comunal DC 45 face legătura satului Ileana cu satele Satu-Nou și Rasurile. Din drumul comunal DC 49 se desprinde drumul comunal DC 39, care face legătura spre est cu satul Săpunari din comuna Lehliu Sat.

Căi ferate

Pe teritoriul administrativ al localității nu există linie de cale ferată.

Aeroport

Pe teritoriului comunei Ileana nu există aeroporturi, aerodromuri sau rute aeriene de zbor pentru aviația civilă.

Alimentarea cu apă și canalizarea

Rețeaua de apă potabilă existentă în localitate, acoperă necesarul în proporție de 40%, urmărindu-se extinderea ei până la acoperirea întregului necesar. Astfel, conform Hotărârii Consiliului Local al comunei Ileana județul Călărași, nr.. 12 din 5 aprilie 2022, a fost aprobată cofinanțarea investițiilor din ”Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată pentru aria de operare a Operatorului Regional în județele Calarasi și Ialomița, în perioada 2014-2020”, în valoare de 76.297 Euro, fără TVA (prețuri curente), reprezentând 2% din totalul cheltuielilor eligibile, aferente Comunei Ileana.

Cofinanțarea proiectului se va eșalona pe ani, după cum urmează:

Anul 2022 – 10 %, reprezentând: 7.630 Euro;

Anul 2023 – 21 %, reprezentând: 16.022 Euro;

Anul 2024 - 35 %, reprezentând: 26.704 Euro;

Anul 2025 - 34 %, reprezentand: 25.941 Euro.

Valoarea totală a proiectului este de 4,058,326 Euro/20,067,611 Lei. Sursele de finanțare sunt (fără TVA):

- ECOAQUA S.A.Călărași – 243,500 Euro;

- Cofinanțare din bugetul local – 76,297 Euro;

- Cofinanțare Bugetul de Stat - 495,927 Euro;

- Cofinanțare din Fondul de Coeziune – 3.242.602 Euro.

Serviciul public de alimentare cu apă și canalizare va fi furnizat de compania ECOAQUA S.A.Călărași.

Salubritate

Serviciul public de salubritate este furnizat de către RER Ecologic Service Bucuresti REBU S.A - operator de salubritate care își desfășoară activitatea pe teritoriul județului Călărași.

Alimentarea cu energie electrică

Transportul și distribuția energiei electrice de pe raza teritorială a UAT Ileana județul Călărași sunt furnizate de către .C. ENEL S.A.

Pe teritoriul comunei Ileana județul Călărași gospodăriile, instituțiile și societățile comerciale sunt racordate în procent de 97% la rețeaua de distribuție a energiei electrice.

Există rețea de joasă tensiune destinată consumatorilor casnici și iluminatului public.

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale

În comuna Ileana județul Călărași, în prezent, locuitorii nu beneficiază de rețeaua de alimentare cu gaz metan. Consiliul local are în plan pentru perioada următoare realizarea acesteia. Alimentarea populației cu gaz lichefiat (GPL) se asigură de firme specializate, în recipiente tip butelie.

Iluminatul public

Serviciul public de iluminat este asigurat de către: E.ON.

Managementul deșeurilor

Conform Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020 – 2025 pentru județul Călărași, Unitățile Administrativ Teritoriale din județul Călărași au fost impartite în 4 zone de colectare a deșeurilor. Comuna Ileana face parte din Zona 1, împreună cu: oras Lehliu - Gara, oras Fundulea, comunele: Belciugatele, Gurbanesti, Lehliu, Nicolae Balcescu, Sarulesti, Sohatu, Tamadau Mare, Valea Argovei.

Operatori economici care asigură transportul substanțelor periculoase sunt următorii:

- S.C. ENEL S.A. - Uleiuri neaditivate pentru transformatoare și întrerupătoare electrice. Uleiuri minerale neclorurate izolante.
- S.C. ECOAQUA S.A. Clor.
- S.C. PETROM. SA G.P.L.

În cadrul comunei Ileana județul Călărași, Primăria întreprinde măsuri pentru asigurarea curățeniei pe teritoriul comunei, informând locuitorii comunei despre obligația privind întreținerea pe sectoarele de drumuri publice, care traversează localitățile rurale, a șanțurilor, rigolelor, podețelor de la intrările în curți, a trotuarelor sau a căilor pietonale din dreptul locuințelor și al terenurilor pe care le dețin.

Poșta și Telecomunicațiile

Comunicațiile pe teritoriul comunei se asigură de către:

- operatorii de telefonie mobilă (turn de telefonie mobilă cu releu de amplificare al operatorului “Orange”);
- operatorul de telefonie fixă, SC Romtelecom SA, prin următoarele trasee de cabluri: - rețeaua magistrală din fibră optică : Călărași – Dragalina – Lehliu – Fundulea – Budești – Oltenița – Călărași;

-
- operatorul de cablu TV, S.C. MEDIA SAT TV S.R.L. Bucuresti, prin următoarele:
 - punct de recepție-transmisie: sat Ileana, incinta Primăriei.
 - trasee de cabluri – cabluri tip RG6 MST poziționat pe stâlpii de beton de joasă tensiune .

Telefonia mobilă și serviciile de internet câștigă teren permanent, astfel încât teritoriul comunei Ileana județul Călărași va fi acoperit sub acest aspect:

- o parte din locuitorii comunei folosesc telefonia fixă.
- 40% din locuitorii comunei Ileana sunt racordati la rețele de distribuție televiziune.
- gospodariile dispun de acces la internet, 20% din locuitorii comunei sunt conectați la o rețea de internet;
- 100% din locuitorii comunei folosesc telefonia mobilă, datorită instalării de turnuri și antene de către toți furnizorii de telefonie mobilă.

Comuna Ileana județul Călărași este deservită de Compania Națională Poșta Română S.A., Oficiul Județean de Poștă Călărași - Ghișeul Poștal Ileana.

Postul de poliție Ileana județul Călărași asigură ordinea publică și rezolvarea altor probleme ce țin de competența organelor de poliție.

6.4 Economia și Mediul de afaceri

În comuna Ileana județul Călărași activitățile economice principale se desfășoară preponderent în domeniul comerțului și serviciilor, industriei prelucrătoare și agriculturii (producția vegetală, pomicultura, viticultura, legumicultura, morărit), precum și creșterea animalelor, piscicultura, etc, datorită așezării geografice a comunei și a solului fertil care joacă un rol major în asigurarea existenței comunității. În zonele cu soluri care au potențial ridicat de fertilitate (toate tipurile de cernoziomuri) se pretează creșterea culturilor cerealiere, existența pajiștilor, a plantațiilor viti-pomicole.

Mica industrie este reprezentată în comună de către societăți comerciale care desfășoară activități cum ar fi zootehnie, agricultură, confecții, comercializarea și exploatarea lemnului, materiale de construcții, asistență medicală, panificație, comercianți, dar și asociații agricole. Astfel, pe raza teritorială a comunei activează mai mulți agenți economici care dezvoltă afaceri în diverse domenii de activitate: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun, Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice, Lucrări de tâmplărie și dulgherie, Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate, Activități veterinare, Activități auxiliare pentru producția vegetală, Alte transporturi terestre de călători n.c.a, Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule, etc. Aceste companii au o cifră de afaceri estimată de peste 56 milioane lei și un număr de angajați estimat la 193.

Comuna Ileana s-a evidențiat ca distribuție zonală a tipurilor de activități agricole dominante ca cifră de afaceri, la nivel județean, prin:

- Lux Com SRL - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase: Ileana,
- Activități auxiliare pentru producția vegetală.

Recensământul General Agricol, runda 2020, a evidențiat schimbările intervenite de la runda 2010, referitoare la caracteristicile structurale ale exploatațiilor agricole, în ceea ce privește situația suprafețelor agricole utilizate, a suprafețelor aflate sub restricții de mediu, a efectivelor de animale și adăposturile pentru animale, a persoanelor care au lucrat în agricultură, măsurile de dezvoltare rurală, etc. Din punct de vedere al profilului producției agricole, comuna Ileana județul Călărași se caracterizează prin producția de cereale, plante tehnice și, secundar, lapte și carne.

Pentru investitori comuna acordă facilități pentru investire: terenuri, forța de munca, spații de producție, concesiuni iazuri, etc.

6.5 Servicii publice

Primăria comunei Ileana județul Călărași realizează prestarea serviciilor publice în conformitate cu principiile transparenței, egalității de tratament, continuității, adaptabilității, accesibilității, responsabilității și al furnizării serviciilor publice la standarde de calitate, așa cum prevede Codul Administrativ: Principiul furnizării serviciilor publice la un nivel ridicat de calitate reprezintă stabilirea și monitorizarea indicatorilor de calitate pentru fiecare serviciu public, pe toată durata de furnizare a acestora. Autoritățile administrației publice și organismele prestatoare de servicii publice sunt obligate să respecte standardele de calitate și/sau de cost stabilite pentru serviciile publice.

Primăria Comunei Ileana județul Călărași

Primar: Alexandru Corneliu

Viceprimar: Toma Aurel

Secretar General: Toma Cristina Florentina

Adresa: Str. Principală, comuna Ileana, județul Călărași, cod postal 917130,

Tel 0242-646048; Fax: 0242-646045

E-mail: primariaileana@gmail.com,

Website: <http://www.comunaileana.ro/>

Comuna Ileana, județul Călărași este administrată de un primar și un consiliu local compus din 13 consilieri. Primarul, Corneliu Alexandru, de la Partidul Social Democrat, este în funcție din 2000. Începând cu alegerile locale din 2020, Consiliul local al comunei Ileana are următoarea componență pe partide politice:

Partidul Social Democrat - 10 consilieri;

Partidul PRO România - 2 consilieri

Partidul Național Liberal - 1 consilier;

Îndeplinirea condițiilor legale de constituire a Consiliului Local Ileana, județul Călărași s-a constatat prin Ordinul prefectului județului Călărași din octombrie 2020.

Organigrama și Statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului comunei Ileana județul Călărași, modificate și completate au fost aprobate conform Hotărârii Consiliului Local al comunei Ileana, județul Călărași, ultima fiind cu nr.2/31 ianuarie 2022.

În cadrul primăriei se acordă următoarele servicii:

- *Starea civilă*: Publicații de căsătorie, Înregistrare naștere, Înregistrare deces, Înregistrare căsătorie, Eliberare certificate de stare civilă, Certificate de stare civilă eliberate în străinătate;
- *Registrul Agricol*;
- *Urbanism*: Autorizații construire/desființare, Certificate de Urbanism, Întrebări frecvente;
- *Cadastru și Fond Funciar* - măsurători și întabulări terenuri extravilane;
- *Asistență socială*: Ajutoare încălzire, Stimulente educaționale și inserție, Ajutor Social, Alocații, Indemnizații creștere copil;
- *Resurse Umane, Juridic, Achiziții publice, Biblioteca, Administrativ, SVSU*. Pentru situații de urgență a fost achiziționată o autospecială de stingere a incendiilor.

Conform Hotărârii Consiliului Local al comunei Ileana, județul Călărași, nr. 47 din 28.12.2021 a fost respinsă propunerea Serviciului Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Lehliu Gară privind arondarea comunei Ileana la Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Lehliu Gară. Argumentele expuse în cadrul ședinței Consiliului local al comunei Ileana în sprijinul menținerii arondării comunei Ileana la SPCLEP Fundulea: faptul că pe parcursul timpului nu s-au înregistrat în cadrul instituției nemulțumiri în ceea ce privește asigurarea serviciilor legate de eliberarea cărților de identitate pentru locuitorii comunei în cadrul SPCLEP Fundulea; distanța rutieră dintre comuna Ileana și orașul Fundulea care nu este una mai mare decât cea Ileana – Lehliu Gară; nu sunt inconveniente în ceea ce privește deplasarea către orașul Fundulea; comuna Ileana este arondată la SPCLEP Fundulea de peste 30 de ani.

6.6 Populația

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Ileana, județul Călărași se ridică la 3.702 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.872 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (91,6%), cu o minoritate de romi (3,86%). Pentru 4,48% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (95%). Pentru 4,48% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Conform Anuarului statistic INSE Călărași, populația comunei Ileana, după domiciliu și sexe, la 1 ianuarie 2021 număra (locuitori):

Masculin	Feminin	Total
1520	1458	2978

Referitor la Recensământul locuitorilor de pe raza teritorială a comunei Ileana, județul Călărași, primăria a informat locuitorii comunei despre suportul care îl acordă în ceea ce privește procesul de autorecenzare.

6.7 Învățământ și educație

Pe raza teritorială a comunei Ileana, județul Călărași își desfășoară activitatea un număr total de 8 unități de învățământ de stat preuniversitar: 4 școli generale și 4 grădinițe:

Unitatile de invatamant isi desfasoara activitatea in cladiri proprii, fiind necesara dotarea corespunzatoare, cat si modernizarea lor, amenajarea si dotarea centrelor de joaca si recreere pentru copiii comunei.

- Școala Gimnazială nr. 1 Ileana, comuna Ileana județul Călărași.
- Școala Gimnazială nr. 2 Arțari, comuna Ileana județul Călărași.
- Școala Primară nr. 1 Florica, comuna Ileana județul Călărași.
- Școala Primară nr. 2 Ștefănești, comuna Ileana județul Călărași.
- Grădinița cu program normal nr. 1 Ileana, comuna Ileana județul Călărași
- Grădinița cu program normal nr. 2 Arțari, comuna Ileana județul Călărași.
- Grădinița cu program normal nr. 3 Florica, comuna Ileana județul Călărași.
- Grădinița cu program normal nr. 4 Ștefănești, comuna Ileana județul Călărași.

Școala Gimnazială nr. 1 Ileana a depus proiect și a obținut finanțare prin PNRR – granturi acordate pentru 32 de școli din județul Călărași pentru reducerea abandonului școlar. În 3 ani de implementare, școala poate folosi banii europeni pentru: programe, astfel ca: ”Școală după școală”, „A 2-a Șansă”, acordarea de subvenții pentru susținerea elevilor în finalizarea învățământului gimnazial, cercuri școlare, consiliere și orientare școlară, mediere, parteneriate cu alte entități din mediu public–privat, susținerea colaborării cu părinții (inclusiv educație parentală), acțiuni de combaterea violenței și anti-bullying, și multe altele.

6.8 Sănătate și protecție socială

Pe raza teritorială a comunei Ileana, județul Călărași asistența medicală este asigurată de către:

- Dispensarul uman în satul Ileana, cu un cabinet medical medicina de familie.
- Farmacie comunală în satul Ileana.

Primăria Ileana, județul Călărași, în caz de necesitate poate asigura suport pentru implementarea unor proiecte în domeniul sănătății.

Comuna Ileana, județul Călărași dispune de terenuri de sport în satele Ileana, Ștefănești și Florica.

De asemenea, în satul Ileana este amenajat un parc de joacă pentru copii.

Protecție socială:

În cadrul Primăriei comunei Ileana este constituit Compartimentul Asistență Socială cu un post de consilier debutant, care asigură soluționarea cererilor de acordare a ajutoarelor sociale, îndrumă cetățenii cu privire la actele necesare și verifică documentația depusă; urmărește periodic respectarea condițiilor legale pentru acordarea ajutoarelor sociale, asigură efectuarea anchetelor sociale și a referatelor sociale dispuse de Primarul Comunei, primește și verifică întrunirea condițiilor legale de către cererile de ajutor de urgență, eliberează adeverințe necesare beneficiarilor de ajutor social; întocmește dosare pentru plata alocației de stat pentru copiii cu vârste cuprinse între 0-7 ani, primește și soluționează cererile privind acordarea indemnizației de naștere; întocmește dosare pentru acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu energie termică fumizată în sistem centralizat și gaze naturale, execută atribuții din domeniul *autorității tutelare*, întocmind anchete psihosociale, etc.

Conform Hotărârii Consiliului Local al comunei Ileana județul Călărași, nr. 48/28.12.2021 a fost aprobat *Planul de acțiuni sau lucrări de interes local ce urmează a fi prestate de către persoanele apte de muncă beneficiare de ajutor social în anul 2022*. Planul are ca Obiective următoarele domenii: Salubritate, Igienizare și întreținere spații verzi, Păstrarea curățeniei și igienizarea localității, Lucrări de întreținere în zona cimitirelor de pe raza comunei, Lucrări de curățenie și întreținere a terenurilor de fotbal de pe raza comunei, alte activități.

În rezultatul realizării prevederilor din Adresa transmisă de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, nr. 1289/02.03.2020, referitoare la implementarea proiectului de dezvoltare a sistemului de asistență socială și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale prin programul de finanțare POCU, primăria comunei Ileana a aprobat implementarea proiectului "Dezvoltarea sistemului de asistență socială și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale" cod SMIS 126924 Axa prioritară 4 – Incluziunea socială și combaterea sărăciei, obiectivele specifice 4.5, 4.6, 4.10, finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020. De asemenea, primăria a aprobat protocolul de colaborare încheiat între Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială și UAT Comuna Ileana, județul Călărași.

Persoana responsabilă cu asistența socială din cadrul primăriei comunei Ileana, întocmește semestrial Rapoarte privind activitatea desfășurată de asistenții personali. Rapoartele respective sunt avizate de către primarul comunei.

6.9 Cultură și Turism

De la an la an în comuna Ileana, județul Călărași crește tot mai mult interesul pentru cultură, pentru artă, pentru turism și pentru frumos. Pe raza teritorială a comunei Ileana, județul Călărași își desfășoară activitatea:

- 3 Cămine culturale comuna Ileana, județul Călărași.
- Biblioteca comunală.

Conform Hotărârii Consiliului Local al Comunei Ileana județul Călărași, nr. 1 din 31 ianuarie 2022 a fost aprobată alipirea imobilelor Cămin Cultural, cu număr cadastral 26025, și Bibliotecă, cu număr cadastral 27539, din satul Ileana, aflate în domeniul public al comunei Ileana județul Călărași.

Evenimentele locale remarcante la nivelul comunei sunt:

- Sărbătoarea comunei Ileana, județul Călărași, care are loc anual;
- Datini și obiceiuri de iarnă – pe 7 ianuarie la Căminul cultural din satul Ileana.

În comuna Ileana, județul Călărași, își desfășoară activitatea următoarele culte religioase: ortodocși (95%), altă religie (0,52%). Pentru 4,48% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Lăcașe de cult (care sărbătoresc hramul bisericii anual)

- Biserica ortodoxă din satul Ileana,
- Biserica din satul Arțari,
- Biserica din satul Florica,
- Biserica ortodoxă din satul Râsurile,
- Biserica ortodoxă din satul Răzoarele,
- Biserica ortodoxă din satul Satu Nou,
- Biserica ortodoxă din satul Ștefănești,
- Biserica ortodoxă din satul Vlăiculești

Obiective turistice în comuna Ileana, județul Călărași

Pe teritoriul comunei Ileana, județul Călărași se găsește Situl arheologic de la Călăreți - Vila firmei SC Moda Ela SRL. Situl se află pe partea stângă a șoselei București-Constanța, la marginea de est a satului Ileana, pe malul de vest al lacului Darabași de pe pârâul Ileana.

Bazinele Mostiștea, Văile Ileana și Sulimanu pot fi valorificate din punct de vedere turistic, deoarece se află într-o zonă linistită, cu posibilități de pescuit și vânătoare. Cadrul natural cu valoare deosebită favorizează dezvoltarea turismului de agrement (pescuit, înot). În acest context, au fost aprobate o serie de planuri de urbanism zonal pentru realizarea unor construcții cu destinație "case de vacanță".

De asemenea, se poate dezvolta și agroturismul. Se dorește construirea unui complex turistic și de agrement în comună.

6.10 Analiza SWOT

Analiza SWOT privind stadiul actual de dezvoltare economico – socială a comunei Ileana, județul Călărași arată în felul următor:

Puncte tari	Puncte slabe
<i>Infrastructura</i> - Gospodăriile racordate la rețeaua electrică în procent de 97%; - Existența infrastructurii de telefonie mobilă 100% în comună, cablu TV în procent de 40%, precum și a internetului în proporție de 20%; - Existența rețelei de alimentare cu apă potabilă în proporție de 40%; - Existența drumurilor asfaltate în proporție de 40%; - Existența unui dispensar uman și a unei farmacii; - Orașe importante apropiate Lehliu Gara la 20 km, București - 54 km, Fundulea -15 km. <i>Mediul de afaceri</i> - Materii prime existente pentru industria alimentară: grau, porumb și floarea soarelui; - Existența potențialului pentru obținerea produselor ecologice; - Sustinerea serviciului centrului de consultanță în comună; - Preocuparea pentru introducerea	<i>Infrastructura</i> - Unele drumuri comunale și sătești necesită îmbunătățiri - drumuri pietruite și drumuri de pământ, impracticabile pe vreme ploioasă. - Suprafața forestieră a comunei Ileana are un grad mic de împădurire; - Inexistența sistemului de alimentare cu gaz metan; - Inexistența rețelei de canalizare și a stației de epurare; - Dotare necorespunzătoare cu echipamente; - Infrastructura de transport slab dezvoltată; - Interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului înconjurător; - Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor; <i>Mediul de afaceri</i> - Activism antreprenorial redus; - Numărul (încă) mic al asociațiilor agricole; - Gradul redus de mecanizare al lucrărilor agricole; - Nivel scăzut de echipare cu utilaje agricole; - Infrastructura edilitară deficitară nu atrage investitori în sectorul productiv.

tehnologiilor noi si pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.

Agricultura:

- Teren arabil 13300 ha;
- Dezvoltarea activității zootehnice în comună prin existența condițiilor și tradiției pentru creșterea animalelor în gospodării;
- Predomina culturile de grau, precum si floarea soarelui, porumb si plante tehnice;
- Pesticidele si ingrasamintele se folosesc in cantitati foarte mici.

Populația

- Populatia in numar de 3265;
- Autoritatiile publice locale dotate cu retea de calculatoare, internet si servicii gestionate cu sistem IT;
- Specialiști în domenii variate de activitate;

Învățământ și educație

- Existenta a patru scoli generale;
- Existenta a patru gradinite.
- Instituțiile publice sunt conectate la rețeaua electronică a comunității locale Ileana.

Cultură și Turism

- Existenta a trei camine culturale
- Existenta a opt biserici crestine care detin obiective culturale religioase cu potential turistic;
- Obiective turistice:
- cruce de piatra – sat Artari, comuna Ileana - la 1,2 km sud-vest de marginea de vest a satului, la 200 m vest de soseaua Ileana-Arțari, in apropierea unei statii de irigatii – sec XIX.

-

Agricultura

- Utilare tehnică slabă în sectoarele din agricultură;
- Forța de muncă îmbătrânită din agricultură care utilizează tehnici și practici agricole învechite;
- Anumite suprafețe din terenurile agricole sunt afectate de eroziune de suprafață, compactare, gleizare, exces de umiditate, alunecări de teren;
- Agricultura de subzistență desfășurată pe exploatații mici, individuale, este de cele mai multe ori neprofitabilă;
- Nivel scăzut de echipare a exploatațiilor agricole cu spații de epurare și bazine dejecții – lipsa acestor dotări conduce la poluarea solului și a apei freatiche cu nitrifi;
- Sistemul de colectare, prelucrare si valorificare superioara a produselor specifice se face în cantități mici;
- Sistemul de irigații lipsește în zonă;
- Fondurile financiare insuficiente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice;
- Serviciile de consultanta se confruntă cu numărul scăzut de specialiști;
- Centre de însămânțare artificială sunt inexistente in comuna;
- Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiența economică scăzută;
- Resurse financiare la nivel local insuficiente Pentru sustinerea/promovarea unor investitii;
- Absenta implementarii sistemului de calitate in cadrul proceselor de productie si a produselor;
- Lipsa canalelor de colectare a produselor agricole;
- Informarea succinta cu privire la normele europene;

Populația

- Locuitorii zonei au o capacitate financiară relativ scăzută;
- Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și varstnice ce la schimbarile si provocarile lumii actuale, in general, si la fenomenul mobilitatii si reconversiei profesionale, in special;
- Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinatate, în special a celor cu pregătire profesională înalta;

Învățământ

- Scaderea demografica a populatiei va conduce la micsorarea populatiei scolarizate în învățământul primar și gimnazial;

Turism

- Lipsă activități turistice și valorificare a potențialului turistic al comunei.
- Resurse financiare insuficiente pentru investițiile autohtone;

	- Preocuparea populației și a autorităților locale pentru conservarea mediului nu este la nivel ridicat; - Promovarea insuficientă a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia;
--	---

Oportunități	Amenințări
<i>Infrastructura</i> - Modernizarea infrastructurii rutiere a comunei prin asfaltarea drumurilor comunale și sătești; - Dezvoltarea infrastructurii edilitare și de transport în vederea creșterii gradului de atractivitate a comunei pentru investitorii din domeniul productiv; - Realizarea de alei pietonale; - Modernizarea sistemului rutier; - Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare a apelor reziduale; - Extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă; - Realizarea rețelei de alimentare cu gaz; - Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat public în comună; - Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență (autospecială PSI, buldo-excavator, volă, tractor cu remorcă...etc.). - Lucrări de cadastru imobiliar intravilan, extravilan și reactualizare PUG; - Dotări ale administrației locale; - Construirea unui complex social cu cămin azil, pentru bătrânii comunei și dotarea acestuia cu mobilier; - Montarea unui post de transformare electrică; - Lucrări de regularizare, decolmatare, consolidare și aparări de maluri a albiilor râurilor și paraurilor; - Dotarea cu utilaje pentru serviciul de gospodărire comună și salubritate; - Realizarea și modernizarea podurilor și podetelor din comună; <i>Mediul de afaceri</i> - Stimularea proprietarilor de terenuri de a se organiza în forme de asocieri; din care să rezulte exploatarea agricolă pe suprafețe mari, viabile din punct de vedere economic; - Dezvoltarea gospodăriilor țărănești ca ferme agricole familiale comerciale moderne; - Aplicarea unor agrotehnici mai eficiente culturilor cerealiere în care există potențial de creștere a productivității; - Intensificarea și stimularea dezvoltării legumiculturii realizate în sistem ecologic; - Valorificarea terenurilor degradate prin reînființarea plantațiilor pomicole, în regim ecologic; - Există potențial de furnizare a materiei prime necesare pentru biodiesel, respectiv ulei vegetal prin cultivarea plantelor tehnice: floarea soarelui, soia, rapiță; - Dezvoltarea agriculturii “biologice” sau “organice”, conform cerințelor UE; - Stimularea tinerilor de a se întoarce în mediul rural pentru a prelua gospodăriile părinților și să le conducă după reguli	<i>Infrastructura</i> - Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor; - Normele europene de mediu în rândul IMM nu prea se cunosc; - Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; - Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP, pentru proiecte de infrastructură și mediu; <i>Mediul de afaceri</i> - Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari) pentru IMM-uri; - Datorită infrastructurii sociale neadecvate, raportate la potențialul comunei investitorii au un interes scăzut pentru începerea afacerilor în comună; - Legislația în continuă schimbare; - Nivelul scăzut al taxelor și impozitelor locale; - Rata ridicată a dobânzii la credite; - Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; - Numărul în scădere a populației active; - Tendința de aridizare a climatului va determina scăderea producțiilor agricole vegetale și, indirect, scăderea producției agricole animale; - Creșterea numărului de animale poate determina depășirea capacității de suport a pășunilor, cauzând degradarea acestora; - Concurența produselor agricole din import; - Lipsa vegetației forestiere poate accentua problemele legate de alunecările de teren;

noi, de competitivitate;

- Acordarea de stimulente tinerilor fermieri;
- Dezvoltare centru de preluare și colectare a produselor agricole și valorificare a surplusului local;
- Împădurirea terenurilor degradate prin programe de împădurire, crearea de arii mozaic (alternanța culturi agricole-pădure);
- Revigorarea activităților meșteșugărești;
- Asigurarea diversității și calității produselor comercializate.

Agricultura

- Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole;
- Accesarea FEADR și FEP pentru proiectele de investiții realizate după 1 ianuarie 2014, pentru finanțarea agriculturii și dezvoltării rurale și pisciculturii;
- Aplicarea după aprobare a Programului National-Cadru de Restructurare și Modernizare a unor unități de profil zootehnic și din industria alimentară;
- Existența Planului National Strategic pentru Dezvoltare Rurală;
- Sprijinul oferit de Oficiul Județean pentru Consultanță Agricolă din județul Călărași cu privire la accesarea fondurilor europene.
- Punerea la dispoziție de terenuri și spații din comuna care pot fi folosite pentru dezvoltări antreprenoriale;
- Programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale, în special în domeniul dezvoltării zootehniei și a infrastructurii aferente;
- Existența resurselor locale, cum ar fi suprafețe de pădure și produse conexe ale acestora care pot fi valorificate la potențialul maxim al lor;
- Programe naționale de sprijinire a IMM;
- Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural;
- Asistența financiară din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP.

Populația

- Grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei;
- Exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă;
- Existența Strategiei Naționale Antisărăcie;
- Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru someri;
- Fondurile comunitare puse la dispoziție în domeniul social;
- Organizarea de cursuri de specializare pentru agricultorii locali;

Sănătate

- Organizarea și modernizarea spațiilor comerciale pentru respectarea standardelor actuale de siguranță și igienă;
- Amenajarea de terenuri de sport și construirea de săli de sport la unitățile de învățământ;

Învățământ și educație

- Modernizarea școlilor și gradinitelor;

- Menținerea unei capacități scăzute de adaptare a sistemelor de producție la cerințele economiei de piață;
- Eroziunea solurilor, compactarea, seceta, diminuează fertilitatea și rata de regenerare a solurilor;
- Restrângerea suprafeței cultivate și lăsarea terenurilor în pârloagă;

Agricultura

- Odată cu intrarea în UE a crescut și numărul de concurenți pentru produsele agroalimentare;
- Cadrul legislativ instabil;
- Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne;
- Informare deficitară cu privire la normele europene a producătorilor;
- Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;
- Ieșirea persoanelor calificate din viața activă, ceea ce duce la micșorarea numărului acestora;
- Majorarea numărului șomerilor în rândul tinerilor absolvenți;
- Estomparea tradițiilor locale, o dată cu trecerea timpului.
- Rezistența la schimbare și mentalitățile învechite ale populației vârstnice;
- Nivelul redus de trai în mediul rural poate accentua unele boli pe fondul consumului de alcool și al fumatului;
- Îmbătrânirea forței de muncă prin emigrarea populației tinere;
- Migrarea tinerilor absolvenți de studii medii și superioare în străinătate;
- Emigrarea populației tinere va conduce la pierderea tradițiilor și obiceiurilor locale.

Învățământ și educație

- Restrângerea activității școlii generale din comuna, cu impact asupra scaderii gradului de instruire școlară;

Turism

- Reacția redusă a mediului local la schimbări și provocări, conducând la scăderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate mai interesante de către turiști și investitorii în turism;

-Dotarea cu mobilier a școlilor și a grădinițelor; -Realizare scoli si gradinite; -Amenajare locuri de joaca în cadrul școlilor; -Amenajare spatii verzi în cadrul școlilor; - Amenajarea si dotarea unui centru de joaca pentru copii comunei; - Modernizarea si dotarea corespunzatoare a caminelor culturale; - Politici de stimulare a ocuparii posturilor vacante pentru cadrele didactice si a mentinerii cadrelor calificate; - Existenta unor programe comunitare si nationale de asigurare a accesului la educatie pentru populatiile dezavantajate; <i>Social</i> - Cadru legislativ care stimulează implicarea sectorului privat în furnizarea de servicii sociale; <i>Cultură și Turism</i> - Sprijinirea și stimularea vieții culturale în scopul păstrării și transmiterii tradițiilor și obiceiurilor populare. - Potențial de dezvoltare a turismului: agroturism, turism ecologic, turism general de evenimente. - Încurajarea unor noi forme de turism (religios, rural, ecologic); - Construirea unui complex turistic si de agrement în comună.	- Tranzitul turistic către alte regiuni;
---	--

În urma analizei SWOT s-au identificat trei direcții prioritare care stau la baza dezvoltării durabile a comunei Ileana:

1. Situația economică a comunei trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, zootehnie, industrie, comerț, servicii, turism, etc., inclusiv pentru îmbunătățirea condițiilor de trai al locuitorilor.
2. Infrastructura necesită îmbunătățiri consistente și în mod continuu, investițiile fiind bine gândite și făcute, după anumite criterii economice, în așa fel, încât să producă beneficii:
3. Turismul și cultura, precum și facilitățile culturale și de agrement necesită dezvoltare pentru a crește atractivitatea turistică a comunei.

7. Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2016-2021

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală aplicată de comuna Ileana, județul Călărași în perioada precedentă, 2016 - 2021, este necesară pentru identificarea și analiza rezultatelor, a efectelor și mecanismelor implementării, precum și formularea de recomandări pentru o dezvoltare a comunei mai durabilă și mult mai eficientă.

Evaluarea rezultatelor strategiei este utilă pentru furnizarea dovezilor și informațiilor referitor la ce s-a planificat, ceea ce s-a obținut și cum s-a obținut, prin implementarea strategiei, în vederea îmbunătățirii strategiei de dezvoltare pentru perioada următoare, 2022 – 2027.

Astfel, în perioada anilor 2016 – 2021, au fost identificate domenii prioritare, acestea fiind corelate cu domeniile de intervenție, care sunt prinse în prioritățile operaționale la nivel național.

7.1. Portofoliul de proiecte demarate/implementate în perioada 2016 – 2021:

Nr. Crt.	Portofoliul de proiecte	Descriere proiect	Grad de implementare
1.	Infrastructura rutieră		
1.1	Asfaltare drum de interes local în comuna Ileana, județul Călărași	Asfaltare DC 45A din comuna Ileana prin P.N.D.L. în valoare totală de 9.233.331,80 lei.	Realizat
1.2	Asfaltare și modernizare drumuri de interes local în comuna Ileana, județul Călărași	Asfaltare și modernizare drumuri de interes local în comuna Ileana prin P.N.D.L. în valoare totală de 15.497.799,09 lei.	Realizat 75%
1.3	Modernizare drumuri sătești în comuna Ileana, județul Călărași.	Modernizare a unor drumuri sătești din comuna Ileana, județul Călărași, prin PNI. Anghel Saligny, în valoare totală de 42.528.826,90 lei.	A fost întocmit SF. Urmează semnarea Contractului de finanțare.
2	Infrastructura alimentare cu apă și de canalizare		
2.1	Înființare sistem centralizat de alimentare cu apă în comuna Ileana, județul Călărași.	Înființare sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă în comuna Ileana, județul Călărași, PNDL–Subprogramul Modernizarea satului românesc, prin P.N.D.L. în valoare totală de 3.704.201,89	Realizat 90%
3	Infrastructura gaze naturale		
3.1	Înființare sistem de distribuție gaze naturale în comunele Sarulesti, Tamadau Mare și Ileana, județul Călărași.	Înființare sistem de distribuție gaze naturale în comuna Ileana, județul Călărași (împrenă cu alte două comune Sărulești și Tămădău Mare), în valoare totală de 52.903.181,07 lei	A fost întocmit studiul de fezabilitate.
4	Învățământ		
4.1	Reabilitare și modernizare Școala Primară nr. 1, sat Florica, comuna Ileana, județul Călărași.	Reabilitare și modernizare Școala Primară nr. 1 Florica în Comuna Ileana, județul Călărași, prin P.N.D.L. în valoare totală de 2.033.719,59 lei	Realizat 65%
4.2	Reabilitare și modernizare	Reabilitare și modernizare Școala	Realizat 98%

	Școala Gimnazială nr.2, sat Arțari și Grădinița din sat Arțari, comuna Ileana județul Călărași.	Gimnazială nr.2 Arțari și Grădinița din sat Arțari, comuna Ileana județul Călărași, prin P.N.D.L. în valoare totală de 3.883.599,22 lei.	
4.3	Reabilitare și modernizare Școala Primară nr. 2, sat Ștefănești, comuna Ileana, județul Călărași.	Reabilitare și modernizare Școala Primară nr. 2 Ștefănești în comuna Ileana, județul Călărași, prin P.N.D.L. în valoare totală de 1.610.518,76 lei	Realizat 55%
5	Infrastructura administrativă		
5.1	Achiziționare buldoexcavator	Achiziționare buldoexcavator prin programul A.F.I.R.	Implementat în 2015

În rezultatul analizei, s-a constatat că mai multe proiecte de infrastructura se derulează în satele din comuna Ileana, județul Călărași. Astfel, în perioada 2016-2021 au fost derulate proiecte în domeniile infrastructură rutieră, apă și canalizare, precum și în alte domenii prin programul PNDL.

Impactul Strategiei de Dezvoltare Locală 2016 – 2021 este evaluat prin prisma efectului de ansamblu al beneficiilor aduse de strategie asupra cetățenilor comunei, creșterii calității vieții populației din comună și atragerea unui număr mai mare de turiști, măsuri cu efecte benefice asupra mediului de afaceri local. O mare parte a măsurilor implementate au vizat domeniul infrastructurii.

Principală problemă întâmpinată în implementarea strategiei a fost legată de lipsa fondurilor, ceea ce reprezintă o provocare și pentru perioada următoare, numărul mic de proiecte, accesare de fonduri nerambursabile, precum și lipsă de personal și scrierea de proiecte.

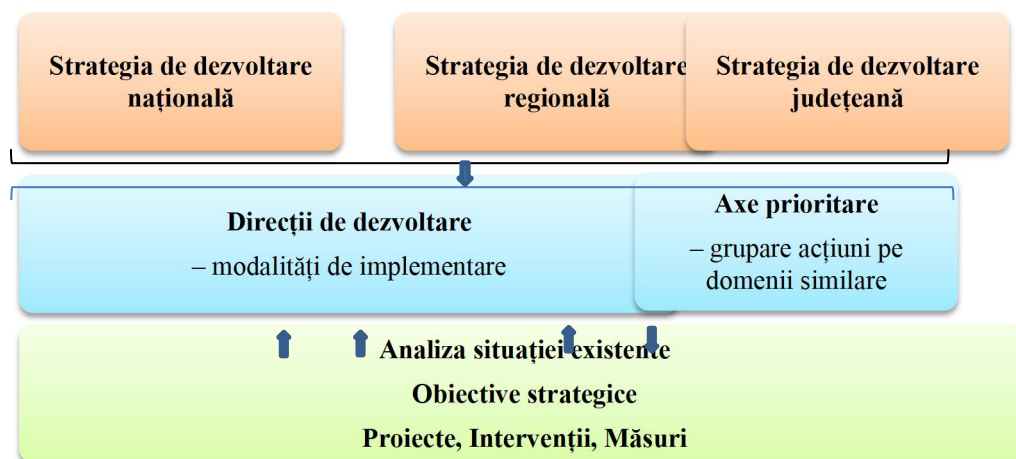
La planificarea dezvoltării comunei Ileana în perioada 2022-2027 se va continua implementarea proiectelor începute în perioada precedentă, în măsura în care se dovedesc a fi în continuare necesare pentru viziunea de dezvoltare ulterioară a comunei. Totodată, planificarea dezvoltării comunei se va face pe cele **17 Obiective de dezvoltare Durabilă** din Agenda 2030, cuprinse în prioritățile operationale la nivel national, se va ține cont de rezultatele analizei portofoliului de proiecte demarate în perioada precedentă.

8. Planificarea strategică

8.1. Generalități

În contextul actual, planificarea strategică demarează, luând în considerare rezultatele analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială, precum și direcțiile și obiectivele fixate de diversele abordări strategice naționale, regionale, județene, care condiționează contextul local și elaborarea unei direcții de evoluție a dezvoltării comunei.

Luând în considerație strategiile de dezvoltare națională, județeană și regională, analiza situației existente generează direcții de dezvoltare prioritare în raport cu așteptările comunității, considerate ca fiind principalele modalități de realizare a scopului de creștere generală a nivelului de dezvoltare al acesteia. Fiecare dintre aceste direcții presupune parcurgerea obiectivelor strategice care pot fi realizate, prin măsuri și acțiuni grupate în axe prioritare specializate, care conțin proiecte, măsuri și intervenții specifice, de a căror prioritizare, planificare și mod de concretizare, depinde implementarea în condiții optime a strategiei și atingerii obiectivelor propuse.

Etapele esențiale ale unui proces de planificare strategică: I - Pregătirea, II – Identificarea formulării optime a misiunii, III – Evaluarea situației actuale a institutiei, IV – Dezvoltarea scopurilor strategice și a obiectivelor operaționale, V – Finalizarea planului scris, VI – Implementarea planului.

Activitatea de planificare strategică a dezvoltării comunei Ileana are ca scop dezvoltarea unui sistem de activități, inițiat deja de actuala administrație, și promovarea competitivității teritoriale, dar și crearea unei viziuni a viitorului comunei noastre.

Obiectivele acestei strategii sunt:

- ❖ Identificarea cadrului socio-economic în care se găsește în prezent comuna;
- ❖ Crearea unui Plan de acțiuni și a obiectivelor de urmărit pe termen mediu și lung;
- ❖ Conturarea unei metodologii pentru a identifica resurse în vederea implementării strategiei;
- ❖ Pregătirea de acțiuni concrete în acord cu planificările existente la nivel de administrație locală.

Planul Local de Acțiune (PLA) - un instrument de planificare și implementare, ce conține un set de politici pe domenii de activitate care se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie. Termenul de realizare a PLA va corespunde cu termenul fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă.

De asemenea, PLA reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare dezvoltării și schimbării comunității locale, în sensul cel mai bun al cuvântului, pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne, astfel ca durabilitatea să devină punctul forte al acesteia.

Dimensiunile dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu și tehnologice au fost analizate în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul strategiei de dezvoltare, iar țintele-obiective strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Pentru realizare sunt necesare 3 faze distincte, astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poată fi bine coordonate:

1. Planul de dezvoltare al Planului Local de Acțiune - planificarea activităților;
2. Planul de executare al Planului Local de Acțiune - implementarea activităților;
3. Planul de monitorizare al Planului Local de Acțiune - evaluarea activităților.

Totodată, pentru a asigura o dezvoltare coerentă a comunei, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

1. Administrația Locală (primăria) și Consiliul Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Acțiune;
2. Comunitatea Locală - cetățeni și organizații, actori principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
3. Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, drept suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

PLA poate fi revizuit periodic, astfel încât țintele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice, ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică, se multiplică.

8.2. Principii și Condiții

Pentru realizarea Planului Local de Acțiune, primăria comunei Ileana, ca autoritate publică locală, trebuie să-și întărească capacitatea instituțională la toate nivelele de decizie și execuție. Aceasta presupune atragerea și furnizarea de resurse financiare suficiente și mobilizarea resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, dar și analizarea cadrului administrativ de alocare a responsabilităților. Rezolvarea problemelor curente, cât și a celor ce vor apărea în viitor, depinde în foarte mare măsură de gradul de competență al conducerii administrației publice locale.

Materializarea capacității instituționale este un proces de durată în care administrația publică locală trebuie să acționeze pentru schimbarea radicală a atitudinii funcționarului public față de accesul cetățenilor la activitatea administrației. În acest sens o principală preocupare a primăriei

comunei Ileana a fost și este armonizarea procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene și naționale.

8.3. Obiective generale

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locală a comunei Ileana sunt:

- Dezvoltarea și asigurarea accesului la infrastructură (apă și canalizare, energie electrică, distribuție gaze) a tuturor locuitorilor și al consumatorilor economici din cadrul comunei;
- Reabilitarea și modernizarea în conformitate cu necesitățile și standardele europene a școlilor și grădinițelor;
- Optimizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport și telecomunicații;
- Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
- Garantarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în zootehnie și agricultură;
- Combaterea excluderii și dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunități investiționale, etc.

8.4. Consolidarea Capacității Instituționale a Primăriei

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice a comunei sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Primăria comunei, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional. Astfel:

- **Activitatea publică locală va fi orientată spre:** Sprijinirea dezvoltării comunității în scopul rezolvării tuturor problemelor comunei; Susținerea dezvoltării infrastructurii prioritare pentru comunitate (aprovizionarea cu apă, gaze naturale, energie electrică, etc.); Sporirea responsabilității persoanelor cu funcții de răspundere pentru utilizarea economică a alocațiilor bugetare; Controlarea strictă a bugetului local și distribuirea lui în mod eficient; Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget.
- **Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin:** Organizarea de licitații pentru achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituției din banii publici; Reducerea creșterii volumului de cheltuieli, inclusiv prin reducerea numărului de personal angajat în instituție, acolo unde este cazul; Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.
- **Consolidarea finanțelor publice:** Asigurarea cu surse financiare a măsurilor pentru satisfacerea necesităților social-economice și culturale ale populației, pentru dezvoltarea comunei; Întreprinderea unor măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii și menținerea echilibrului bugetar; Constituirea de fonduri extrabugetare pentru susținerea unor programe de interes local; Susținerea dezvoltării antreprenoriatului ca motor de creștere a economiei de piață.
- **Stabilirea și promovarea parteneriatului:** Sprijinirea organizațiilor nonguvernamentale; Participarea la proiecte investiționale comune cu sectorul economic în domeniile social, cultural și de mediu.

Totodată, consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

I. Dezvoltarea managementului resurselor umane - pregătirea continuă a funcționarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltării comunei:

- a. Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională prin: stabilirea necesităților și oportunităților de instruire; corelarea necesităților cu potențialul uman existent; stabilirea unui sistem de training adecvat.
- b. Folosirea eficientă a resurselor umane prin: stabilirea Regulamentului de Organizare și Funcționare și a Regulamentului de ordine interioară în cadrul comunei, Codului etică și de conduită profesională; personalul trebuie să lucreze în domenii de activitate bine definite.
- c. Creșterea responsabilității și a independenței profesionale prin: responsabilitatea funcționarilor publici în conformitate cu prevederile legale; constientizarea importanței activității fiecărui angajat; transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat; acordarea de stimulente financiare în funcție de eficiența și competitivitatea activităților depuse.

II. Schimbarea de fond a raportului dintre administrație și cetățean

- a. Serviciul public trebuie să fie orientat în folosul cetățeanului;
- b. Eliminarea blocajelor birocratice cu care sunt confrunțați cetățenii și agenții economici;
- c. Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional;
- d. Crearea unei strategii de comunicare operativă cu cetățenii;
- e. Implementarea unui sistem de management al calității.

III. Realizarea unui sistem de monitorizare a calității serviciilor publice

- a. Administrarea eficientă a banilor publici;
- b. Dezvoltarea comunei prin atragerea de proiecte și programe cu finanțare nerambursabilă;
- c. Cheltuirea eficientă a veniturilor.

IV. Dezvoltarea managementului informațiilor

- a. Corelarea și integrarea bazelor de date din instituție;
- b. Analizarea nevoilor în domeniul software.

V. Digitalizarea UAT

- a. Analiza Fluxurilor Informaționale – Baza Digitalizării proceselor și activităților derulate în cadrul Primăriei;
- b. Digitalizarea proceselor interne la nivelul administrației publice locale, în vederea dezvoltării capacității instituționale;
- c. Implementarea sistemului electronic modern de plată la distanță;
- d. Acceptarea încasărilor și prin intermediul cardurilor de debit, de credit sau preplătite, prin intermediul unui terminal POS, cât și prin aplicații care facilitează acceptarea plăților electronice în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea și completarea OUG nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată;
- e. A prevedea în bugetele proprii creditele bugetare aferente cheltuielilor cu administrarea și operarea terminalelor de plată, programelor informatice și aplicațiilor de gestionare a sistemelor electronice moderne de plată la distanță.

9. Dezvoltarea Durabilă a Comunei Ileana, județul Călărași

Principiile strategiei de dezvoltare durabilă:

- a. *durabilitate* – condiții mai bune de trai pentru populația defavorizată, precum și un minim de condiții necesare pentru un trai decent, sănătate și bunăstare pentru toți;
- b. *competitivitate* – permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național, precum și internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;
- c. *sprijin financiar* – facilitarea accesului la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;
- d. *o bună administrare* – reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

9.1 Etapele metodologice ale elaborării strategiei de dezvoltare durabilă:

Metodologia de realizare a strategiei cuprinde 3 faze:

1. *Fundamentarea necesității de elaborare a strategiei* cu abordarea a două categorii de aspecte: premisele elaborării strategiei și modalități de fundamentare.

2. *Elaborarea strategiei de dezvoltare locală:*

- a. Formularea misiunii comunității locale. Misiunea se referă la scopul pentru care a fost înființată și funcționează organizația respectivă, precum și la concepția, filosofia managementului, referitoare la modul de realizare a activităților. Specificul misiunii este faptul că reprezintă o enunțare de elemente necuantificabile. Misiunea trebuie să cuprindă: ce anume face comunitatea locală prin intermediul autorităților locale; care sunt deținătorii de interese și cum sunt luați în considerare; care sunt valorile comunității locale.
- b. Precizarea obiectivelor strategiei cu stabilirea pentru perioade mari de timp (3-5 ani), având în vedere ansamblul comunității și componentele majore ale acesteia. Obiectivele strategice trebuie să îndeplinească *cerințe de calitate și raționalitate*: să fie realiste, (în concordanță cu potențialul comunității respective); stimulatoare (să incite la autodepășire); mobilizatoare;
- c. Stabilirea opțiunilor strategice și modalitățile de realizare a obiectivelor în funcție de tipul de strategie adoptat.
- d. Dimensionarea resurselor necesare, fiind stabilite 4 categorii de resurse: informaționale; umane; financiare; materiale.
- e. Stabilirea termenelor - limite fixate în timp printr-o dispoziție ce reprezintă diferite momente intermediare sau finale, pentru realizarea obiectivelor și operaționalizarea opțiunilor strategice.
- f. Articularea tuturor componentelor strategiei într-o strategie globală.
- g. Realizarea strategiilor parțiale, care pot fi delimitate fie pe compartimente, fie pe funcțiuni și activități. De obicei, strategiile parțiale se delimitează pe funcțiuni, care conduc la existența mai multor strategii parțiale în funcție de specificul comunității locale: Strategia de mediu; Strategia de dezvoltare economică; Strategia de dezvoltare a infrastructurii; Strategia de cooperare teritorială; Strategia de resurse umane.
- h. Realizarea politicii globale și a politicilor parțiale. Politica se deosebește de strategie prin:
 - orizontul de timp (mai mic pentru politica: 0,5-2 ani și mai mare pentru strategie: 3-5 ani);
 - grad de detaliere (mai mare pentru politică și mai mic pentru strategie).

3. Implementarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală

a. Pregătirea implementării are în vedere următoarele aspecte:

- Pregătirea climatului din cadrul comunității în vederea diminuării rezistenței la schimbare din partea societății civile și creșterii receptivității acestora față de elementele inovatoare propuse prin strategie;
- Asigurarea resurselor informaționale, umane, financiare și materiale necesare punerii în aplicare a strategiei;
- Realizarea unui program cadru de implementare;

b. Reproiectarea sistemului de management conform cerințelor realizării obiectivelor;

c. Operaționalizarea schimbărilor strategice previzionate;

d. Controlul și evaluarea strategiei, comparând obiectivele previzionate cu realizările obținute, acestea fiind măsurate într-o etapă intermediară de control.

De menționat, că strategia pe termen lung trebuie evaluată cu atenție, mai ales din punct de vedere a viitoarelor rezultate. De asemenea, trebuie luat în considerație și faptul că rezultatele reale nu pot fi prevăzute, deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra rezultatelor.

9.2 Obiectivele de dezvoltare durabilă

Obiectivul țintă pentru conducerea comunei Ileana, județul Călărași este creșterea calității vieții pentru toți locuitorii comunei, în conformitate cu standardele europene și prin implementarea treptată a celor 17 obiective de dezvoltare durabilă în perioada 2022-2027, cu perspective până în 2030, în conformitate cu Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018.

9.2.1 Obiective generale

Principalele obiective ale dezvoltării locale a comunei sunt: Crearea condițiilor pentru activități rentabile în industrie, agricultură, zootehnie, comerț, servicii; Protejarea mediului prin conformarea cu standardele de mediu din Uniunea Europeană și România; Reabilitarea și modernizarea sistemului de sănătate și de protecție socială în comună; Asigurarea accesului neîngrădit al populației și al consumatorilor economici la infrastructura (apă, canalizare, distribuție gaze, căi de transport, telefonie); Investiții în infrastructura de învățământ conform standardelor europene; Combaterea excluziunii sociale.

9.2.2 Obiective specifice

I. Resurse Umane

Populația

- Crearea condițiilor de viață atractive pentru tineri, atât pentru cei din localitate cât și pentru cei din exteriorul comunei pentru atragerea acestora în localitate;
- Crearea de condiții pentru familiile de tineri.

Piața muncii

- Locuri de muncă suficiente și în domenii variate de activitate pentru satisfacerea nevoilor de trai;
- Posibilitatea de a urma cursuri de reconversie profesională în domenii căutate pe piața forței de muncă.

II. Agricultură și dezvoltarea rurală

- Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii durabile și crearea unor sisteme pentru adaptabilitatea la condițiile climatice;
- Încurajarea și organizarea de asociații ale producătorilor comunei pentru a beneficia de oportunitățile care decurg din aceasta;
- Înființare de ferme zootehnice și puncte de prelucrare și colectare a resurselor;
- Eficientizarea practicilor agricole pentru ușurarea și productivitatea lucrării aplicate pe terenurile agricole.

Silvicultură

- Împădurirea terenurilor neproductive ale comunei;
- Întreținerea și ocrotirea capitalului silvic al comunei.

Servicii de cadastrare a terenurilor publice și private

Administrația locală s-a aliniat la prevederile din Programul Național de Cadastru și Carte Funciară 2015-2023 (PNCCE), care este reglementat de Legea nr. 7/1996, cu modificările și completările ulterioare, și de HG nr. 294/2015. Programul național de cadastru și carte funciară se desfășoară în perioada 2015-2023 și are ca obiectiv înregistrarea sistematică a imobilelor în 2337 UAT- uri situate în mediul urban și rural.

III. Infrastructură și Transport

Transport

- Îmbunătățirea drumului județean și a celor comunale care să deservească nevoile curente ale locuitorilor și activităților economice;

Rețea de transport public

În comună transportul public se poate dezvolta ca o alternativă reală la utilizarea automobilelor particulare. O utilizare crescută a transportului public poate reduce congestionarea și problemele climatice locale. Organizarea transportului public local pe raza comunei este asigurat prin grija Consiliului Județean Călărași.

Administrația locală va pune în aplicare măsuri concrete pentru ca transportul public să devină mai practic, mai confortabil și mai accesibil. Astfel, numărul călătorilor care folosesc transportul public va crește în mod firesc, persoanele dezavantajate se pot simți mai puțin excluse din societate, iar gradul de dependență al cetățenilor de automobilele personale ar trebui să scadă, ceea ce va avea consecințe benefice pentru mediul înconjurător.

Utilități

- Crearea unor sisteme de furnizare a apei curente și de canalizare capabile să deservescă tuturor locuitorilor comunei;
- Reabilitarea sediului primăriei;
- Realizarea rețelei de alimentare cu gaz metan;
- Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență;

Lucrări hidrotehnice

Administrația locală va continua în perioada următoare activitățile pentru îmbunătățirea soluțiilor tehnice de proiectare și de realizare a lucrărilor hidrotehnice de amenajare a cursurilor de apă, pentru atingerea obiectivelor de mediu din domeniul apelor.

Sistem supraveghere video în comună

Primăria susține realizarea sau modernizarea unui sistem de supraveghere video care, pe lângă faptul că a devenit foarte popular în ultima perioadă, acesta va permite supravegherea prin internet a zonelor din cadrul comunei care ar putea avea nevoie de monitorizare. În același timp, se vor respecta prevederile *Regulamentului general privind protecția datelor cu caracter personal*, și anume:

- prezența camerelor video va fi semnalată;
- în spațiile publice nu pot fi instalate camere de supraveghere decât de firmele licențiate de Poliția Română;
- este interzisă montarea camerelor în spații unde ar putea atenta la intimitatea unei persoane, precum cabine de probă, vestiare, toalete și altele similare;
- supravegherea video a angajaților la locul de muncă se va face conform Legii nr. 190/2018; aceasta nu poate fi realizată de angajator decât dacă reușeste să demonstreze că este singura soluție pentru buna funcționare a activității instituției;
- angajații și cetățenii vor fi informați în mod explicit despre camerele instalate;
- stocarea imaginilor înregistrate pe o perioadă ce nu poate depăși 30 de zile, cu excepțiile prevăzute de lege sau în cazuri temeinic justificate.

Energie regenerabilă

Energia regenerabilă este acea energie care se obține cu ajutorul resurselor naturale nelimitate ale Pământului, precum vântul și razele soarelui. Energia verde este o alternativă la cea tradițională, care se bazează pe combustibili fosili (petrol și gaze), poluează și tinde să fie mult mai dăunătoare mediului înconjurător.

Energia regenerabilă sau energia verde este obținută din surse de energie regenerabilă, care nu dăunează naturii și mediului înconjurător și nu afectează calitatea vieții. Folosirea Energiei regenerabile contribuie la îmbunătățirea aerului, pe care îl respirăm, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, fiind și mai ieftină. Energia regenerabilă este derivată din surse care sunt capabile să se refacă, de exemplu soarele, vântul, râurile, izvoarele termale, marile și biomasa.

Primăria comunei va întreprinde măsuri pentru promovarea valorificării resurselor regenerabile de energie din cadrul comunei.

IV. Digitalizarea serviciilor din primărie

Eficientizarea activităților, simplificarea serviciilor furnizate cetățenilor, creșterea accesului digital al cetățenilor la serviciile administrației publice locale, eliminarea cozilor și reducerea birocrăției prin digitalizarea Primăriei este scopul principal al conducerii primăriei în perioada 2022-2027.

Dezvoltarea și implementarea de măsuri de simplificare privind serviciile furnizate către cetățenii comunei reprezintă transformarea digitală a administrației publice locale a comunei.

Internet gratuit în comună

Internetul este astăzi un serviciu absolut necesar în tot ceea ce înseamnă tehnologia modernă, inclusiv a informațiilor, de aceea Administrația locală continuă să implementeze, pe lângă alte facilități, acces gratuit pentru locuitorii comunei la Internet WiFi în mai multe spații publice din comună.

V. Economia și Mediul de afaceri

- Crearea unei industrii diversificate, dinamice și capabile să ofere posibilitatea de împlinire profesională și materială a locuitorilor comunei;
- Economie generatoare de venit la bugetul local;
- Crearea unei industrii nepoluante și durabile.

Comerț și Servicii

- Diversificarea de servicii oferite către cetățenii comunei, prin mărirea numărului societăților comerciale;
- Promovarea și susținerea unor tehnici eficiente de marketing pentru atragerea turiștilor în comună.

Mediu de afaceri

- Încurajarea cetățenilor prin acțiuni de informare și formare profesională în vederea deschiderii de pensiuni agroturistice și promovarea acestora.

VI. Sănătate

- Îmbunătățirea serviciilor de asistență medicală;
- Analiza posibilității de implementare a prevederilor OUG nr. 55/2021 privind derularea programului de construcții de locuințe pentru tineri, destinate închirierii, inclusiv pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ, care se face în baza prevederilor *Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.
- Reabilitarea și dotarea corespunzătoare a dispensarelor umane;
- Acces permanent și prompt la servicii medicale de calitate;
- Educarea populației cu privire la accesarea serviciilor de sănătate la o perioadă regulată de timp pentru prevenirea situațiilor de urgență prin susținerea și promovarea modului de viață sănătos.

VII. Situația Socială

- Dezvoltarea serviciilor de asistență socială pentru persoanele aflate în dificultate (minori, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități);
- Întărirea legăturilor dintre Administrația Publică Locală și societatea civilă pentru rezolvarea problemelor de interes comunitar.

VIII. Învățământ și educație

- Accesul neîngrădit de împlinire individuală prin educație;
- Reabilitarea și modernizarea școlilor și grădinițelor din comună;
- Accesul la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;
- Organizarea unei baze materiale capabile să mulțumească nevoile legate de actul educațional;
- Amenajarea de spații de joacă și recreere pentru copiii comunei;
- Amenajare bază sportivă în comună;
- Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale;
- Crearea șanselor pentru reformarea persoanelor adulte;
- Construire sală de sport.

IX. Mediu

- Păstrarea calității și prevenirea poluării aerului;
- Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate, asupra utilizării durabile a resurselor de apă și a prevenirii poluărilor;
- Acțiuni de promovare a practicilor de agricultură ecologică;
- Curățarea cursurilor de apă și a domeniului public;
- Crearea unor mecanisme de colectare selectivă a deșeurilor;
- Realizarea unei stații de depozitare a deșeurilor;
- Împădurirea suprafețelor degradate pentru prevenirea alunecărilor de teren.
- Refacerea și dezvoltarea mediului natural.

X. Cultură și Turism

- Instruirea și transmiterea practicilor tradiționale generațiilor viitoare;
- Accesul transparent la sursele de informare tradiționale și moderne;
- Structura spațiilor destinate activităților socio-culturale în concordanță cu necesitățile și mijloacele moderne;
- Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din comună;
- Reabilitarea căminelor culturale;
- Utilizarea unor produse turistice variate cu oferte diversificate;
- Susținerea prin acțiuni eficiente de promovare a evenimentelor locale;
- Crearea de programe de pregătire pentru noii practicanți de agroturism;
- Încurajarea cetățenilor prin acțiuni de informare și formare profesională în vederea deschiderii de pensiuni agroturistice și promovarea acestora;
- Promovarea evenimentelor locale, prin acțiuni eficiente de marketing.

9.3 Direcții strategice de dezvoltare durabilă a comunei Ileana, județul Călărași

În perioada 2022-2027 sunt prevăzute următoarele direcții de dezvoltare a comunei Ileana, județul Călărași:

Nr. Crt.	Denumire proiect	Observații
1	Construire și dotare sediu primărie în comuna Ileana, județul Călărași.	Solicitări depuse la C.N.I.
2	Construire și dotare sediu primărie în comuna Ileana, județul Călărași.	
3	Amenajare complex sportiv în sat Ștefănești, comuna Ileana, județul Călărași.	
4	Amenajare complex sportiv în sat Arțari, comuna Ileana, județul Călărași.	
5	Construire sala de sport în sat Florica, comuna Ileana, județul Călărași.	
6	Construire și dotare Dispensar uman în sat Ileana, județul Călărași.	
7	Achiziționare încărcător frontal	Se va depune solicitare la A.F.I.R (prin GAL Valea Mostistei).

9.4 Implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă

Implementarea obiectivelor pentru dezvoltarea durabilă și a țințelor concrete ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă de către conducerea Primăriei va contribui, de fapt, la implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

De menționat, că dezvoltarea durabilă poate fi asigurată doar prin implicarea tuturor cetățenilor.

9.4.1 Metode de implementare a obiectivelor de dezvoltare durabilă în perioada 2022-2027

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Ileana, județul Călărași pentru perioada 2022-2027 se va implementa de către autoritățile locale în urma aprobării documentului de către Consiliul Local Ileana.

Implementarea efectivă a strategiei este condiționată de capacitatea administrației locale de a asigura fondurile locale și de capacitatea acesteia de atragere a fondurilor europene necesare pentru susținerea proiectelor propuse.

Acțiunile și proiectele propuse în Planul Local de Dezvoltare țin cont de nevoile de dezvoltare ale comunității și respectă documentele cadru de referință de la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia.

Etapele cheie ale implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Ileana, județul Călărași sunt:

- Adoptarea Strategiei de Dezvoltare prin hotărâre a Consiliului Local;
- Implementarea acțiunilor propuse în Planul Local de Dezvoltare;
- Monitorizarea strategiei de către grupul de lucru desemnat sau persoanele responsabile;
- Evaluarea implementării strategiei prin analiza indicatorilor propuși.

Adoptarea Strategiei de Dezvoltare prin hotărâre a Consiliului Local reprezintă etapa de însușire a documentului de referință ce va sta la baza dezvoltării socio-economice a comunei Ileana, județul Călărași în perioada 2022-2027. Documentul este dezbătut în ședință de Consiliul Local și se adoptă de către membrii acestuia.

Implementarea acțiunilor propuse în Planul Local de Dezvoltare presupune realizarea proiectelor prevăzute în Strategie, în funcție de resursele financiare existente, finanțările disponibile, prioritatea de dezvoltare a unui domeniu de interes. Această etapă presupune lucrul în echipă și desemnarea unui grup de lucru care să urmărească îndeplinirea acțiunilor propuse a fi realizate în perioada 2022-2027. Pentru eficientizarea procedurii se va elabora un plan I de implementare în care se menționează care sunt proiectele ce urmează a fi implementate în anul respectiv, bugetul necesar, sursa de finanțare și responsabilii cu derularea acțiunii.

Evaluarea implementării Strategiei constă în analiza indicatorilor de realizare propuși în documentul de referință. Se recomandă ca evaluarea să fie realizată I, prin întocmirea unui raport de evaluare în care se menționează concret care au fost indicatorii obținuți pentru anul respectiv aferenți unei acțiuni.

9.4.2 Programe de finanțare

Principalele programe de finanțare care stau la baza procesului de programare 2022-2027, își propun atingerea următoarelor tipuri de obiective ce ar putea constitui oportunități de finanțare pentru comuna Ileana, județul Călărași.

Primăria Ileana, județul Călărași își propune includerea tipurilor de operațiuni prezentate în cadrul următoarelor programe de finanțare ca si repere strategice sau posibile investitii propuse a se realiza la nivel local pe termen mediu si lung :

Nr. Crt.	Programe Operaționale	Tipuri de proiecte
1.	Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID) 2021-2027	
1.1	<i>Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare</i>	
	Obiectiv Specific: FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	-Sinergii cu programe europene, -Suport pentru participarea în proiectele europene ERA- în cadrul Schemei de finanțare de tip ERA-NET UEFISCDI, -Programe de cooperare bilaterală și transnațională.
1.2	<i>Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și	Mari infrastructuri CDI prioritizate prin Roadmap-ul infrastructurilor publice CDI din RO actualizat, inclusiv proiecte strategice:

	<i>adoptarea tehnologiilor avansate</i>	-finanțare construcția/ modernizarea/ extinderea marilor infrastructuri CDI, inclusiv; -dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare.
1.3	<i>Axa Prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (II) <i>Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor</i>	Finanțarea Infrastructurilor critice necesare asigurării unor servicii publice esențiale (fiscalitate, pensii); Evenimente de viață cuprinse în SNADR care nu au fost finanțate în 2014-2020 (ex, Pensionarea, Obținerea cărții de identitate, Înscrierea la școală primară/liceu/universitate, etc); <u>Proiecte de digitalizare a serviciilor publice neincluse în evenimentele de viață identificate în SNADR 2020;</u> <u>Securitate cibernetică, interoperabilitate la nivelul serviciilor publice digitale;</u> Proiecte care vizează procesul guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe (ex: Big Data, Inteligență artificială, soluții bazate pe cloud, Supercomputer, Blockchain, Quantum Computing etc.); Proiecte care vizează dezvoltarea de platforme informatice alimentate cu datele generate de administrația publică (cf. Directiva 2019/1024, PSI) în vederea punerii lor la dispoziția publicului și a reutilizării lor (ex.: în economie); Digitalizare și interoperabilitate pentru educație, cultură și ocupare (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale – proiecte strategice); Crearea de website-uri adaptate activității de e-comerț și cu un grad ridicat de Interactivitate; Aplicațiile cu rol în managementul birourilor; Finanțarea de inițiative, proiecte și infrastructuri pentru consolidarea siguranței cibernetice și creșterea încrederii în mediul on line și conținut digital.
1.4	<i>Axa Prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă</i>	
	Obiectiv Specific FEDR OP3 (I) <i>îmbunătățirea conectivității digitale</i>	-Sprijinirea zonelor albe; -Îmbunătățirea capacității autorităților și a beneficiarilor programului; -Sprijin pentru noile servicii și noile tehnologii
1.5	<i>Axa Prioritară 5. Instrumente financiare</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (2) <i>Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și</i> (iii) <i>Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor</i>	-Proiecte realizate de Consorții CDI (Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare) pe teme majore – definite de industrie (IMM, întrep. Mari) și organizații CDI, Susținere servicii CDI de tip experiment desfășurate de către o organizație de CDI/ întreprinderi.
1.6	<i>Axa Prioritară 6. Creșterea capacității administrative</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (IV) <i>Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</i>	-Capacitate administrativă a actorilor implicați în Mecanismul de descoperire antreprenorială la nivel național; -Capacitate administrativă beneficiari.
2.	Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei 2021-2027 Multifond: FSE+, FEDR	
2.1	<i>Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate Grupurilor de Acțiune Locală) – OP 4.</i>	
	Obiectiv Specific FSE+oricare obiectiv specific de la (I) la (X);	-Finanțarea Strategiilor de Dezvoltare Locală plasate sub Responsabilitatea Comunității.

	<i>Obiectiv Specific FEDR</i> <i>(I) sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;</i> <i>(II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;</i> <i>(III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;</i> <i>(IV) asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;</i>	În funcție de nevoile comunității, GAL – urile vor putea finanța (din FSE+) dezvoltarea de servicii sociale, educaționale, de sănătate, de ocupare, să favorizeze incluziunea socială a grupurilor dezavantajate și (din FEDR) infrastructura socială sau sportivă, educațională, de agrement sau turistică; - Sprijin pregătitor pentru Beneficiarii DLRC- Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (strategie GAL, animare etc).
2.2	<i>Axa prioritară 2. Dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii – OP 5.</i>	
	<i>Obiectiv Specific FEDR</i> <i>(I) promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane</i>	Finanțarea infrastructurii de turism, mapare obiective turistice și patrimoniu cultural din cadrul strategiilor DLRC
2.3	<i>Axa prioritară 3. Comunitati marginalizate – OP4</i>	
	<i>Obiectiv Specific FSE+</i> <i>(VIII) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii,</i> <i>(IX) creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială;</i> <i>îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;</i> <i>(X) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai</i>	✓ Integrarea socio-economică a 2000 de comunitati marginalizate (nr.estimat) prin implementarea unor măsuri integrate: - echipe comunitare compuse din: asistent social, asistent medical, îngrijitor de bătrâni, mediator școlar, consilier ocupare cu munca de teren, în funcție de nevoile comunității (populație școlară sau îmbătrânită, pre-existența sau nu a acestor specialiști în comunitate etc); - decontare salarii, transport, formare profesională, truse suport tip FEDR prin asigurarea accesului la anumite utilitati, renovari. ✓ Sprijin pentru realizarea diagnozei sociale și identificarea nevoilor pentru autoritățile locale din 2000 comunități marginalizate. ✓ Sprijin pentru 100 de autoritati locale in vederea identificarii si reglementarii juridice/ cadastrale a asezarilor informale. ✓ Sprijin louire pentru victime calamități. ✓ Pregătirea specialiștilor în domeniu. ✓

	<i>defavorizate și a copiilor; (VIII) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii.</i>	
	<i>Obiectiv Specific FEDR (III) îmbunătățirea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale</i>	
2.4	<i>Axa prioritară 4. Reducerea disparitatilor între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii – OP 4</i>	
	<i>Obiectiv Specific FEDR d (II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;</i> <i>Obiectiv Specific FSE+ (VII) favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională; (IV) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare (X) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;</i>	Sprijin pentru familiile monoparentale sărace, în vederea îmbunătățirii angajabilității și autonomiei parintelui singur: - acordarea de vouchere before/after school; - acordarea de vouchere pentru activități de weekend ale copiilor (sport, creație, arta); - finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește schimbarea domeniului profesional; - construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare cel puțin 5 centre de zi pentru copiii și adolescenții cu tulburări de comportament (violență); - servicii terapie pentru copiii și adolescenții cu tulburări de comportament (violență); Organizarea de tabere pentru copiii proveniți din familii sărace, pentru a le da posibilitatea să experimenteze învățarea prin activități culturale, sportive, recreative, să fie autonomi și să socializeze; Sprijinirea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate: consiliere orientare în carieră dezvoltare personală și dezvoltarea de abilități de viață independentă; monitorizare post-intervenție în vederea asigurării sustenabilității măsurilor; asigurarea locuinței gratuite prin plata în totalitate a chiriei pentru 12 luni și continuarea tranziției prin perceperea încă 12 luni a unei chirii sub prețul pieței imobiliare; Consolidarea serviciilor destinate prevenirii separării copilului de părinți (centre de zi unde copiii în pericol de separare de părinți să poată petrece ziua, în afara școlii, iar părinții primesc consiliere și îndrumare). Pregătirea specialiștilor care lucrează cu tinerii și copiii.
2.5	<i>Axa Prioritară 5 – Servicii pentru persoane vârstnice</i>	
	<i>Obiectiv Specific FSE+ (ix) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a</i>	Încurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active: 1. Dezvoltarea unor programe pentru încurajarea participării vârstnicilor la viața socială, prevenirea izolării, precum și pentru prevenirea instituționalizării (programe intergeneraționale, servicii terapie ocupațională etc) 2. Call center de urgență și dispozitive (brățări etc.) pentru asistarea persoanelor dependente (persoane în vârstă

	<i>eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung</i>	singure, persoane cu dizabilități) etc; 3.Înființarea și dezvoltarea de noi servicii destinate varstnicilor prin subventionarea costurilor îngrijirii și al serviciilor conexe pentru batranii singuri, din mediul urban, în situații de dependență și cu un venit lunar inferior salariului minim pe economie; Pregătirea specialiștilor/ personalului ce lucrează cu persoanele în vârstă.
2.6	<i>Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități</i>	
2.6	<i>Obiectiv Specific FSE+ (VII) Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității (IX) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.</i>	Acordarea unui pachet integrat pentru susținerea încadrării pe piața muncii sau a creșterii angajabilității persoanelor cu dizabilități, asigurat printr-un mecanism competitiv, de către furnizori publici sau privați de servicii de ocupare: -Campanie media; Informare/diseminare; Identificare angajatori și persoane cu dizabilități; Instrument de evaluare a abilităților profesionale și sociale, aplicat de către o echipă de specialiști (consilier vocațional, psiholog etc); -Burse locuri muncă, alte evenimente; Măsuri de acompaniament pre și post angajare, minim 6 luni; Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, cu sau fără tutore legal (încadrate în grad de handicap mintal care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție) prin: Finanțarea a 50 (cel puțin una pe județ) echipe formate din câte 2 persoane (<i>un jurist și un terapeut sau un consilier vocațional</i>) care să acorde asistență, în urma unei evaluări, persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă (copii), precum și persoanelor adulte încadrate în grad de handicap mintal cu capacitate de exercițiu restrânsă sau care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție fără capacitate de exercițiu; Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi destinate copilului cu dizabilități (fie în centre, fie mobile), în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare/reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate, în mod special a celor care provin din familii care nu dispun de resurse pentru a accesa aceste servicii; Organizarea de cursuri destinate părinților copiilor cu dizabilități în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice; Dezvoltarea serviciilor de îngrijire pe termen lung, în vederea prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități inclusiv prin: Intervenții integrate pentru persoanele cu dizabilități prin finanțarea a 47 de echipe mobile (41 județe plus 6 sectoare în capitală), după modelul pilotat cu succes în județul DOLJ, unde sunt două echipe, una pentru adulți cu dizabilități și una pentru copii cu dizabilități, echipe care asigură la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare: echipa formată din 5 persoane dintre care un asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog și un sofer; leasing pentru autoturisme; dotare medicală: instrumentar, dispozitive tehnice de prim ajutor, echipament minim pentru fizio-kinetoterapie; Creșterea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități prin asistarea lor prin tehnologie asistivă: aparate mobilitate, softuri de citire pentru nevăzători etc; Calificarea resursei umane existente și disponibile la nivel local/ în familie prin finanțarea cursurilor pentru dobândirea calificării de
	<i>Obiectiv Specific FEDR d (II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;</i>	

		Asistent Personal Profesionist (360h per curs de calificare); Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități (centre de zi, locuințe protejate etc); Pregătirea specialiștilor în domeniu.
2.7	<i>Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile</i>	
	<i>Obiectiv Specific FEDR d(III) îmbunătățirea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;</i> <i>(II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;</i> <i>d (III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;</i>	Servicii integrate pentru incluziunea socio-profesională a migranților: 1. pachet integrat „ ADULT”: - facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare - organizare cursuri lb. română, - orientare și asistența pentru demersuri administrative, - profilare, conciliere și orientare în vederea accesului la servicii de ocupare, - certificarea competențelor; 2. Pachet integrat „ COPIL”: - facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare, - organizare cursuri lb. română, - servicii educaționale, - Reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau a structurilor coordonate MAI; -Dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale (există acte normative deja aprobate prin care autoritățile locale pot pune la dispoziția MAI cladiri neocupate, în scopul integrării migranților; -Intervenții integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violentei domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, locuințe protejate/vouchere chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, suport material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, hrană, materiale de uz sanitar, medicamente, transport); -Sprijin în vederea reabilitării pentru persoanele dependente de alcool și droguri; -Pachet de sprijin pentru persoanele proaspăt eliberate din sistemul penitenciar, în vederea incluziunii sociale și reducerii recidivei, precum consiliere ocupațională, subvenționare transport în comun etc; -Intervenție personalizată destinată persoanelor fără adăpost (PFA) (Asistență medicală primară, medicamente, consiliere psihologică, hrană și produse pentru asigurarea unei minime igiene corporale, adăpost noapte asistență socială în obținerea actelor de identitate, consiliere juridică situații civile/penale etc). Asistența va fi acordată având în vedere metoda managementului de caz, în funcție de nevoile și opțiunile fiecărei persoane în parte. -Dezvoltarea rețelei de servicii sociale pentru PFA (adăposturi de noapte, de urgență, echipe mobile, cantine sociale sau masă pe roți), inclusiv înființarea de echipe mobile cu auto care asigură îngrijirea personală (ex. dușuri mobile); -Pregătirea suplimentară a specialiștilor care lucrează cu victimele violenței, dependenței de alcool și droguri etc.
	<i>Obiectiv Specific FSE+ (IX) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială;</i> <i>îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung</i>	
2.8	<i>Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate</i>	
	<i>Obiectiv Specific FSE+ (XI) Reducerea deprinderii materiale prin furnizarea de</i>	- suport material (alimente, produse igienă, obiecte puericultură); - pachet sprijin școlar (rechizite, îmbrăcăminte și încălțăminte sezon rece);

	<i>alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere</i>	- masă caldă (masă pe roți, cantine sociale); - măsuri acompaniament.
3.	Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2021-2027	
3.1	<i>Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii</i>	
	<i>Obiectiv Specific FSE+ (I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.</i>	-Realizarea de către centrele /cluburile de tineret publice sau private sau alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret, identificați/activați și selectați din rândul NEET și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor, inclusiv NEET, și înregistrarea la furnizorii de servicii de ocupare publici sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare. -Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi de tineret care oferă activități specifice adaptate tinerilor (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale, sociale, civice, mici stimulente pentru participare la instruiți în ocupații diverse etc.), inclusiv activități de promovare a acestora. -Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de masuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET (consiliere, inclusiv antreprenorială, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ ucenicii/stagii, evaluare de competențe, programe de a doua șansă, prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii-transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente școlii de șoferi, stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie). -Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme. -Programul “Voluntar Sâmbătă” (acordare de granturi): -familiarizarea tinerilor cu rigorile solicitate la un loc de muncă, cu aspectele ce țin de practicarea unei meserii; -dezvoltarea competențelor transversale: munca în echipă, respectarea termenelor, punctualitatea, încrederea în sine etc. obținerea experienței în muncă.
3.2	<i>Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională</i>	
	<i>Obiectiv Specific FSE+ (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul</i>	<u><i>Operațiuni transversale (pentru toate nivelurile de educație):</i></u> V.3.1. Generalizarea la nivel de sistem a implementării mecanismului de monitorizare și avertizare pentru combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii adresat copiilor și tinerilor, care fie sunt în situație de risc de abandon școlar, fie sunt în afara sistemului educațional prin acțiuni precum: a)informarea și formarea resurselor umane de la nivelul școlii și din comunitate pentru implementarea mecanismului operațional de detectare și identificare a riscului și de prevenire, intervenție și compensare a abandonului școlar; b) dezvoltarea rețelei de mediatori școlari; c) implementarea planurilor de intervenție specifice stabilite

*adultilor, inclusiv prin
facilitarea mobilității în scop
educațional pentru toți*

la nivelul unităților de învățământ, prin intermediul unei scheme de granturi pentru unitățile care au copii/elevi / tineri în situație de risc de abandon școlar sau de părăsire timpurie a școlii.

d) campanii de conștientizare la nivel local/ județean/ național.

V.2.1.a Generalizarea implementării la nivel de sistem a mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară, prin:

a) informarea și formarea resurselor umane de la nivelul unității de învățământ și din comunitate pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară;

b) dezvoltarea rețelei de mediatori școlari;

c) campanii de conștientizare la nivel local/ județean/ național;

d) dezvoltarea, implementarea și actualizarea instrumentelor de lucru și a bazelor de date, astfel încât să fie asigurată colectarea consecventă și profesionistă a datelor, precum și adecvarea mecanismului la condițiile specifice ale școlii/ comunității/ etc.

V.2.1. Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES, prin măsuri precum:

a) diversificarea și accesibilizarea oportunităților de dezvoltare profesională (formare inițială și continuă, peerlearning, rețele profesionale, mentorat etc) care să faciliteze individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor/copiilor/tinerilor, pentru: Cadrele didactice care asigură educația copiilor cu dizabilități/ CES; Personalul suport care asigură educația copiilor cu dizabilități/ CES;

b) formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ, în domeniul educației incluzive de calitate;

c) dezvoltarea/achiziția de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și abordarea incluzivă a demersului didactic;

d) achiziția de soft-uri, echipamente și produse asistive pentru copiii/ elevii/tinerii cu dizabilități/ CES;

e) accesibilizarea clădirilor/spațiilor în care se asigură educația copiilor/elevilor/tinerilor cu dizabilități/ CES (rampe de acces, indicatoare, grupuri sanitare, mobilier etc);

f) campanii de informare și conștientizare pentru formarea unor atitudini favorabile incluziunii.

Educație timpurie:

V.1.3. Îmbunătățirea accesului la îngrijirea și educația timpurie a copilului (ÎETC) prin diversificarea și flexibilizarea Serviciilor de suport socio-educational (educație antepreșcolară și învățământ preșcolar), cu prioritate pentru copiii care provin din familii defavorizate: Elaborarea de strategii locale pentru educație timpurie, în parteneriat cu actorii de la nivel local implicați în educația și îngrijirea timpurie a copiilor, precum și pilotarea și/sau extinderea unor servicii complementare (centre de joacă, ludoteci etc.) pentru copiii de la naștere la 6 ani, în coordonarea metodologică a serviciilor standard (creșă și grădiniță); Asigurarea materialelor educaționale (ex.: la nivelul unităților de învățământ, prin intermediul unei scheme de granturi pentru unitățile care au copii/elevi / tineri în situație de risc de abandon școlar sau de părăsire timpurie a școlii.

	produse de papetărie, jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.) pentru încurajarea participării la educație timpurie a copiilor de 5 ani care, conform noilor prevederi legale în vigoare, fac parte din învățământul obligatoriu; Granturi pentru ISJ/ISMB și CCD pentru pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare, inovatoare și eficiente, în clustere; Elaborarea și editarea de ghiduri cu bune practici pentru cele două niveluri: antepreșcolar și preșcolar pentru sprijinirea implementării noului curriculum pentru educație timpurie, precum și pentru implementarea unor metode și tehnici inovatoare; Oferirea de sprijin suplimentar de tipul: vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, acoperirea/decontarea cheltuielilor de masă etc. pentru susținerea copiilor antepreșcolari și preșcolari care aparțin grupurilor vulnerabile; Realizarea unei analize cost-beneficiu și a unei baze de date online cu informații standard pentru APL-uri și ISJ-uri, în vederea sprijinirii deciziei acestora cu privire la înființarea/ extinderea serviciilor complementare pentru copiii de la naștere la 6 ani Măsură Sistemică – MEC. V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor antepreșcolari și preșcolari, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile (în special pentru persoane care au în grijă copii cu dizabilități sau ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate). V.2.1. Îmbunătățirea accesului la îngrijirea și educația timpurie a copilului (ÎETC), cu accent pe grupurile vulnerabile prin dezvoltarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice din ÎETC, inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic, cu focalizare pe teme de interes, cum ar fi: <i>lucrul cu copiii cu CES/dizabilitati, tratarea diferențiată, prevenirea și combaterea segregării, echitatea în educație, drepturile copilului, comunități care educă/învață</i> etc. pentru susținerea procesului de promovare a principiilor educației incluzive. Granturi pentru instituțiile IETC pentru dezvoltarea de rute/ trasee flexibile de formare, de dezvoltare profesională la nivel de unitate (inclusiv activități de Peer Learning, activități de formare profesională continuă la nivel de unitate, microcercetare educațională etc.) pentru îmbunătățirea competențelor personalului care oferă servicii de educație și îngrijire timpurie Granturi județene pentru programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile; Elaborarea și editarea unor materiale suport, inclusiv realizarea de resurse deschise pentru predare-învățare-evaluare, pentru promovarea principiilor educației incluzive (v.2.2.); Realizarea și implementarea unui sistem de monitorizare a formării continue și a efectelor acesteia, prin raportare la rezultatele copiilor antepreșcolari și preșcolari, îndeosebi la rezultatele copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.) (v.2.4.) Măsură Sistemică – MEC. <u>Învățământ primar și gimnazial:</u> V.1.2. Dezvoltarea și Extinderea Programului „Școală după școală”, complementar cu programul “Masă caldă” care să includă educație remedială pentru asigurarea dezvoltării
--	--

	competențelor cheie și a succesului școlar, suport educațional (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.), consiliere și activități recreative și de socializare, în special pentru elevii proveniți din grupuri sau zone dezavantajate, inclusiv prin organizarea și finanțarea de scheme de granturi, care să sprijine școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ. V.1.4. Măsuri de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale, cu accent pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, precum: -servicii de consiliere și orientare școlară și profesională etc. -asigurarea costurilor cu internatul, transport, burse, rechizite școlare etc., -dezvoltarea, implementarea și monitorizarea unui program național de accesibilizare a unităților de învățământ,-asigurarea mentenanței mijloacelor de transport precum și a resursei umane care asigură transportul elevilor din mediul rural către școli. V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate). V.3.2 Facilitarea finalizării nivelului de învățământ primar, respectiv secundar obligatoriu de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin dezvoltarea și extinderea Programului a doua șansă, cu acțiuni precum: informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la Program; înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională; -furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.); informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților, prin ocuparea unui loc de muncă etc.). <u>Învățământ secundar superior:</u> V.1.4. Măsuri de sprijin pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale, cu accent pe elevii aparținând grupurilor vulnerabile, precum: dezvoltarea competențelor cheie și asigurarea succesului școlar, în special pentru elevii
--	--

		proveniți din grupuri sau zone dezavantajate, prin organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.), inclusiv prin organizarea și finanțarea de scheme de granturi, care să sprijine, prin măsuri integrate, școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ; asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltarea personală a elevilor și înzestrarea cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/propriului parcurs educațional/propriei carriere; organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, ca măsuri de asigurare a oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor provenite din cercetare și generalizarea bunelor practici rezultate din diferite proiecte; finanțarea măsurilor de sprijin financiar pentru asigurarea participării la educație a elevilor proveniți din grupuri dezavantajate sau zone izolate (costuri cu internatul, transport, burse etc.); asigurarea resursei umane și a finanțării mentenanței mijloacelor de transport care asigură transportul elevilor din mediul rural izolat către școli/licee; V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (în particular pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate). prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a tuturor actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile; prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică. V.2.1. Crearea condițiilor pentru asigurarea unui sistem incluziv de educație, prin organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională: formare (inițială și continuă), peerlearning, rețele profesionale și mentorat pentru cadrele didactice, inclusiv prin furnizarea unor materiale suport pentru predare-învățare-evaluare dezvoltarea unor programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare etc.; formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.; formarea cadrelor didactice de diferite specialități în
--	--	---

		vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.; formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ, în domeniul educației incluzive de calitate; dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și abordarea incluzivă a demersului didactic. <u>Învățământ terțiar:</u> V.1.6. Creșterea participării în învățământul superior a studenților din grupurile dezavantajate/ subreprezentate, prin prevenirea și combaterea abandonului universitar și implementarea de activități specifice: – granturi pentru instituții de învățământ superior, în vederea operaționalizării unor mecanisme instituționale de monitorizare a nevoilor studenților prin centrele consiliere și orientare profesională; – granturi pentru dezvoltarea capacității instituționale a universităților pentru a oferi servicii de consiliere relevante, mentorat, pentru dezvoltarea și aplicarea unor chestionare specifice, survey-uri online etc; - sprijin pentru studenții cu risc de abandon în învățământul superior (burse, alte tipuri de măsuri de sprijin).
3.3	<i>Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională</i>	
	Obiectiv Specific FSE+ iv. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;	<u>Învățământ primar și gimnazial:</u> IV.1.4.2 Dezvoltare de resurse educaționale deschise și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, profesori și echipele manageriale cu ajutorul noilor tehnologii în special pentru elevii din grupuri vulnerabile (elevi cu dizabilități/ CES, elevi care provin din medii dezavantajate socio-economic, elevi romi). IV.1.1.2. Întărirea capacității de monitorizare și evaluare a calității sistemului de educație, prin adaptarea și interconectarea bazelor de date și dezvoltarea competențelor resursei umane cu responsabilități în domeniu. IV.3.1. Dezvoltarea unei oferte educaționale de calitate prin sprijinirea formării profesionale inițiale și continue a personalului didactic (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională) în domenii unde există un deficit curent și estimat de cadre didactice, cu accent pe RU din școlile din medii dezavantajate socio-economic. <u>Învățământ secundar superior:</u> IV.1. Măsură Sistemică: Asigurarea unui acces echitabil la o educație de calitate pentru toți elevii, prin: elaborarea/revizuirea standardelor de calitate în educație și formare, pentru creșterea calității și o mai bună adaptare la evoluțiile înregistrate pe piața muncii; creșterea relevanței, dezvoltarea și adaptarea permanentă a curriculumului național la nevoia de competențe a pieței muncii și la provocările progresului tehnologic; Măsuri Competitive: dezvoltarea de materiale suport și asigurarea accesului tuturor elevilor la resurse, educaționale de învățare relevante, care sprijină dezvoltarea competențelor; organizarea și finanțarea de programe de sprijin, inclusiv individualizat, ca măsuri de asigurare a oportunităților egale

	pentru toți copiii, inclusiv prin aplicarea datelor provenite din cercetare și generalizarea bunelor practici rezultate din diferite proiecte; dezvoltarea și implementarea de programe integrate de pregătire suplimentară, care să includă suport educațional, consiliere și activități recreative și de socializare etc.; sprijinirea formării/ dezvoltării competențelor, inclusiv a celor transversale, și asigurarea succesului școlar, prin organizarea și finanțarea măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.); asigurarea accesului la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru cunoașterea resurselor personale ale elevilor, dezvoltarea personală a acestora și înzestrarea cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/propriului parcurs educațional/propriei cariere; revizuirea și aplicarea sistematică a mecanismului de monitorizare și evaluare a calității educației la nivelul sistemului și al fiecărei unități de învățământ, inclusiv prin creșterea relevanței autoevaluării, a evaluării externe, prin implicarea în procesul de monitorizare și evaluare a factorilor interesați și colectarea feedback-ului acestora (elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității etc.); organizarea și finanțarea de rețele, parteneriate, proiecte și programe care să sprijine elevii în cunoașterea oportunităților de continuare a educației la niveluri superioare sau de acces pe piața muncii. IV.1.1.2. Adaptarea și interconectarea bazelor de date în vederea monitorizării și evaluării sistemului de învățământ precum și în vederea îmbunătățirii serviciilor publice din domeniu; IV.1.4.2 Echipare, resurse educaționale deschise, și softuri educaționale, pentru elevi, studenți și cadre didactice, inclusiv pentru persoane cu dizabilități. IV.3.1. Asigurarea accesului elevilor la un proces educativ realizat în condiții de înaltă calitate de cadre didactice calificate, prin sprijinirea dezvoltării profesionale a personalului didactic, prin: dezvoltarea unor programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/ adaptarea sistemului de evaluare etc.; organizarea de trasee flexibile de formare a cadrelor didactice pentru aprofundarea sau extinderea competențelor profesionale (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională); dezvoltarea unor programe de formare profesională dedicate adaptării tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor cu CES/dizabilități; formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.; dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev, evaluarea formativă și abordarea incluzivă a demersului didactic; IV.3.2. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+
--	---

		pentru învățământul preuniversitar (educație generală) prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională. Notă explicativă: În viitorul program Erasmus+, accesul la mobilitățile internaționale pentru elevi și personalul didactic va fi condiționat de obținerea prealabilă de către instituțiile de origine a unei acreditări (Carte Erasmus+) pentru sectorul educație școlară. La o analiză a rezultatelor celui mai recent proces de selecție Erasmus+ încheiat pentru anul 2019 și în condițiile previzionării unui buget similar alocat în prima parte a următoarei perioade programatice, Erasmus+ nu va putea acoperi întreaga cerere de finanțare a instituțiilor care vor avea acreditare. De aceea, se propune suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale de învățare și preluare de bune practici care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+. Mecanismul este unul necompetitiv, evaluarea în scopul obținerii acreditării făcându-se de către ANPCDEFP după regulile Erasmus+, apoi, fiecare instituție acreditată va putea solicita finanțare FSE+ având ca document justificativ decizia prin care i s-a acordat finanțarea Erasmus+.
	Obiectiv Specific FSE+ (V) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți	<u>Învățământ primar și gimnazial:</u> V.1.2. Creșterea calității componente educaționale a programului „Școală după școală”: peerlearning și peermentoring; dezvoltarea consorțiilor școlare; măsuri de dezvoltare a competențelor cadrelor didactice în contexte nonformale și informale; elaborarea de materiale de învățare; promovarea unor instrumente de monitorizare și evaluare, precum și elaborarea unor studii și analize care să identifice noi măsuri ameliorative pentru programele SDS; diseminare exemple de bune practici SDS. <u>Învățământ terțiar:</u> V.1.8. Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studiile universitare: dezvoltarea partenerilor între unități de învățământ de nivel secundar superior și instituții de învățământ superior pentru oferirea unor servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc (inclusiv în aria consilierii și orientării școlare și profesionale a elevilor); Implementarea unui sistem de stimulare a instituțiilor de învățământ superior care implementează acțiuni specifice pentru atragerea elevilor din grupuri defavorizate (caravane, cursuri demonstrative în școlile din mediul rural, materiale de informare cu privire la facilitățile sociale pentru studenți etc.).
3.4	<i>Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic</i>	
	Obiectiv Specific FSE+ (IV) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale	<u>Învățământ primar și gimnazial:</u> IV.1.n. Flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor, prin: dezvoltarea/ revizuirea/ diversificarea curriculum la decizia școlii (inclusiv a materialelor suport pentru implementarea acestuia și pentru evaluarea rezultatelor învățării); formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial în vederea facilitării dobândirii competențelor cheie, cu accent asupra competențelor digitale și a celor antreprenoriale; dezvoltarea parteneriatelor între unități de învățământ și agenți economici/ organizații publice și private relevante; IV.1.4.1 Crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale,

		echipamente etc.) pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor cheie ale elevilor, în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale, astfel încât să fie asigurate premisele formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană. IV.2.1. Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație și formare, în acord cu interesele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii, prin intervenții precum: dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/CMBRAE (inclusiv prin formarea personalului propriu, suplimentarea și diversificarea resurselor umane etc.); cooptarea angajatorilor, a partenerilor sociali, a organizațiilor nonguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională; asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor materiale necesare pentru un proces eficient de consiliere; dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere și îndrumare pentru elevii din ÎPG și familiile acestora (părinți, tutori), astfel încât să fie în mod realist identificate interesele și ariile de performanță ale elevilor, cât și opțiunile de continuare a studiilor în vederea asigurării relevanței pregătirii pentru viitorul lor socio-profesional. <u>Învățământ secundar superior:</u> IV.1.1.3. Dezvoltarea/ modernizarea/ implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ preuniversitar. IV.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice, pentru fiecare nivel educațional (liceal, profesional-inclusiv dual, postliceal etc.), în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv prin: dezvoltarea/ revizuirea/ adaptarea programelor școlare; programe de formare a personalului didactic, cu accent pe didactica specialității, a personalului didactic auxiliar și a tutorilor din companii; formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ; pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare-evaluare inovatoare și eficiente; dezvoltarea de parteneriate între unități de învățământ și agenți economici, organizații publice și private; IV.1.3. Adaptarea programelor de studiu și a abordărilor didactice din învățământul secundar, la nevoile societale actuale, astfel încât competențele absolvenților să fie în concordanță cu cele cerute pe piața muncii. Implementarea unui mecanism de monitorizare a evoluțiilor probabile de studenți, a absolvenților de învățământ terțiar și a nevoilor pieței forței de muncă, în vederea furnizării informațiilor necesare adaptării ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar. IV.1.4.1 Asigurarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente etc.) pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor digitale,
--	--	--

	ale elevilor, studenților și cadrelor didactice pentru formarea profesională în acord cu tendințele manifestate în societatea contemporană. IV.1.5. Modernizarea sistemului de predare-evaluare, în vederea formării competențelor cheie, precum și a celor profesionale și transferabile, pentru adaptarea sistemelor de educație și formare la nevoile pieței muncii, inclusiv prin recunoașterea competențelor dobândite în contexte non-formale și informale, pentru o mai bună integrare pe piața muncii. Pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a învățării în contexte non-formale și informale. IV.1.10 Sprijinirea dezvoltării și furnizării de resurse educaționale deschise (open educationalresources) precum și susținerea dezvoltării de cursuri deschise online (MOOC- Massive Open Online Courses) în limba română pentru competențe cerute de către piața forței de muncă. IV.2.1. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare, în acord atât cu interesele elevilor și studenților, cât și cu nevoile pieței muncii – implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc. IV.2.2. Asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor material necesare activităților CJRAE/CMBRAE; IV.3.2 Formarea și dezvoltarea competențelor elevilor conform nevoilor identificate de piața muncii, prin formarea cadrelor didactice în vederea dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale; IV.3.3 Sprijinirea accesului tuturor elevilor la o educație incluzivă și de calitate, la formarea și dezvoltarea competențelor cheie, prin formarea cadrelor didactice în vederea implementării unui curriculum bazat pe competențe, a adaptării acestuia la nevoile și abilitățile elevilor, luând în considerare nevoile specifice ale copiilor din grupuri și medii dezavantajate; IV.1.1.a Asigurarea dotărilor/ echipamentelor necesare – laboratoare tehnice, transport, cloudeducational (specializare inteligentă); <u>Învățământ terțiar:</u> IV.1.3. Adaptarea Programelor de studiu și a abordărilor didactice din învățământul terțiar, la nevoile societale actuale, pentru adaptarea competențelor studenților și a absolvenților la dinamica pieței muncii. Implementarea mecanismelor de monitorizare a: evoluțiilor numărului studenților, a absolvenților de învățământ terțiar, a nevoilor pieței forței de muncă și a inserției absolvenților pe piața muncii, în vederea furnizării informațiilor necesare adaptării ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar și la nivelul instituțiilor de învățământ superior. Mecanismul va include analiza și evaluarea măsurilor și acțiunilor întreprinse în perioada anterioară de finanțare și continuarea procesului de
--	--

		adaptarea și inter-operaționalizarea bazelor de date din sistemul de învățământ superior necesare monitorizării inserției absolvenților de învățământ universitar pe piața muncii (dezvoltarea mecanismului de monitorizare a inserției absolvenților dezvoltat în proiectul comun MEC-MMPS). (Măsură Sistemică-Condiție Favorizantă). Susținerea universităților în vederea: realizării de rapoarte instituționale cu privire la angajabilitatea absolvenților, ținând cont de particularitățile fiecărui program de studiu. adaptării programelor de studii la nevoia de competențe cerută de piața muncii (studii, analize, modificări de conținut ale procesului didactic etc.); dezvoltării unor mecanisme suplimentare pentru previzionarea nevoii de forță calificată de muncă la nivel local și regional; facilitării interacțiunii între angajatori și/sau a organizațiilor neguvernamentale și studenți, prin intermediul unor parteneriate între instituții de învățământ superior și aceste entități (mese rotunde, workshop-uri, târguri de joburi etc.). Dezvoltarea unui mecanism care să încurajeze dialogul dinamic și continuu între instituțiile de învățământ superior și mediul economic/parteneri sociali (Măsură Sistemică) <u>Asigurarea instrumentelor pentru monitorizarea și evaluarea Sistemului de învățământ superior:</u> inventarierea tuturor măsurilor și acțiunilor întreprinse, precum și adaptarea și inter-operaționalizarea bazelor de date existente în perioada anterioară de finanțare; implementarea/dezvoltarea la nivelul instituțiilor de învățământ superior a unor baze de date, servicii publice oferite comunității, comunicarea/schimb de date cu MEC, formarea personalului didactic auxiliar implicat în managementul școlarității. IV.1.8. Dezvoltarea și implementarea unor programe universitare în instituțiile de învățământ superior din România, la solicitarea agenților economici, pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii. Sprijinirea instituțiilor de învățământ superior: în procesul de dezvoltare a programelor de masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă. pentru desfășurarea de programe de formare în parteneriat cu agenți economici locali sau regionali, în baza unor nevoi identificate în piața muncii; pentru atragerea de studenți/doctoranzi în domeniile relevante pentru piața forței de muncă prin diverse mecanisme: Burse, susținere mobilități etc. pentru susținerea excelenței, prin oferirea de burse doctorale în domeniile de specializare inteligentă; dezvoltarea de cursuri deschise online în limba română pentru competențe cerute de către piața forței de muncă. IV.1.7. Sprijinirea mobilității internaționale ERASMUS+ pentru învățământul terțiar prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar tuturor studenților pentru granturile de mobilitate, din fonduri suplimentare FSE+, pentru dobândirea unor experiențe noi de învățare. În scopul asigurării viitoarei sinergii Erasmus+/FSE+, mecanismul propus este unul necompetitiv; fiecare universitate care posedă Carta Erasmus+ în urma procesului de selecție derulat în Erasmus+, va putea solicita finanțare
--	--	--

		suplimentara din FSE+ avand ca document justificativ decizia de finantare Erasmus+. IV.1.9 Implementarea unui program pentru Internaționalizarea Învățământului Superior în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia prin: sprijinirea atragerii de studenți din străinătate, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști. Granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene/universități care doresc să accedă la astfel de rețele (mobilități studenți, proiecte colaborative privind dezvoltarea relațiilor cu mediul economic, proiecte „twining”, etc). Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru competențe lingvistice/ digitale pentru cadrele didactice. IV.2.1. Dezvoltarea și Extinderea Serviciilor de Consiliere și Orientare Profesională (inclusiv formarea personalului din Centrele de Consiliere), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare, în acord atât cu interesele studenților, cât și cu nevoile pieței muncii: realizare de studii, analize; creșterea accesibilizării serviciilor de consiliere profesională a studenților din anii terminali (servicii online, teste și evaluări online etc.); creșterea calității serviciilor oferite de centrele de consiliere, materializat concret prin: dotarea cu resurse materiale, resurse software, formarea personalului din centrele de consiliere; implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor non-guvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc. atragerea angajatorilor și/sau a organizațiilor non-guvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională. IV.3.2. Promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii, prin formarea și dezvoltarea competențelor studenților conform nevoilor identificate de piața muncii: Formarea cadrelor didactice în vederea: îmbunătățirii competențelor specifice și transversale, inclusiv a dezvoltării competențelor profesionale specifice domeniului IT, prin participare la: programe de schimb de bune practici, peerlearning, cursuri, etc., dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale; Programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților, etc); Granturi pentru finanțarea unor scheme de antreprenariat (de tipul startupstudents); Încheierea unor parteneriate sustenabile cu sectorul privat pentru facilitarea tranziției de la educație la un loc de muncă prin instituirea unui sistem funcțional de stagii de practică la potențiali angajatori, programe de internship/programe de învățare la locul de muncă etc., adresate studenților și cursanților colegiilor organizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior (ISCED 4-7), inclusiv prin încurajarea implicării angajatorilor în programe de învățare la locul de muncă. Asigurarea unor resurse educaționale deschise, și softuri educaționale, pentru elevi, studenți și cadre didactice, inclusiv pentru persoane cu dizabilități (max 10%):
--	--	--

		echipamente, softuri, dezvoltări și integrării în procesul didactic.
3.5	<i>Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic</i>	
3.5	Obiectiv Specific FSE+ (V) <i>Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți</i>	V.1.1 Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională prin acordarea de sprijin financiar pentru nevoile de cazare, masă și transport ale elevilor înscriși în învățământul profesional inclusiv dual (ÎP), din mediul rural și din medii defavorizate, populația romă, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau deficiențe V.1.5.a Identificarea nevoilor educaționale specifice elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional, pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative și adaptate la nevoile grupurilor dezavantajate/ cu dizabilități, precum și extinderea/ generalizarea intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile, prin programe de sprijin individualizat. V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (în particular pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a tuturor actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile; prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică. V.1.2. Sprijin acordat elevilor din clasa a IX-a, învățământ profesional și tehnic pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe prin programe remediale inclusiv prin: - dezvoltarea de RED pentru elevii cu competențe scăzute în citit, matematică și științe - asigurarea condițiilor derulării programelor remediale: masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice, etc. VI.1. Flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor din IPT și facilitarea accesului pe piața muncii prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terțiar non universitar IV.1.1.1. IPT Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem, inclusiv prin formarea actorilor relevanți de la nivel regional/ județean/ local care contribuie la implementarea mecanismului și prin

		colectarea periodică și consecventă a datelor, asigurarea calității programelor de pregătire practică ale elevilor prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL) în IPT, inclusiv prin formarea monitorilor de calitate și prin dezvoltarea și operaționalizarea instrumentelor specifice inclusiv prin: formarea personalului didactic din IPT, al ISJ și al operatorilor economici pentru asigurarea calității învățării la locul de muncă vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă elaborarea unui Ghid pentru personalul implicat în asigurarea monitorizării calității învățării la locul de muncă în companiile partenerie dezvoltarea și implementarea unei metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual; fundamentarea deciziilor de actualizări / modificări legislative/metodologice și a unor măsuri de îmbunătățire a relațiilor parteneriale, prin dezvoltarea și gestionarea bazei de date electronice a contractelor de parteneriat în ÎPT/ contractelor individuale de pregătire practică a elevilor la operatorii economici; creșterea relevanței certificării calificărilor profesionale a elevilor pentru piața muncii prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea activă și sustenabilă a mediului de afaceri inclusiv prin: formarea personalului didactic, al SJ, al operatorilor economici pentru asigurarea calității evaluării rezultatelor învățării elaborarea unui Ghid pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea certificării calificării profesionale, asigurarea resurselor materiale necesare certificării calificărilor profesionale; creșterea atractivității IPT pentru elevi prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială, creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare prin stagii de formare pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor și extinderea sistemului de colaborare a personalului didactic în cadrul rețelelor parteneriale între școlile din IPT; IV.1.4.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru învățământul profesional și tehnic prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională. Notă explicativă: În viitorul program Erasmus+, accesul la mobilitățile internaționale pentru elevi și personalul didactic va fi condiționat de obținerea prealabilă de către instituțiile de origine a unei acreditări (Carte Erasmus+) pentru sectorul învățământ profesional și tehnic (VET). La o analiză a rezultatelor celui mai recent proces de selecție Erasmus+ încheiat pentru anul 2019 și în condițiile previzionării unui buget similar alocat în prima parte a următoarei perioade programatice, Erasmus+ nu va putea acoperi întreaga cerere de finanțare a instituțiilor care vor avea acreditare. De aceea, propunem suplimentarea din buget FSE+ a
--	--	--

	mobilităților internaționale de învățare și preluare de bune practici care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+. Mecanismul este unul necompetitiv, evaluarea în scopul obținerii acreditării făcându-se de către ANPCDEFP după regulile Erasmus+, apoi, fiecare instituție acreditată va putea solicita finanțare FSE+ având ca document justificativ decizia prin care i s-a acordat finanțarea Erasmus+; IV.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic pentru fiecare nivel educațional (liceal, profesional-inclusiv dual, postliceal etc.), în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv prin: dezvoltarea/ revizuirea de calificări, cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate (de ex. IT&C, inteligență artificială, robotica, 3d printing, etc.) și care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde, solicitate de piața muncii; formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice de la operatorii economici și a tutorilor de la operatorii economici pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice în lucru cu elevi formarea personalului didactic asociat (specialiști de la operatorii economici, formați pe teme de metodica și didactica specialității); formarea managementului din unitățile de învățământ profesional și tehnic pe probleme specifice (relaționare cu piața muncii, marketingul ÎPT, management financiar și atragere de resurse), sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor prin finanțarea stagiilor de practică; dezvoltarea competențelor transversale ale elevilor, cu accent pe cele de tip antreprenorial și digital, în vederea asigurării integrării socio-profesionale a acestora, inclusiv prin: formarea personalului didactic din ÎPT în domeniul dezvoltării integrate a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale; dezvoltarea/ implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale la elevii din ÎPT; asigurarea egalității de șanse la formare profesională de calitate prin elaborarea standardelor de dotare a unităților de învățământ în raport cu standardele aferente calificării facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii prin îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și prin dotarea, prin program național, a atelierelor școală cu mijloace didactice și echipamente în concordanță cu standarde de dotare pentru calificările din formarea profesională inițială. iv.1.4.1. facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii prin dezvoltarea de manuale și auxiliare curriculare în format digital, softuri educaționale, resurse educaționale deschise împreună cu mediul economic și partenerii sociali. iv.2.1. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare
--	---

		profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.
3.6	<i>Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți</i>	
	Obiectiv Specific FSE+ <i>(I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;</i>	1.1 Servicii de Identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupurile dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii (inclusiv prin echipe mobile locale de experți formate din 1 consilier/agent de ocupare +1 asistent social + 1 mediator scolar +1 mediator sanitar), în complementaritate cu serviciile de management de caz acordate pentru comunitățile marginalizate finanțate în cadrul OS iv prin Programul Operational Combaterea Sărăciei, 1.2. Pachete de măsuri personalizate și adecvate nevoilor individuale, în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, prin - servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz), - servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/plasare pe piața muncii, activare; - programe de formare profesională/ucenicie la locul de muncă/stagii/alte programe de pregătire (a doua șansă, alfabetizare etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe, - servicii de evaluare și certificare, după caz, a competențelor obținute în context informale sau nonformale; - servicii de acompaniere socio- profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii; - pachete de măsuri pentru stimularea mobilității forței de muncă, inclusiv stimulente financiare pentru relocare. 3.1 Finanțarea de intervenții integrate, în zone cu deficit de forță de muncă calificată și migrație sezonieră, care să cuprindă cel puțin următoarele acțiuni: - identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii; - identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere, motivarea acestora prin acțiuni specifice; - proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc); - furnizarea de pachete de măsuri adaptate conform intervențiilor 1.2, inclusiv stimulente financiare pentru relocare. 7.2 Sprijin acordat angajatorilor pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate, (complementar cu intervențiile 1.5.3 de la Educație legate de serviciile educationale din nivelul anteprescolar și prescolar) 7.3 Stimularea angajatorilor în acceptarea unor scheme de program flexibil pentru a asigura accesul la ocupare și echilibrul dintre viața profesională și cea privată a angajaților.
3.7	<i>Axa prioritară 7 : Antreprenoriat și economie socială</i>	

	Obiectiv Specific FSE+ (I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;	4.1. ”Săptămâna antreprenoriatului” - organizare de conferințe, forumuri sau reuniuni cu privire la oportunitățile de afaceri locale sau în sectoare de activitate. 4.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models etc), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate 4.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (scheme de tip strat-up Student, Diaspora, Rural, Restart, etc). 4.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack) 4.5. Promovarea conceptelor de economie socială și antreprenoriat social, inclusiv a evenimentului “luna economiei sociale” – târguri de produse și servicii, conferințe, workshopuri, mese rotunde 4.6. Acordarea de granturi pentru înființarea de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale 4.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, pentru o perioadă de 6 luni de la inițierea afacerii, inclusiv programe de pregătire a managerilor și punerea la dispoziție a unor spații și servicii de tip co-working
3.8	<i>Axa prioritară 8: Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii</i>	
	Obiectiv Specific FSE+ (II). Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă	5.1 Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a inserției absolvenților programelor de educație și formare profesională, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări privind: -colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți; -elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate; - creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă; -evaluarea politicilor și revizuirea în consecință. 6.1 Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor. 6.2 Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin: Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții

		economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc., Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri/ conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale. Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional, Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel, Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante, Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European, Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național). 6.3. Sprijin acordat partenerilor sociali pentru implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni (<i>frameworkagreements</i>) 6.4. Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).
	Obiectiv Specific FSE+ (III bis) <i>Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății</i>	8.1 Stimularea angajatorilor în general și în și în mod special a celor de tip IMM pentru crearea unor condiții de muncă menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social; 8.2 Campanii de promovare pentru conștientizarea lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de munca și a bolilor profesionale; 8.3 Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat pentru formarea lucrătorilor noi. 8.4. Stimularea / încurajarea inițiativelor de voluntariat în rândul vârstnicilor (în școli, instituții de cultură etc.)
3.9	Axa prioritară 9 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)	
	Obiectiv Specific FSE+ (IV) <i>Îmbunătățirea calității,</i>	IV.1.1.3. Dezvoltarea/modernizarea/ implementarea mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale

<i>eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale</i>	a absolvenților sistemelor de FPI și FPC; Dezvoltarea/modernizarea/ implementarea mecanismului de anticipare a nevoii de competențe pe piața muncii; Adaptarea ofertelor educaționale postuniversitare (programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă și programe postuniversitare de perfecționare) la solicitările pieței muncii, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă. 9.1. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin: dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați; dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a Adulților; îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare; 9.2 Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a adulților în România, inclusiv prin formarea Profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe; 9.3 Formarea continuă a formatorilor /Instructorilor /coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin: programe de actualizare/dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează, prin efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie; 9.4 Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii.
Obiectiv Specific FSE+ <i>(V) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți</i>	V.1.1. Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului competențelor cheie care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții, inclusiv prin: finanțarea participării (acoperirea taxelor&costurilor de participare) la programe LLL, în special a celor de formare pentru creșterea nivelului competențelor digitale; finanțarea evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale. V.3.2. Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin acțiuni precum: informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la programe A doua șansă; înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională; furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de

		îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.); informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin ocuparea unui loc de muncă, prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților etc.)	
4.	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027		
4.1	Tip Beneficiar: • Autoritate centrală • Autoritate locală • Autoritate regională • IMM • Întreprindere mare	Domeniu: • Agricultură • Industrie • Întreprinderi	Subdomeniu: • Climă • Dezvoltare • Dezvoltare locală
	Obiectiv Specific FEDR/FC (I) <i>Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</i>	-Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și masuri de sprijin adiacente. -Proiecte de eficiență energetică in intreprinderile mari și masuri de sprijin adiacente.	
	Obiectiv specific FEDR/FC (III) <i>Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.</i>	-Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice; -Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie in mediul rural și urban; -Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA- -Măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică; -Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier; -Implementarea de solutii privind stocarea energiei.	
4.2	<i>Axa Prioritară 2</i> <i>- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară</i>		
	Obiectiv specific FEDR/FC (V) <i>Promovarea managementului durabil al apei</i>	Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă, respectiv: reabilitarea și construcția de stații de tratare, transport și distribuie a apei destinate consumului uman și apă uzată, respectiv: construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., acordându-se prioritate aglomerărilor cu peste 10.000 l.e.), inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali. Investițiile vor viza in proporție preponderent mai mare sectorul privind apa uzata. Totodată, se vor continua investițiile în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile Pe langa continuarea investițiilor integrate regionale PODD va finanța: - proiecte noi investiții – cu dimensiuni mai mici, și care adresează în proporție mai mare apa uzata, - proiecte de investiții de mici dimensiuni /, care susțin consolidarea regionalizării in contextul extinderii/fuziunii OR (ex. SCADA integrat), - sisteme individuale – incepand cu 2025-2027, ulterior implementarii noului cadru metodologic pregatit de MMAP.	

		De asemenea, se are în vedere finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare.
	<i>Obiectiv specific FEDR/FC (VI) Promovarea tranziției către o economie circulară.</i>	Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv: • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile, • extinderea capacităților de sortare și reciclare, • extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor, • realizarea de capacități de compostare pentru deșeurile verzi, • realizarea de instalații de digestie anaerobă, • instalații TMB cu bioușcare, Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri. ▪ întărirea capacității de pregătire pentru implementarea economiei circulare la nivelul autorităților publice (MMAP, ANPM, UAT).
4.3	<i>Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate</i>	
	<i>Obiectiv Specific FEDR/FC (VII) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</i>	<i>Biodiversitate</i> Prin PODD se vor realiza investiții în rețeaua Natura 2000, respectiv: elaborarea, revizuirea și implementarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii; măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate. Totodată, se au în vedere acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor și realizarea de studii științifice, precum și măsuri și investiții în infrastructura verde și investiții în consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate. <i>Calitatea aerului</i> ▪ dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, ▪ achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerul ambiental cu respectarea prevederilor directivelor europene. <i>Decontaminarea siturilor</i> - decontaminarea și ecologizarea siturilor contaminate și potențial contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane.
4.4	<i>Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor</i>	
	<i>Obiectiv specific FEDR/FC (IV) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a</i>	-Managementul inundațiilor și reducerea impactului acestora și ale celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice

	<i>prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor</i>	asupra populației, proprietății și mediului; -Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe, -Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului, -Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere, -Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.
5.	Programe Regionale 2021-2027	
5.1	Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice.	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</i>	Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare, intervenții aliniate la KIC-urile (KnowledgeInnovationCommunity); Aderarea, afilierea, apartenența la rețele de inovare europene pentru IMM sau alte organizații; Specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces, organizațională și de model de afaceri în IMM-uri, inclusiv brevetare; Sprijinirea transferului tehnologic prin crearea / dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor, cooperare IMM-uri - organizații CDI; Investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI / IMM-uri Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligentă, inclusiv clustere; Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri, parcurilor tehnologice și științifice, inclusiv parcuri smart cu impact la nivel regional
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;</i>	Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local, inclusiv sprijin pentru inițierea de start-up-uri / spin-off-uri în domeniul securității cibernetice; Dezvoltarea universitatilor ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare; Digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projectionand video mapping; Adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri; Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;</i>	Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă; Investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și IMM-urilor; „Inovare bazată pe design” în vederea dezvoltării de noi produse, precum și transfer tehnologic în vederea generării noilor linii de producție pentru aceste produse; Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare; Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up.
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Dezvoltarea competențelor</i>	Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / entităților implicate în procesul de

	<i>pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</i>	descoperire antreprenorială.
5.2	<i>Axa Prioritară 2. O regiune O regiune cu orașe Smart</i>	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;</i>	Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile în zone funcționale urbane; Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local.
5.3	<i>Axa Prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul</i>	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</i>	Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie; Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</i>	Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane. Reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate. Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente. Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental.
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile</i>	Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi). Modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai. Achiziționare/ modernizare material rulant (tramvaie), Achiziționare troleibuze/autobuze. Dezvoltarea unor culoare de mobilitate. Infrastructuri pentru combustibili alternativi. Calitatea aerului și reducerea zgomotului.
5.4	<i>Axa Prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate</i>	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Dezvoltarea sistemelor energetice inteligente, a rețelelor și a stocării la nivel local</i>	Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate.
5.5	<i>Axa Prioritară 5. O regiune accesibilă</i>	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</i> <i>Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</i>	Legături rutiere secundare reabilite și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile. TEN-T (drumuri județene, descărcări autostrada, conectivitatea la rețeaua de baza – CORE TEN-T).
5.6	<i>Axa Prioritară 6. O regiune educată</i>	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>Îmbunătățirea accesului la</i>	Construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare infrastructura pt. nivel antepreșcolar și preșcolar,

	<i>servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii</i>	învățământ primar, secundar, terțiar. Construire / reabilitare / modernizare / dotare centre de educație și formare profesională / învățământ dual , inclusiv pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluzivă).
5,7	Axa Prioritară 7. O regiune atractivă	
	Obiectiv Specific FEDR: <i>favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;</i>	Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a <i>patrimoniului cultural și servicii culturale</i> . Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros. Dezvoltarea turismului balnear și balneo-climateric. Investiții în infrastructura din domeniul cultural, în mediul urban Cresterea securității spațiilor publice. Tabere de elevi și preșcolari. Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a <i>patrimoniului cultural și servicii culturale</i> .
	Obiectiv Specific FEDR: <i>favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane;</i>	Infrastructura de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural. Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă. Tabere de elevi și preșcolari.
5.8	Axa Prioritară 8. Asistență Tehnică	
	Obiectiv 1: <i>Creșterea capacității beneficiarilor</i>	Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA). Crearea unui one-stop-shop regional. Dezvoltarea capacității de internaționalizare a structurilor de cercetare inovare. Sprijin pentru întărirea capacității administrative de a invatasecutii de „smartcity”, de a elabora și monitoriza strategii investiționale pentru ”smartcity”, inclusiv de a elabora/dezvolta proiecte care utilizează tehnologii ”smart” Sprijin pentru creșterea eficienței operatorilor locali de transport. Suport pentru consolidarea relațiilor dintre sistemele de învățământ și mediul economic și social mai larg.
	Obiectiv 2: <i>Asigurarea funcționării sistemului de management</i>	Dezvoltarea capacității administrative și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea și managementul POR. Sprijin pentru structurile de guvernanta ITI.
6.	Programul Operational Sănătate (POS) 2021-2027	
6.1	Axa Prioritară 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale. Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	
	Obiectiv Specific FEDR (IV) <i>Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară</i>	Construcția și dotarea spitalelor regionale de urgență – Etapa II (inclusiv contractarea de servicii de supervizare, asistență tehnică, servicii auxiliare (financiar, audit).
	Obiectiv Specific FSE (IX) <i>Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială,</i>	Elaborarea și implementarea planului de formare a personalului. Finanțarea elaborării și implementării planului de tranziție (de exemplu). Modelul de finanțare al spitalelor regionale (care trebuie să fie reflectat în Contractul-cadru de servicii de sănătate și normele de aplicare corespunzătoare), inclusiv, fără a se limita la tarifele și

	<i>inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</i>	standardele de costuri pentru serviciile spitalicești, de zi și ambulatorii. Politica de admitere și fluxurile de pacienți, reclassificarea spitalelor în funcție de nivelurile de îngrijire (printr-un ordin al ministrului). Sprijin în elaborarea actelor normative necesare în implementarea și asigurarea funcționării la parametri optimi a spitalelor regionale (Hotărâri ale Guvernului pentru stabilirea spitalelor regionale (ex. buget, resurse, transferuri de personal), Hotărârea Guvernului pentru implementarea planului de restructurare, Modificări ale cadrului legal (de exemplu, protocoale de admitere, modificări organizatorice etc.), Ordinul ministrului pentru crearea Comitetului director pentru spitalele regionale; Ordinul privind măsurile de punere în aplicare a transferurilor de personal și de recrutare a personalului suplimentar). Operaționalizare incluzând, dar fără a se limita la: inventarul echipamentelor noi și tehnologiei și echipamentelor transferate din spitalul vechi, planul de transfer (Resurse umane, Echipamente și mobilier, Activități), Planul de gestionare a spitalului, planul de gestionare a facilităților, strategia IT la nivelul spitalelor regionale, proceduri interne pentru spitale regionale. Sprijin acordat echipei de implementare în vederea îndeplinirii sarcinilor care trebuie întreprinse la nivel local, ca parte a planului de proiect și a căii critice pentru tranziție). Sprijin pentru echipa de implementare a proiectului. Alte măsuri necesare.
6.2	<i>Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu. Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (IV) <i>Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară</i>	-Dotarea și/sau modernizarea infrastructurii: cabinetelor medicilor de familie, centrelor unde se desfășoară activitate de asistență medicală comunitară, inclusiv centre de permanență pentru medicina școlară (inclusiv asistență stomatologică școlară) - Infrastructură de calitate pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor la servicii de sănătate în unitățile de învățământ, dezvoltarea unei infrastructuri de calitate în școli, cu prioritate pentru mediul rural și pentru școlile cu infrastructură precară. -Dotarea/Reabilitarea/Consolidarea/Extinderea/Construirea/Modernizarea clădirilor/ infrastructurii: unităților sanitare/ altor structuri care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu.
	Obiectiv Specific FSE (IX) <i>Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</i>	Asigurarea continuității îngrijirilor din asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară remodelarea pachetului de servicii de asistență medicală primară, cu creșterea ponderii serviciilor de prevenție primară, secundară și terțiară pentru adulți și copii – inclusiv pentru cei din comunități/grupuri vulnerabile - diagnosticul, monitorizarea și tratamentul precoce al pacientului cronic (ex. HTA, diabet) în comunitate redefinirea pachetului de asistență medicală primară și introducerea mecanismelor de plată bazată pe criterii de performanță dezvoltarea de metodologii/standarde și a procedurile de „parcurs terapeutic” pentru cele mai frecvente patologii cu care se confruntă MF dezvoltarea serviciilor de asistență medicală comunitară, concomitent cu dezvoltarea

	competențelor și a paletelor de servicii oferite, prin introducerea specializării de asistent medical comunitar. Asigurarea distribuției teritoriale echitabile a serviciilor de asistență primară inclusiv prin identificarea și implementarea de intervenții sustenabile de atragere și reținere a medicilor în special în mediul rural, cu participarea financiară a autorităților locale Dezvoltarea serviciilor medicale (în special cele preventive) furnizate în comunitate. Dezvoltarea de standarde de calitate și cost, proceduri și protocoale de lucru în sistem integrat pentru asistența medicală comunitară cu medicina de familie în localitățile rurale și urbane slab dezvoltate cu populație aparținând grupurilor vulnerabile din punct de vedere medical, social și economic. Asigurarea continuității serviciilor oferite în regim ambulatoriu: remodelarea costurilor serviciilor medicale oferite în ambulatoriu o dezvoltarea serviciilor oferite în ambulatoriu, Dezvoltarea rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor, atât din mediul urban, cât și din mediul rural, Definirea cadrului strategic și de reglementare pentru asigurarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, care include: definirea viziunii pe termen lung privind asigurarea sănătății copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ; Evaluarea și completarea cadrului de reglementare (inventarul legislației actuale, asanarea, revizuirea, completarea acestora, dezvoltarea de norme actualizate privind condițiile de mediu din unitățile de învățământ, dezvoltarea unui pachet minimal de servicii pentru unitățile de învățământ în funcție de numărul de copii, costificarea pachetului de servicii); Dezvoltarea instrumentelor de practică pentru a asigura sănătatea copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ (dezvoltarea de curbe de creștere naționale, baremuri și instrumente de examinare). Infrastructură de calitate pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor la servicii de sănătate în unitățile de învățământ inventarierea situației actuale în școlile cu și fără personalitate juridică din urban și din rural; asigurarea accesului la servicii de sănătate preventive (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri în centrele comunitare – pentru mediul rural – localități în care școlile au număr redus de elevi. Asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și al pregătirii, pentru furnizarea echitabilă a serviciilor de sănătate în unități de învățământ, cu accent pe grupuri vulnerabile și pe mediul rural. Definirea categoriilor profesionale implicate în furnizarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, definirea responsabilității și a complementarității cu pachetul de servicii de bază pentru copii, furnizat de medicul de familie definirea modalităților de furnizare și a modalităților de plată evaluarea necesarului de servicii medicale pentru unitățile de învățământ pregătirea personalului și asigurarea graduală a nevoii de servicii Dezvoltarea continuă a competențelor și
--	--

		a cunoștințelor și abilităților furnizorilor din asistența medicală primară și asistența medicală comunitară în funcție de evoluția practicii medicale și a noilor tehnologii, în acord cu măsurile de transformare de la nivelul serviciilor din sistemul de sănătate
6.3	<i>Axa Prioritară 3.</i> <i>Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității. Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	Dotarea/Extindere/Modernizarea clădirilor/infrastructurii: unități sanitare care furnizează servicii de recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie de recuperare (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică), paliative și îngrijiri pe termen lung unități sanitare acute în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen
	Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	Elaborare de politici publice ca și cadru normativ privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților sanitare care acordă asistență medicală de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung. Măsuri FSE de consolidare a capacității, inclusiv pregătire specifică a personalului. Dezvoltarea și implementarea de standarde de organizare și funcționare, metodologii, ghiduri de practică și proceduri de „parcurs terapeutic”, etc.
6.4	<i>Axa Prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii. Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale</i>	
	Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară	A. Investiții prioritare în infrastructură Dotarea/ Extinderea/ Construirea/ Modernizarea clădirilor/ infrastructurii: a. Unităților Sanitare: traseul pacientului critic (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică), blocuri operatorii, ATI (inclusiv stațiile de oxigen care deservește aceste structuri) mari arși, neonatologie-prematuri; structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe etc.). laboratoare de analize medicale rețeaua de genetică medicală, oncologie, tratament personalizat al cancerului, boli rare, screening prenatal etc); b. altor structuri publice implicate în controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv a infecțiilor asociate actului medical; c. altor entități sau actori relevanți din domeniul sănătății d. laboratoarelor de anatomie patologică, toxicologie, antropologie; genetică medico-legală etc.
	Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri	A. Investiții prioritare în infrastructură Dezvoltarea și implementarea de programe de screening populațional pe termen mediu și lung (ex: afecțiuni cardiovasculare, cancer, boli transmisibile, netransmisibile, etc.). Implementarea de programe de schimbare a stilului de

	<i>accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</i>	viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală); Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale. Diagnostic pre/postnatal al bolilor genetice, de consiliere genetică; instituționalizarea la nivel național a screening-urilor pentru boli cu potențial de depistare neonatală. Remodelarea circuitelor funcționale ale unităților sanitare pentru respectarea normelor privind reducerea riscului de transmitere a infecțiilor (AT+măsuri FSE de consolidare a capacității). Remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale. Actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene). Măsuri de întărire a capacității, inclusiv prin asigurarea de personal medical competent și compensarea deficitului numeric de personal
	Obiectiv Specific FEDR (IV) <i>Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară</i>	<u>B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice B</u> <i>Dotarea/ Modernizarea infrastructurii:</i> laboratoarelor de microbiologie din cadrul spitalelor evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale sau ale altor institutii. <i>Dotarea/Reabilitarea/Consolidarea/Extinderea/Construirea/ Modernizarea clădirilor/ infrastructurii:</i> laborator de referință/ laboratoare de lucru regionale altor laboratoare / dotări specifice ex. tehnologii inovative de eliminare a infecțiilor nosocomiale
	Obiectiv Specific FSE (IX) <i>Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</i>	<u>B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice</u> Actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/europene), Asigurarea competențelor necesare personalului medical și alt personal care valucra cu Infrastructurareabilitată. Efectuarea de studii/ analize pentru îmbunătățirea supravegherii și controlului infecțiilor nosocomiale, a bolilor transmisibile, etc.
	Obiectiv Specific FEDR (IV) <i>Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară</i>	<u>C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei</u> <i>Dotarea/Reabilitarea/Consolidarea/Extinderea/ Construirea/ Modernizarea clădirilor/ infrastructurii:</i> Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei centre de transfuzie sanguină (ex Institutul Național de Hematologie și centrele de transfuzii care să permită controlul sângelui, inclusiv al bolilor rare infrastructura de prelevare, testare a

		sângelui și/sau procesare a plasme.
	Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei Îmbunătățirea cadrului legislativ/ normativ în concordanță cu cerințele directivelor europene în domeniu și a procedurilor de operare/ asistență tehnică pentru definirea cadrului strategic de reorganizare și optimizare a sistemului național de transfuzii; Definirea instrumentelor de lucru (norme, proceduri), Inițierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerințelor comunitare. Creșterea capacității tehnice a resursei umane prin asigurarea competențelor necesare personalului medical și nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată, precum și prin dezvoltarea de instrumente și metodologii adecvate de pregătire.
6.5	Axa Prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical Obiectiv de politică 1- O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	
	Obiectiv Specific FEDR (I) dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Cercetare medicală, inovare și digitalizare a sectorului medical prin implementarea de soluții SMART în domeniului medical. Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de plasma sau derivate, producție de vaccinuri (modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”). Cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ netransmisibile. Infrastructură de cercetare în domeniul genomicii (Ex: Institutul Național de Genomică).
6.6	Axa Prioritară 6. Informatizarea sistemului medical Obiectiv de politică 1- O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	
	Obiectiv Specific FEDR (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS); Observatorul național pentru date în sănătate; Soluții digitale în infrastructura din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale); Uniformizarea fluxurilor informaționale.
6.7	Axa Prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament. Obiectiv de politică 1- O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	
	Obiectiv Specific FSE Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională	-Măsuri de tip FSE pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, inclusiv medicina personalizată a cancerului (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării); -Măsuri de tip FSE pentru implementarea operațiunilor care vizează Informatizarea sistemului medical; -Măsuri de formare/ specializare - utilizare echipamente medicale; -Utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament.

10. *Alocarea financiară*

Realizarea unui proiect prezintă interes, nu în cele din urmă, privind aspectele financiare ale acestuia, toată atenția fiind acordată documentelor referitoare la studiul de fezabilitate și la proiectul tehnic - evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp, indicatorii de rentabilitate, etc.

Totodată, elementul-cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

De asemenea, volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului.

Datorită faptului că realizarea unui proiect va avea cheltuieli cu o structură neomogenă, va trebui să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria. O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale – care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect – și cele aferente realizării efective a proiectului. Primele trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului tehnic. Din acest motiv, este foarte important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze. În cazul în care acest moment este mai îndepărtat în realitate decât s-a presupus inițial, s-ar putea ca rentabilitatea proiectului să nu mai fie cea scontată. În momentul când se previzionează cheltuielile cu activitatea curentă, va trebui să se determine și mărimea resurselor necesare. De menționat, că un volum prea mare va ține resurse immobilizate în mod inutil, iar un volum prea redus poate crea riscul unor întreruperi forțate ale realizării proiectului. Și va trebui să se poată justifica nivelul pentru care s-a optat.

Datele referitoare la veniturile și cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilității proiectului. În aprecierea acestei rentabilități este bine să se evalueze cum vor arăta rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevăzute.

De aceea, s-a stabilit că planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat datorită schimbărilor legislației. Din aceeași cauză, bugetul local pe următorii 6 ani nu se poate exprima exact.

Totodată, repartizarea veniturilor arată gradul mare de dependență față de bugetul de stat și necesitatea alocării unor sume care să permită macar asigurarea unui buget minim de funcționare.

11. Parteneriatul în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală

11.1 Grupurile de Acțiune Locală (GAL-urile)

Grupurile de Acțiune Locală (GAL-urile) sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, care sunt desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care îndeplinesc o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Prin crearea acestor Grupuri de Acțiune Locală se dorește să ajute la dezvoltarea durabilă a comunităților locale și:

- a) să sprijine construcția instituțională la nivel local;
- b) să asigure resursele umane, financiare și tehnice pentru susținerea activității Grupurilor de Acțiune Locală;
- c) să instruiască personalul Grupurilor de Acțiune Locală în vederea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală;
- d) animarea teritoriului.

1. Programul LEADER.

LEADER – Masura din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunitatilor rurale ca urmare a implementarii strategiilor elaborate de catre G.A.L.. Termenul provine din limba franceza “**L**iaisons **E**ntre **A**ctions de **D**éveloppement de l’**E**conomie **R**urale” , in traducere – “Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”.

Programul LEADER reprezintă o abordare care oferă noi oportunități de dezvoltare rurală punând bazele identificării nevoilor locale, întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiilor locale de dezvoltare în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale.

2. Avantajele utilizării Programului LEADER.

- Răspunde nevoilor locale specifice;
- Valorifică resursele locale;
- Mobilizează actorii locali, reprezentanți ai populației rurale, de a se preocupa și de a prelua controlul dezvoltării zonelor rurale prin întocmirea de strategii axate pe problemele identificate în comunitățile lor;
- Oferă zonelor rurale posibilitatea de colaborare cu alte teritorii pentru schimb și transfer de experiență prin crearea de rețele;
- Prin caracterul său descentralizat, integrat și de jos în sus este esențial pentru dezvoltarea echilibrată teritorială.

3. Elaborarea și promovarea strategiilor locale.

Grupurile de Acțiune Locală vor elabora și promova strategiile de dezvoltare locală.

4. Grupurile de Acțiune Locală.

Grupurile de Acțiune Locală reprezintă parteneriate public-private constituite din diverși reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societății civile din teritoriul respectiv. La nivel de decizie, partenerii economici și reprezentanții societății civile, precum agricultorii, femeile,

tinerii din spațiul rural și asociațiile acestora trebuie să reprezinte cel puțin 50% din parteneriatul local.

5. Teritoriile eligibile pentru Programul LEADER.

Teritoriile eligibile sunt acele teritorii care, în conformitate cu definiția OECD, sunt clasificate drept rurale. Definiția OECD are la bază acea parte a populației care locuiește în comune (cu mai puțin de 150 locuitori/km²). Această definiție este unica recunoscută pe plan internațional referitor la spațiul rural.

6. Beneficiarii Programului LEADER.

Beneficiarii Programului LEADER sunt Grupurile de Acțiune Locală (GAL) care își desfășoară activitatea pe un teritoriu rural, cu o populație cuprinsă între 10.000 – 100.000 locuitori și densitatea de maximum 150 de locuitori pe km².

7. Etapele pentru pregătirea implementării Programului LEADER.

- Formarea animatorilor reprezentanți ai anumitor teritorii (zone) subregionale
- Constituirea Grupurilor de Acțiune Locală
- Elaborarea strategiei de dezvoltare locală de către GAL-uri
- Selectarea proiectelor
- Implementarea strategiilor de dezvoltare rurală

8. Rolul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale (MAPDR) și Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP) în implementarea Programului LEADER.

Direcția Generală Dezvoltare Rurală din cadrul MAPDR exercită rolul de Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală din România.

APDRP va fi autoritatea națională responsabilă de implementarea financiară și tehnică a măsurilor din Programul LEADER.

9. Animatorii și rolul lor.

Animatorii sunt persoane cu pregătire specifică (care poate fi dobândită prin participarea la cursurile de formare susținute de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale) cu rolul de a identifica problemele care îngreunează sau frânează dezvoltarea locală și în același timp propune / inițiază concepte, măsuri și proiecte capabile să soluționeze problemele locale.

10. Finanțarea Programului LEADER?

Programul LEADER se finanțează prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, în conformitate cu Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr. 1698/2005 din 20 septembrie 2005.

La nivel de județul Călărași sunt organizate 3 GAL.

	Denumire	Teritoriu cuprins
1.	Asociația Grup de Acțiune Locală Colinele Argeșului www.gal-ca.ro	Căscioarele, Chirnogi, Chiselet, Crivăț, Curcani, Luica, Mitreni, Radovanu, Șoldanu, Spanțov, Ulmeni
2.	Asociația Grupul de Acțiune Locală Bărăganul de Sud Est www.baraganse.ro	Alexandru Odobescu, Borcea, Ciocănești, Cuza Vodă, Dichiseni, Dragalina, Dorobanțu, Dragoș, Vodă, Grădiștea, Independența, Jegălia, Lupșanu, Modelu, Perișoru, Roseți, Ștefan cel Mare, Ștefan Vodă, Ulmu, Unirea, Vlcelele, Vlad Țepeș
3.	Asociația Grupul de Acțiune Locală "Valea Mostiștei" www.valeamostistei.ro	Comune: Valea Argovei, Frăsinet, Mănăstirea, Nana, Sohatsu, Plătărești, Gălbinași, Vasilați, Tămădău Marea, Sărulești, Gurbănești, Ileana , Lehliu, Nicolae Bălcescu, Dor Mărunt. Orașe: Lehliu Gară

11.2 Federația Națională a Grupurilor de Acțiune Locală (FNGAL)

LEADER, de peste 10 ani în România

În scopul unui parteneriat eficient, care vizează colaborarea în dezvoltarea politicilor publice cu impact asupra dezvoltării locale, Federația Națională a Grupurilor de Acțiune Locală (FNGAL) a semnat un acord de parteneriat cu Asociația Comunelor din România (ACoR).

La Conferința „Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală LEADER și Grupurile de Acțiune Locală după 2020”, organizată în februarie 2020 de către Federația GAL-urilor, a fost adoptată Declarația „10 Ani LEADER în România”. *„La zece ani de la începerea programului LEADER, comunitatea GAL-urilor împreună cu membrii asociați și cu ceilalți actori locali relevanți, face apel către toți factorii decidenți administrative și politici pentru a susține în continuare funcționarea și dezvoltarea Grupurilor de Acțiune Locală, precum și finanțarea superioară a Strategiilor de Dezvoltare Locală după 2020”,* a declarat președintele FNGAL.

FNGAL solicită autorităților să analizeze și să accepte următoarele propuneri:

- ✧ Acoperirea teritoriului național până la 100% cu parteneriatele GAL. Rezultatele foarte bune au fost obținute deoarece GAL-urile au avut posibilitatea să implementeze proiecte în toate comunele și orașele mici.
- ✧ Continuarea funcționării GAL-urilor actuale și în perioada 2021-2027, utilizând formula actuală a organizațiilor și echipelor constituite în perioada de programare precedentă, fiind foarte important să fie valorificate cunoștințele și rezultatele pozitive obținute până în prezent.
- ✧ Alocarea unor resurse financiare suficiente pentru comunitățile LEADER, gestionate prin GAL-uri, în viitorul Plan Național Strategic 2021-2027. Se solicită 15% din sumele alocate dezvoltării rurale (Pilonul II).
- ✧ Finanțarea multi-fond a viitoarelor Strategii de Dezvoltare Locală. Sume din Fondul European pentru Dezvoltare Rurală, Fondul Social European și Fondul pentru Dezvoltare Regională ar trebui utilizate de GAL-uri pentru a răspunde mai bine nevoilor comunităților.
- ✧ În aplicarea Regulamentului de stabilire a dispozițiilor tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European de

Garantare Agricolă (FEGA) în anul 2021, FNGAL solicită ca în măsurile dedicate Grupurilor de Acțiune Locală să fie alocate finanțări pentru anul 2021.

- ❖ Alocare specifică de sume pentru investiții nonagricole pentru GAL-uri și din Fondul Social European în perioada 2021-2027.
- ❖ Susținerea dezvoltării tuturor inițiativelor CLLD/DLRC (GAL-uri rurale, GAL-uri urbane, FLAG-uri).

De asemenea, Federația Națională a Grupurilor de Acțiune Locală din România - FNGAL și Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale - FONSS a organizat în parteneriat, în anul 2020, webinarul cu titlul „Finanțarea infrastructurii sociale din teritoriile GAL prin proiecte POCU aferente Apelului de Proiecte 5/ PI 9.vi/ OS 5.2. ”Implementarea strategiilor de dezvoltare locală în comunitățile marginalizate din zona rurală și/ sau în orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori”.

GAL-urile, mâna de ajutor dată spațiului rural. Acoperire teritorială de 93%

Grupurile de Acțiune Locală sunt parteneriate public-private între fermieri, autorități publice, organizații non-guvernamentale implicate în dezvoltarea locală, antreprenori din sectorul non-agricol.

În prezent, în România sunt 239 de GAL-uri care acoperă 93% din localitățile rurale și orașele sub 20.000 de locuitori.

Programul LEADER finanțează Strategiile de Dezvoltare Locală propuse de GAL-uri, cu implicarea comunităților unde sunt instituite. În aceste strategii sunt propuse investiții în dezvoltarea fermelor, instalarea tinerilor fermieri, furnizarea serviciilor sociale, noi afaceri non-agricole, instituirea de cooperative și grupuri de producători, procesarea producției agricole și sprijinirea fermierilor pentru a ajunge pe piață, proiectele de cooperare, transfer de cunoștințe etc.

Activitatea GAL-urilor a condus la selectarea și finanțarea a peste 10.000 de proiecte, cu o valoare totală de aproximativ 950 milioane de euro, în zonele cele mai defavorizate ale României. „Sursa acestor bani este Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Federația Grupurilor de Acțiune Locală este organizația care a susținut permanent funcționarea GAL-urilor și a reușit să reunească cei mai bine pregătiți experți dedicați conceptului de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Totodată, GAL-urile din regiunea Sud-Muntenia colaborează în vederea implementării de proiecte în comun cu scopul de a pune în valoare teritoriile acoperite de către grupurile de acțiune locale, partenere în proiecte, din punct de vedere turistic, informarea pieței turistice asupra diversității obiectivelor acestora și promovarea și încurajarea unor forme de turism durabil prin utilizarea noilor tehnologii.

11.3 Asociația GAL "Valea Mostiștei"

Asociația Grupul pentru Dezvoltare Locală GAL "Valea Mostiștei" este un parteneriat public-privat care are un rol esențial în mediul rural, contribuind la dezvoltarea zonei de pe raza teritoriului unde este înființat acest organism.

Teritoriul GAL "Valea Mostiștei" este situat în județul Călărași, fiind constituit din 16 unități administrativ-teritoriale: Comuna Sarulesti, Comuna Ileana, Comuna Tamadau Mare, Comuna Valea Argovei, Comuna Frasinet, Comuna Gurbanesti, Orasul Lehliu Gara, Comuna Nicolae Balcescu, Comuna Sohatu, Comuna Plătărești, Comuna Lehliu, Comuna Manastirea, Comuna Vasilati, Comuna Galbinasi, Comuna Dor-Marunt, Comuna Nana.

Microregiunea **Valea Mostiștei** se află aproximativ la jumătatea distanței între București și Călărași, adică cca. 50 de km, legătura cu municipiul București, putându-se realiza pe calea ferată București - Constanța și București - Oltenița pentru partea vestică a teritoriului, iar pe traficul rutier, pe Autostrada A2 București - Constanța și pe drumul național DN3 București - Călărași și București - Oltenița.

Teritoriul se învecinează:

- la nord cu localități aparținând județului Ialomița,
- la sud cu fluviul Dunărea.
- la est sunt amplasate comunele Dragoș-Vodă, Lupșanu, Ulmul și Dorobanțul,
- la vest comunele Fundeni, Frumușani, Șoldanu, Luica, Curcani și Mitreni, precum și orașul Budești.

Poziția microregiunii facilitează procesul de dezvoltare rurală în spiritul Programului LEADER.

Parteneriatul Asociației GAL "Valea Mostiștei" este format din 56 de membri din care: 16 parteneri publici, 26 parteneri privați și 14 parteneri societate civilă (ONG). Din punct de vedere al reprezentării, 29 % din membri sunt autorități publice locale iar restul de 71% sunt reprezentanți ai sectorului privat și a societății civile.

Componenta microregiunii

Obiectivele parteneriatului în cadrul GAL "Valea Mostiștei" în ceea ce privește dezvoltarea teritorială a zonei sunt următoarele:

1. Creșterea viabilității exploatareilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;
2. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale;
3. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliența la schimbările climatice, în sectoarele agricol, alimentar și silvic;

4. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole și a gestionării riscurilor în agricultură.

Proiecte finanțate de G.A.L. "Valea Mostiștei":

Prin intermediul Grupului de Acțiune Locală "Valea Mostiștei" au fost finanțate proiecte pentru instituții de stat și pentru beneficiarii privați în domeniul agriculturii, servicii, etc .

De asemenea, Asociația Grupul de Acțiune Locală Regiunea "Valea Mostiștei" a desfășurat activități de animare a teritoriului, mobilizând cu ajutorul sistemului de sonorizare 42 de potențiali beneficiari, care s-au bucurat de modalitatea inedită de dialog direct în stradă. Au fost discutate măsurile ce urmează a fi lansate, informațiile despre valoarea proiectelor și procedurile de aplicare, interlocutorii beneficiind și de materiale informative, pliante și broșuri.

În anul 2022 au fost publicate *Ghidurile Solicitantului în formă consultativă:*

Măsura M1 - *Promovarea și susținerea tinerilor fermieri.*

Măsura M2 - *Sprijin pentru inițierea antreprenoriatului și a activităților generatoare de venit neagricole.*

Măsura M3 - *Sprijin pentru investiții în activități neagricole și dezvoltarea rurală a microregiunii Valea Mostiștei.*

Măsura M4 - *Investiții în exploatații agricole.*

Măsura M5 - *Sprijinirea formelor asociative și a cooperării între actorii locali.*

Măsura M8 - *Dezvoltare locală la scară mică.*

11.4 Parteneriatul comunei Ileana în cadrul GAL "Valea Mostiștei"

UAT Ileana, județul Călărași este membru al G.A.L. "Valea Mostiștei".

GAL "Valea Mostiștei" a organizat acțiuni de animare și în comuna Ileana, desfășurând-o direct în stradă, astfel facilitând discuții față în față, într-un mediu comun și prietenos.

12. BIBLIOGRAFIE:

- ✓ „Strategia Europa 2030”;
- ✓ „Obiectivele Europa 2030”, www.ec.europa.eu;
- ✓ Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării durabile – economic, social și de mediu;
- ✓ Performanța UE în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD);
- ✓ Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, adoptată de Guvernul României prin HG nr. 877/2018;
- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013 – 2020 - 2030;
- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030;
- ✓ Planul Național de Redresare și Reziliență al României, aprobat de Consiliul UE (28 octombrie 2021);
- ✓ Ordonanța de urgență a Guvernului nr.155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență;
- ✓ Strategia Regională pentru dezvoltarea durabilă a regiunii Sud-Muntenia – 2021-2027;
- ✓ Planul pentru dezvoltarea regională a regiunii Sud-Muntenia - 2021-2027;
- ✓ Recensământul Populației și al Locuințelor, Institutul Național de Statistică, www.INSSE.ro;
- ✓ OUG nr. 88/2020 din 27 mai 2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021 - 2027, destinat finanțării prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 - 2020 (POAT 2014 - 2020) și Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020;
- ✓ Manual de simplificări. 80 măsuri de simplificare în politica de coeziune 2021-2027;
- ✓ Informații de pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice: www.mdrt.ro;
- ✓ Informații de pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale : www.madr.ro;
- ✓ Enciclopedia liberă Wikipedia;
- ✓ Monografia județului Călărași;
- ✓ Raport de activitate al Casei de Asigurări de Sănătate Călărași.

Eficacitatea acțiunilor puse în practică prin Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă este strâns legată de accesibilitatea potențialilor beneficiari la informațiile și oportunitățile oferite.

Consiliul Local va avea grija să furnizeze asistența tehnică pentru punerea în practică a măsurilor necesare îmbunătățirii legăturilor cu participanții din teritoriu: economici și sociali, autoritățile locale și alte organizații competente interesate și să informeze opinia publică despre rezultatele obținute în urma intervențiilor prevăzute de Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă 2022 – 2027 a comunei Ileana, județul Călărași.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ 2022-2027

Comuna Ileana, Județul Călărași

